

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

ROČNÍK XXXII.

CHICAGO, 15. DUBNA 1910.

ČÍSLO 4.

Narodil se dne 17. prosince 1845 v Humpolci.
Zemřel dne 2. dubna 1910 v Omaze, Neb.

Bratra Jana Rosického není více.

O dlouhém zápasu dokonal muž tento celý, charakter pevný a vzor vůdčích našich sil. Ztratili jsme Čecha vynikajícího, bratra na nejvyššího dobrého, starého Sokola, pracovníka upřímného a neúnavného. Jako nás, tak i řady svobodomyšlné ztráta tato veliká postihla a hlavně i celý život náš spolkový, Jednotu Západní pak zvláště. "Věstníku" též byl pořadatelem. Čech novinářský ztratil jako redaktora "Osvěty Americké" v Omaze, Neb., druhá bodrého, rázného a co hlavního čistého zrna a pevného v zásadě. Pracoval vždy na povznesení jména českého, věci naší a všeho co bylo na prospěch českého člověka vůbec. Co vše za celou tu řadu let působnosti své vykonal a co ještě vykonati mohl... Však pero z chladné ruky již vypadlo, kmen žití jeho podťat předčasně a sotva bude za ně náhrady... Jdou ti staří jdou a ve stezkách jimi upravených není mnoho těch, již následovati by mohli... Rosický byl záslužným členem T. J. S., Omaha, Neb., zakladatelem výtečného odborného listu "Hospodář" a jiných podniků šlechtitelských a zakladatelem i předsedou České Tiskové Kanceláře. Tu jeho schopností a sil postrádati bude česká veřejnost nejvíce, jako podnik jeho "Národní Tiskárna". — Pozůstalým soustrast naše a čest památce zesnulého na mnohá leta.

Ervín Špindler:

SOKOLU!

JEN výš se vznášej k jasnu nebe,
ty statný, smělý Sokole!
Vzmach nové síly stvořil tebe,
když národ náš, zas poznáv sebe,
spěl v čestný zápas do pole.

Tvých křídel potep, volné vlání,
tvých perutí velebný šum
nového věku za svítání
nám rozdul v srdci plápolání
a život vrátil mroucím rtům.

Tvých zraků určitý střeh cíle,
tvůj smělý po soupeři let,
tvých spárů chvat v mohutné síle
i myslí mdlé, ba zotročilé
zas vnikl nový žití vznět.

Nuž tedy vzhůru k jasnu nebe,
Sokole slávkých národů!
A ty můj lide, poznáv sebe,
znič, zahub, co Tvé srdce střebe,
pro národ, vlast' a svobodu!

xxx

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Předseda censovního výboru LaFollette ve Washingtonu vyjádřil se vůči bratrům našim slovenským, chorvatským, srbským a Rusínům i Polákům, když výboři těchto národností jej navštívili v záležitosti, aby záznam děl se podle jejich národnosti, mezi jiným takto: "Kdo nectí svou mateřštinu, ten nemůže být ani tu, ani tam dobrým občanem. "Slova tato Američana vynikajícího jsou dojistě významná a mohl by si je tak zapamatovati leckdo z těch našich lidí, již sotva že se naučili trochu po anglicku, zapomínají rádi jazyka otců svých.

Minule přehledli jsme pozorně záznamy jednotlivých jednot našich, jakž oznamují vyloučené členstvo. V práci té jsme šli dobrou asi pěti let a tu k úžasu svému shledali jsme, že třeba větší část členstva vyloučena byla k vůli neplacení příspěvků pouze, zbylo tu hodně živlů nežádoucích. Okolnost ta nutká nás jen ku zvýšené opatrnosti při navrhování a přijímání členstva vůbec. O takového člena, který od svého uvedení ani ve schůzi jednoty se neukáže, který nikdy nepracuje a přihlásí se k nám o nějaké té "parádě", veřejném vystoupení, aneb kdy Sokolstvo zdárně pokračuje, před širší veřejností účty z práce své podává, který se přestěhuje a tajemníku, ani listu své adresy nesdělí a list náš nečte, který z pohnutek všelikých obchodních a jiných k nám se dává, aneb navržen jest bratříčkem někde z hospody, třeba pověst jeho byla hodně pošramocená, který o tom našem Sokolství neví ničeho a také nesnaží se věděti, takový a podobný "trubec" do úlu našeho rozhodně nepatří. Rovněž musíme se míti na pozoru před vychytralými šplhavci, lžisvobodomyšlníky a lidmi takovými, již buď pro sebe aneb své politické a jiné snahy osobní do řad našich se derou a charakterem i mravy zrovna nevynikají. Jsou to zejména lidinky, které ke každé práci koupíte za dollar a kteří, když u nás pak jsme je pro zpronevěření, porušení stanov, kázně aneb jiný přestupek vyloučili, majíce mnohdy ty a jiné ohledy na jejich

rodiny a p., vše tak šikovně si zaonačí, že záhy o nich slyšíte z řad druhého tábora. A vydává-li takovýto podařený zvrhlík, také "Sokol", ke všemu ještě nějaký oznamkový plátek, aneb má-li přístup do sloupců našeho tisku veřejného, a takových je několik, pak běda těm nenáviděným "modrým". Dokud s otevřenou náručí takový a podobný brak naší jednotou vyloučený, takový druh záškodníků bude jinde přijímán, aniž by se kdo ptal proč a zač není "pan bratr" v jednotě bývalé, dotud bude lépe, když ta naše N. J. S., pilně dbajíc znění stanov svých a zásad pracovatí bude, seč lze, jako dosud sama. Budeme-li i nadále každé porušení kázně stíhati, budeme-li dbáti čistého štítu svého a hlavně při navrhování členstva ve všech jednotách zvláště opatrní a pozorní, bude méně vyloučených, méně sklamaní a třeba méně členů, za to ale dobrých pracovníků, jichž přičiněním, snahou a vůlí i ten celek náš získá. K takové a podobné očistě vlastních našich řad nějakého zastaralého tajného hlasování však není třeba, ba tu jedno zlo vyháněli bychom zlem druhým, Sokola přímého a poctivého nehodným. Nás a každého jiného bratra pokrokovce takové usnesení v jednotě kterékoli jen zaráží a vymstí se záhy na těch, kdož Sokolu volnému na spáry jeho přímé sami navazují řetízky . . . . .

Zdaliž netěší vás každého bratra upřímného, každou sestru milou ten zvýšený ruch jaký právě panuje v řadách naší veliké N. J. S. a ve všech našich Župách. Ano, zdá se nám, že i ty mnohé maličerné a zbytečné spory různé, jakž i u nás tu a tam se jevíly poznenáhlu mizí a činovníci naši uznávajíce, že třeba nám postupu jednotného, pracují a zase pracují. V práci pak čím více budeme opravdovější, čím činnost v Sokolnách bude větší, čím úsilovnější snahy a čím více bude výsledků před veřejností, tím spíše tato nás pochopí, ocení naše námahy, směřující k cílům výchovným lidu našeho a dojistá bude nás mravně i hmotně podporovati.

Chceme promluvit jednou několik slov k našim dopisovatelům do "Sok. Amer." Rádi vidíme hojnost dopisů v orgánu našem, neboť z těchto jediné dozvědět se můžeme něco o vnitřní činnosti našich jednot. Nemile ale dotýká se nás tu a tam často opakovaná slova bratří dopisovatelů: "musím raději pomlčet, neboť my pravdu nesneseme." Taková slova neměla by se nikdy objevovat v časopise sokolském — taková slova neměl by nikdy pronášeti Sokol. Mluvme si pravdu — byť sebe trpčí — když víme, že tím jediné docíliti lze nápravy nějaké. Že nemile se mnohých lidí pravda dotkne, je pravda — ale na přátelství neb přízni těch, kdož pravdu potlačovat chtějí, mělo by nám málo záležeti. Ovšem, že bratří dopisovatelé musí býti vždy opatrní a přesvědčiti se, že pravdou jest to, co psáti chtějí; nepišme nikdy jen to, co slyšíme, pokud jsme se sami o pravdivosti toho nepřesvědčili. Každý sokolský dopisovatel měl by při svých povinnostech řídit se pravidlem: "Bud' napřed jist, že pravda to, co píšeš — a pak bez ostychu a bázně piš!" ě.

U příležitosti kterého sletu a závodů župního mluvili jsme kdys s předním našim harcovníkem a činovníkem známé větší jednoty chicagské. Vše se mu na tom našem listu líbilo, rázný náš postup v otázkách veřejných a národních zamlouval a práce naše tělocvičná a rozvrh téže, vedle mnohého toho poučení jen uznání jeho získalo, však nemohl pochopiti proč prý v listě sokolském máme i článce zdravotní a odborné věci z tělovědy, fyziologie, hygieny a zdravotnictví vůbec. Vysvětlili jsme mu, však přesvědčiti jej o důležitosti takových pravidelných rubrik lidových pro zdravotní stav našeho členstva při nejlepší vůli jsme nemohli. A ku podivu hned obrátil jakmile četl, že v České Obci Sokolské tělocvičná činnost podepřena byla zřízením zdravotního odboru, že tamní bratři, lékaři vynikající a odborníci, mají nyní čtyřstránkovou přílohu v každém čísle úředního listu "Věstníku Sokolského", kdežto u nás měli jsme celé řady podobných odborných věcí již od šesti let našeho pořadatelsví, podle usnesení posledního sjezdu našeho a onoho v St. Louisu, Mo. N. J. S. V tom ohledu u nás bylo první spolkové sdružení české, které toto zařízení zavedlo a co hlavního svědomitě a poctivě se přičinilo na vymýtní a odstranění z listu všelikých humbukářských oznámek patentních "meducín" a jiného "zboží" na ošálení lidu našeho vypočítaného. Po listu našem následovaly teprve orgány jiné jiných jednot a není doba daleká, kdy i český tisk druhý bude muset uznati, že prodávati místo v listech našich za dollar s plným vědomím, že čirý to klam a šalba bude jednoduše novinářskou prostitucí mozkovou, jež jako prostitute druhá jest v opovržení každého poctivého člověka.

Článek náš "Mládež — naše budoucno", jakž měli jsme v čísle lednovém prošel skoro celým tiskem sokolským, aneb psalo se o vlatním návrhu na výměnu našeho dorostu s dorostem ve vlasti staré.

V celku návrh se zamlouval, jenže — a tu jest bod hlavní, v theorii, tedy na papíře, prý velice pěkně se vyjímá, ale zatím provéstí nelze. Nám stačí ten zájem o věc vlastní a jsme rádi, že o budoucnu toho našeho dorostu tu i onde již dnes se promlouvá, že uznává se celkem co vždy na místech těchto jsme odporučovali, co navrhovali, aby dělo se k utužení mládeže naší a zachování téže našim kruhům. Míníme totiž pořádání besídek pro dorost a mládež vůbec. Jen málo kde však zkusili a jinde kde zkusili přesvědčili se záhy, že u nás mládež zcela jiného jest druhu, nežli v Čechách, že také třeba nám počítati trochu s poměry a okolím. "Sokolské Besedy", časopis dorostu sokolského, na Smíchově vycházející uveřejnily dotýčný článek v plném znění a dodávají k němu následující: "Pochybujeme však, ač je nám návrh ten velmi sympatickým, že k provedení dojde. Sokolstvo nabylo smutných zkušeností s výchovou černo-horských hochů, kteří těžko zvykají našemu životu. Natož teprve američtí hoši, kteří žijí docela v jiném ovzduší. Ne výměnu, ale věnujte se svému dorostu, probud'te v něm české vědomí, pořádejte pro ně besídky, v nichž stále a stále připomínali byste jim starou vlast, aby k ní láskou lnuli, ji nezapomínali, pak odpadnou stálé nářky, že česká mládež americká národu se odeizuje. Věnujte se cele mládeži a výsledky Vás radostí naplní a uspokojením, že práce Vaše nebyla marná."

Podívejte se do nejlepších magazinů, týdeníků anglických, ba i mnohých odborných měsíčníků z minulého měsíce a najdete tu oznámky o cestě na pašijové hry v Němečích v Oberammergau. Parolodní společnosti, dráhy a hotely evropské, německé a hlavně ovšem kněží měli tu záslusk na americké dolárce! Dostali jich letos asi zase dost a dost. A přece tyto pašijové hry nejsou ničím jiným, nežli obchodním podnikem, velikou směsí podvodu, náboženského předsudku, fanatismu a pověr, za tím účelem organisovanou, aby hloupí z celého světa platili. Uměleckého požitku v té němohře není žádného a svatá církev, celé městečko a hotely dělají "dobrý obehod". Tot' vše. Inu, jako v Lúrdach, kde hrají komedii s lidem ještě povedenější!

V českých listech četli jsme zprávu o nevyličitelné bídě, v jaké ubohý lid v některých krajích žije a vedle vyličení jednoho na nejvyš truchlivého případu čteme následující krátký, ale významný posudek: "Stalo se několik případů, že chudí lidé buď to práce neschopní, nebo práci vůbec nemohouci dostati, nebo staří, vyhrabali si v nějakém pahrbku díru, vystlali ji suchou travou a listím a zde bydlili nejenom v letě, ale přes celou a snad několik zim i za nejkrutších mrazů a nepohody. A když bídě takový ubohý tvor v takovéto díře zahyne, řekne se jednoduše: Tam a tam nalezen byl tulák, či tulačka — a je to hotovo. O příčinách "tuláctví" podati zprávy nenapadne nikomu." — Člověk věru žasnouti musí nad tím klidem, s jakým šťastnější lidé mohou dívat se na bídu svých bližních, kteří věsti

musí život podobný přímo životu divoké zvěře. V takové bídě žijí nejen muži-tuláci — ale žijí tak ženy a děti! O Americe píše a mluví se, že jest zemí mamonu, že dollar jest zde všemocným vládcem, že lid zdejší nemá pro nic jiného smyslu, nežli pro hmotný zisk — ale vidíme-li, jak ženy bohatců obětují čas i bohatství k ulevování bídy nešťastných, vidíme-li, jak četné dobročinné společnosti pomáhají všude, kde objeví se obraz bídy — při čemž není bráno ohledu na národnost nebo náboženství — vidíme-li, jak četné boháči vydržované „settlementy“ pečují o povznášení chudého lidu nejen po stránce hmotné, ale i duševní a mravní, tu nám mimoděk napadne, že by se z Evropy mohli přece jen chodit učit dobročinnosti do té materiální Ameriky.

č.

Upozornili jsme na místech těchto několikrát na nebezpečí a náказu jakž roznáší obyčejná dotěrná moucha domácí. Nemluvě ani o všech těch nepříjemnostech, jež nám působí, jestli v počtu hojnějším se vyskytuje, ani o tom co náказы, zejména tuberkulosní zabrániti lze, považujeme za povinnost svou upozorniti znovu a v době této zvláště, jakž dobrý a výtečný prostředek na vyhubení těchto potvůrek nečistých pořídit si lze. Jest slabý roztok formaldehydu. Vezmeme-li dvě lžičky formalinu — 40 procent formaldehydu — a nalejeme na talíř polévkový a naplněný vodou, mouchy se tu budou slétat, zejména k polednímu, budou se napájet a za nedlouho bud' do talíře, aneb nedaleko klesnou mrtvy. Jeden jedinký talíř naplněný takovým roztokem ve světnici stačí ku zničení sta a sta much. Opatření toto, vedle sít'ových oken a dvěř' drátěných, v době letní jest jen vhodné.

Řekli jsme si své doby na těchto místech, že bylo by třeba, aby ti naši písmáci sokolští, angličiny znali pak zvláště, nikterak neochabovali a kde mohou ku povznesení jména českého a věci sokolské přispívající, aby psali soustavně a hájili hlavně i tu naši svobodomyslnost proti útokům, jež žel ještě tak často se vyskytují. Nikoliv květnatou lučinou pohodlí, ale po strmé často stezce nové, vytrvalé práce dlužno nám se brát a kde vyskytne se nějaký sebe-neomalenější útok na to naše češství, na myšlenku sokolskou a volnou zvláště bud' mezi vždy pohotově. Proto těší nás, když na příklad odrazí se dnes známým brkem upřímného našeho přítele Čapka v plátku kdes v East Islip, N. J. vedený útok na řady volné, aneb když sokolští písmáci ukážou, kdo takových a podobných útoků „na vlastní krev“ jsou původcové všelijak zakuklení. U nás taková obrana lidu českého a zejména svobodomyslného živlu po leta téměř soustavně se provádí, jakž celou řadou dokladů posloužiti bychom mohli a tu jen zaráží, že na příklad v parku v české čtvrti, parku, který označen jest jménem velikána našeho, básníka a bojovníka za volnost mysle největšího Svatopluka Čecha v Chicagu, nedovolila parkovní správa českým Táboritům, aby uspořádali tam směli přednášku o

novém mučedníku hierarchie a zpátečnické vlády španělské Francisco Ferrerovi. Dnes kdy celý vzdělaný svět již zatratil justiční vraždu v Barceloně spáchanou, kdy i celé sdružení francouzských zednářů Orient promluví, zejména vůči svým druhům ve Spojených Státech a povědělo pravdu o členu svém a divném soudnictví ve Španělech. Chicago, to „město zahrad a zdánlivého pokroku“, takovou si udělá ostudu. A nenašel se tu nikdo, aby na věc jak náleží posvítit! Či bylo by pravdou, že člověk takový jako správce parku hned jakmile dostane úřad, má také ihned svůj vlastní rozum, své vlastní názory o volnosti a svobodě těch druhých, zásadách a jiných všelikých těch „hloupostí“, s nimiž politické děti obyčejně jako s lesklou jen tretkou si hrají? Což nemohlo se působiti na parkovní komisi? Aneb snad my potomci Husitů máme sirovátku místo krve v žilách svých?!

Řekneme-li dnes, že americká mládež nebude nikdy lepší, že zločinu neubude a mravní pokleslosti, dokud nebude všude obecních divadel levných a ovšem hlavně nedělních, čili veřejných a lidových ústavů zasvěcených Thalii, dokud nebude lepšího čtení lidového a tedy lepšího vzdělání a lepší úroveň v tom ohledu a podle toho ovšem i lepších zábav vůbec, možné že se nám vysmějete. Však byly doby, kdy my smáli se do hrsti, když došlo na tak mnohá slova našeho varování a tak bude i s divadly. Divadlo ta škola života v amerických kruzích dnes jest stokou špíny společenské, hry, jež vedením výdělkářů se lidu předvádí jsou samá sensace, samá krev a dráždění čivů, samý nesmysl vypočítavosti na nejnižší pud a mravní hnus. A v tom ohledu nejen laciná divadla, menší společnosti se předhánějí, ba naopak. My Sokolové, kteří vždy stáli jsme za očistu všeho co ku povznesení a vzdělání bylo lidu, dojistá i v tom ohledu přidáme se k názoru, že divadlo jako pravý chrám umění, škola života pro dospělé i mládež musí být čisté nanejvýš, povznášející a vzdělavatelného druhu má-li prospěti vůbec a působiti zdárně. Dnes vkus lidu jest zkažen docela a mládež nápodobuje jen ty starší. Výsledky ty známe a nemusíme jíti ani do „pět'ákového.“

***

JAK UDRŽETI ČLENY V TĚLOCVIČNĚ.

V posledním čísle „Sok. Am.“ uveřejněn jest dopis dlouholetého pracovníka sokolského, br. V. K. Tríský ze St. Louisu, v němž neunnavný tento člen „staré gardy“ praví:

„Snad bylo by dobře, kdyby V. V. N. J. S. vypsal slušnou odměnu tomu členu, který by vynášel patent, jak získati a hlavně udržeti členy v tělocvičce až do starších let. Přemýšlejte — nucením již nejde, po dobrém také ne.“

Podobné stesky slyšíme se všech stran: ti, kteří začnou cvičiti ve věku pozdějším, záhy poznávají, že pokrok jejich jest zdoluhavý, že touha jejich nedochází svého splnění a ztrácejí se nám po krátkém

čase. Ti starší, vyškolení evičenci, jakmile ukojili svoji touhu, získali několik cen a vidí, že na závodistích musí již ustupovati před silami mladšími, ochabnou též a tak stojíme stále a stále před nerozluštěným problemem: čím to jest, že procento evičích jest stále poměrně k počtu členstva tak nepatrné?

Vinu hlavní nese, že až doposud při evičení byli jsme vedeni snahou ne souměrně vyvíjeti, ne siliti, ale hlavně jen umělým evikům učiti. Vyučování řídí se obyčejně dle toho, čeho chceme docílit. Jest mnoho mladých mužů, kteří by tělocvičny rádi navštěvovali a zde svá těla tužili, ale záhy opouštějí nás zklamáni. Nenalezli u nás to, co byli hledali. Často takový začátečník stojí v 12 neb 15členném družstvu, jest nucen až deset minut nečinně státi a čekat, než naň řada dojde a kolik eviků může při takovém zařízení provést? K tomu ještě, když nucen jest prováděti eviky nad jeho síly — můžeme se mu diviti, že odchází z tělocvičny neuspokojen — zklaman? My pevně věříme, že v prvním čtvrtletí začátečníci měli by evičiti pilně prostná a na nářadí prováděti eviky společné, jak eviči žactvo. Dvacet eviků za jeden večer, byť sebe jednodušších, mělo by na zdraví a tělesný vývin evičence-záčátečníka větší vliv, nežli pět eviků obtížnějších. Kdyby evičitel při tom evičencům vždy objasnil, na kterou část těla to neb ono evičení působí, které skupiny svalstva sílíme a jakou důležitost pro každého to má — jsme jisti, že by evičeno bylo s větším zájmem a že by řady začátečníků u nás se množily. Tolik o evičení těch, kteří k nám přistupují ve věku pozdějším.

A což ti starší, jimž hlavně platí hořejší citovaná poznámka br. Třísky?

Nespouštějme se zřetele pravdivost pořekadla, že "veselá mysl jest poloviční zdraví". Doznejme už jednou, že v tělocvičně má evičence nalézt osvězení nejen tělesné, ale i duševní. Náležíme všichni k té třídě lidí, jichž údělem jest těžce existenci svoji hájiti. Starostmi unavený duch potřebuje osvězení tak, jako tělo naše potřebuje potravy. A to osvězení měli bychom nalézt v tělocvičnách. Čteme často stížnosti, že Sokolové zasednou raději ke kartám, neb maří čas duchaprázdným hovorem, nežli by šli do tělocvičny. Jest to zjev přirozený. Vidí v tom hovoru, v té hře změnu — zábavu. Není to sice to, čím by se zabývali měli — ale nemohou-li se bavit ničím jiným, baví se hovorem — kartami. Žízni neb hladem trpící není vybíravým v nápojích neb potravě — ukojí svoji přirozenou touhu tím, čeho se může zmocniti. A tak je to i s potravou duševní.

Proč omrzí starší evičence choditi do evičení, když znají, že nemohou se více měřiti se silami mladšími? Vyhání je ta jednotvárnost, šablonovitost evičebních hodin. Po celá leta jedno a totéž, jeden a tentýž povel — vše jde stále stejnou, dávno ušlapanou cestou a jakmile přestane evičenec míti zálibu v evičení tělesném, počne se duševně nuditi. Viděli jsme, jak evičenci počali vykonávati jisté obraty, sotva že evičitel ústa otevřel. Očekávaný povel byl patrně tak často opakován, že každý

už napřed věděl, co bude následovati. Jest to na pohled věc nepatrná — ale přece jen přispívá k jednotvárnosti našich evičebních hodin. A těch jednotvárností jest taková řada, že nesmíme se diviti, když ten, jenž má za to, že tělesných eviků více nepotřebuje, z tělocvičny se ztrácí, poněvadž nenalézá to, po čem prahne jeho duch: změnu, osvězení, zábavu. Proto zůstává venku a hovoří — proto zůstává seděti venku u stolu a baví se karbanem — proto raději navštěvuje kluby, kde má za to, že se po celodenní práci povyrazí.

Zde leží také jeden z těch kořenů zla — zde měli bychom též začít s luštěním problemu, "jak členy v tělocvičnách udržeti". Tělocvičné pole jest velice široké, nežli abychom nuceni byli ubírat se stále tou ušlapanou stezkou: snažme se užitečné sloučiti s příjemným, učinme tělocvičnou hodinu zábavnou — vřad'me do rozvrhu dobře volené, mysl obveselující hry, krátké výklady o vlivu různých evičení na tělo lidské, rozpravy — jednou za měsíce provádějme se všemi společně evičení na povel na všem nářadí (kde to možno i při hudbě), podejme často ukázky evičení domácích, t. j. takových, které by slabší evičenci mohli si doma opakovati, vybízejme veřejnost, aby přicházela se přesvědčovati, jakým způsobem pečujeme o tělesný vývin členstva, jednou za tři měsíce mohli bychom uspořádati i společné evičení Sokolek a Sokolů — a když takto budeme evičení v našich tělocvičnách řídit, když vedle eviků tělesných budeme pečovati i o osvězení duševní — tu nejen že si členstvo v tělocvičnách udržíme, ale odvrátíme je od takových zábav, které k ušlechtnění jejich pranic nepřispějí, ale k nimž se mnozí utíkají jen proto, že se jim nic lepšího nenabízí. č.

"BASE-BALL".

V hygienické konvenci, odbyvané v prvních dnech měsíce března v Indianapolis, Ind., doporučováno bylo všemi pedagogy, hygieniky a učiteli tělocviku, aby mládež povzbuzována byla v pěstování her. Hra jest nejpřirozenějším tělesným evičením mládeže; při hře nejen že tělu dostane se všestranného pohybu, ale osvěžuje se i duch, tříbí se mysl, hráči učí se rychle mysliti a rychle jednati, při hrách vyvíjejí se povahy. A za hru všech her prohlášena byla americká národní hra "base-ball", kterou lze hráti v letě i v zimě, na volném ovzduší i pod střechou, může ji hráti chlapec i děvče. Žádná hra nemůže honositi se takovou všestranností, jako "base-ball". Odpalováním zaměstnáváme paže, k čemuž druží se rychlý běh od mety k metě — shýbání se pro míč na všechny možné strany poskytuje vydatné evičení svalstvu trupu; chytáním odpáleného neb prudce hozeného míče bystří se zrak — a jelikož každou chvíli musí hráč postřehnouti jinou situaci a svoji hru dle ní hbitě řídit, bystří se tím i jeho mysl a hráč učí se ve chvíli rozhodné bleskurychle jednati. Proto také shromáždění odborníci vyslovili se jednomyslně ve prospěch base-ballu, jemuž věnovati by se měla mládež obého pohlaví.

V sloupcích "Sok. Am." ideální hra tato byla již před lety vřele doporučována jak Sokolům tak i Sokolkám. Naše vlastní zkušenost poučila nás, že nestává hry, která by honositi se mohla takovou všestranností výchovnou, jak po stránce tělesné tak i duševní, jako tato americká národní hra. Ale doporučujeme-li hru tuto jednotám sokolským, činíme to vždy s tím důrazným připomenutím, aby hru tuto zaváděly ve svých tělocvičnách jen tenkrát, když zbaví ji všech nepěkných přívěsků, jež na ni zdejší lid, po chorobném rozčilování bažící, za dlouhou řadu let navěsil.

Dnešního dne hra base-ball u amerických hráčů není více tím, čím původně býti měla — zdravým, osvěžujícím cvičením pro osmnáct účastníků. Každá míčová četa dnes snaží se jen o to, získati "umělec-nadhazovače", který dovede míč nadhazovati s takovou prudkostí, neb jej tak uměle při nadhození stočiti, že hozený míč uchýlí se s dráhy v okamžiku, kdy odpalovač snaží se jej odpáliti a tím hra zvrhla se v pouhý zápas dvou nadhazovačů — kteří za své "umělecké" výkony jsou s galerie odměňováni huronským křikem, "vtipnými" (!) poznámkami, ano často nadšení davu jde tak daleko, že ku počtě obratného nadhazovače rozbijí i řadu židlí na galerii. Odstavili obratný nadhazovač v jedné hře dvacet neb více hráčů, t. j. nadhodí-li jim míč s takovou prudkostí a obratností, že odpalovači míč vždy chybí a musí býti odstaveni, je to pokládáno za neobyčejný úspěch a nikomu při tom nenapadne, že ostatní hráči, kteří se podíletí mají na pěkné, vydatné hře, jsou jen zbytečnou okrasou hřiště; neboť je-li míč tak uměle nadhazován, že není odpálen, mají ostatní hráči málo příležitosti na hře podílu bráti. My věříme, že takovýmto zdokonalováním nadhazovačů hra trpí, neb jen tenkrát poskytnuta jest příležitost všem na hře se podílet, jen tenkrát jest hra tato tím, čím má býti, když míč jest častěji odpálen. Ovšem — hlavním účelem base-ballových čet dnes jest vítězství — vítězství za cenu jakoukoliv. Kdyby na př. dnes nadhazovači obou čet tak obratně si počínali, že by ani jeden z hráčů míč neodpálil — bude se o takové hře mluvíti a psáti s největším nadšením, nadhazovači pro své fenomenální počínání budou vychvalováni jako "hrdinové dne" — ale právě tím uměním jednotlivců celá hra dnes trpí.

My na hru base-ball pohlížíme jako na pramen ušlechtilé zábavy, jako na příležitost k vydatnému tělesnému pohybu, jako na prostředek k tříbení mysle, jako na jeden z nejvydatnějších pomůcek výchovných — ale hra ta musí býti hrána tak, aby všem dána byla příležitost na ni se podílet, musí zbavena býti všeho toho nepěkného, co dnes na každé hřiště za sebou vleče. Hru tuto musíme přispůsobiti své práci sokolské. Musíme se o to přičiňovati, aby hra base-ball stala se ušlechtilou proto, že připojila se k naší práci výchovné. At' své sokolské síně otevřeme čemukoliv — vše to musí přispůsobiti se naší snaze, naší práci.

Přispůsobovati se poměrům zdejším, jest do

jistě míry nevyhnutelné, ale tolik síly vždy musíme projevit, aby tím přispůsobováním netrpěl ten krásný cíl, jaký si Sokolstvo vytknulo: výchova tělesná, duševní i mravní.

č.

CIZONÁRODNÍ "BRATRSTVA".

Jest tomu několik roků, co v sloupcích našeho "Sokola" varovali jsme krajany před četnými cizonárodními organizacemi, které své doby měly mezi krajany našimi hojně žně. Všeljaké to "Rytířství" kvetlo mezi námi bujněji nežli ve středověku. Četní nádhončí, jimž bylo zakládání "tajných rytířských řádů" výnosným zaměstnáním, záhy seznali, že mezi námi jest pro jejich činnost znamenité pole, a kam jsi jen oko obrátil, všude se to u nás hemžilo "rytíři" nebo "rytířkami". Cizonárodní agenti zjednali si české podagenty, jimž za založení nové "rytířské" lože slíbili určitou odměnu — a následkem toho "mnohoslibná" a "zkvétající" "dobročinná" sdružení hemžila se mezi námi jako houby po dešti. Úředníkům dána byla všelijaká podivná jména, "uvádění" nových loží neb členů prováděno bylo s komediantskými ceremoniemi, — tajemná hesla — pozlacené píky — sekerky — šavle — a jiné a jiné hračky — vše zdálo se našemu lidu náramně imponovati a následkem toho obrovské sumy peněz českých plynuly nepřetržitým proudem — nikdo nevěděl kam, nikdo nevěděl komu. Na to jsme se my nikdy netázali. S hora vyjmenované titěrnosti chovali jsme v takové hluboké účtě, že jsme se neodvážili ani tázati, na jakých základech ta nová "rytířská" organizace spočívá, zdali neznámí, cizí "velko-rytíři" nemají za ty ohromné sumy českých peněz "bene". A když jednou za čas zavítal do našeho středu nějaký cizí "velko-rytíř" — tu nadšení naše neznalo mezí a my se předstihovali v prokazování úcty cizáku, který několika pochlebnými frázemi přiváděl nás do varu nadšení — jako činívá často chytrý politikář, který k nám chodí za několik pochlebných slov kupovat si lacino potřebné hlasy!

"Sokol Americký" varoval českou veřejnost před neznámými cizími organizacemi a poukazoval na to, že žádná z těch cizích jednot nestojí na tak pevných základech, jako na př. naše české řády Č. S. P. S. — ale slov našich nebylo dbáno — ano bylo proti našemu upozornění ještě brojeno. A nyní slyšíme, že jedna česká lože za druhou od těch cizích jednot odpadá — poněvať cizí panstvo vůči Čechům vystupovalo s odpornou arogancí a veškeré žádosti, protesty odbývá s hrubou nešetrností.

Kdybychom dovedli býti zlomyslnými, řekli bychom, že nic jiného nezasloužíme. Byli jsme varováni — ale lesk pozlacených parafernalií nás příliš zaslepoval, pochlebná slova cizáka měla větší vliv než varovná slova našince. My litujeme těch, kteří po léta platili, nevědouce nač, kteří po léta klaněli se, nevědouce komu. A ještě více litujeme toho, že ostrého políčku jest vždy třeba, aby chom se vzechopili a o pravém stavu věcí přesvědčiti se snažili.

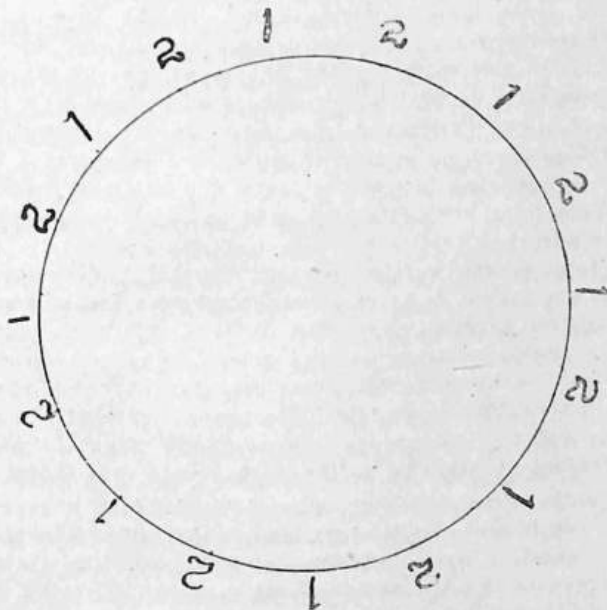
Leč jsme přece jenom tomu povděční, že se od těch eizonárodních jednot počínáme emancipovati — a když upřímné připomenutí nic nepomáhalo, musíme býti povděční tomu políčku, třeba se nám při tom hrud' pýchou nedmula. Doufejme, že poslední události budou krajanům našim dobrým poučením pro budoucnost a že ti, kdož v dobročinných spolecích budou chtít rodiny své pojistiti pro případ úmrtí, činiti tak budou u sdružení ryze českých!

č.

TAKÉ KUS NOVÉHO NÁRADÍ.

V jednom z posledních čísel pražského 'Sokola' zmiňuje se br. F. Kožíšek o zavádění nových náradí do našich tělocvičen a hned také některé obratnou svojí rukou kreslířskou znázorňuje. Mezi navrhovaným novým náradím jest také velký těžký kruh (poněkud menší naší obruče), který rozmnožití má evičení břemeny — a při pohledu na kruh ten, jehož užíváno býti má jen jako břemene, vzpomněli jsme si na naši "kruhovou hrazdu", která své doby vzbudila dosti široký zájem i cizích odborníků.

Před jedním chicagským sletem vypsána byla též odměna jednotě, která provede na závodě zcela nové, originelní evičení. My tenkrát vedli evičení Plz. Sokola v Chicagu a po delším přemýšlení, s jakou novinkou by borei jmenované jednoty předstoupiti měli, vznikla v hlavě naší myšlénka: "evičení na kruhové hrazdě." Zhotovení hrazdy nedalo velké obtíže: ze silnější plynové roury utvořen byl velký kruh, jehož konce byly pevně spojeny a hrazda byla hotova. Nemýlíme-li se, měla hrazda asi 5 neb 6 stop poloměru, evičenci hrazdu držící odpočítání byli na "první" a "druhé" a evičeno bylo tak, že když druzí hrazdu drželi, první evičili — když první doevičili, evičili druzí a tato střídání a dobře volené eviky poskytovalo velmi zajímavý pohled.

Z počátku se nám zdálo, že počet eviků na hrazdě této bude značně omezen, ale záhy se nám nové a nové eviky počaly množit. Tak na př. možno se slabšími evičiti eviky v podporu ležmo, kdy evičenci druzí drží hrazdu v připázení, eviky ve visu ležmo, výšiny, váhy, kdy vyspělejší již evičenci drží hrazdu při pažích skrčených — průvleky, visy vzadu, kdy evičenci drží hrazdu ve vzpažení. Borei první třídy mohli by provésti na hrazdě té i stoje o rukou vzporem. Možno spojovati i evičení obou, t. j. těch, kteří evičili, a ti, co tvoří oporu, mohou přecházeti v podřep — neb paže napínati a skrčovati atd. Jsme jisti, že během doby vytvořiti by se dala na "kruhové hrazdě" řada velice zajímavých evičení.

Známý vyrabitel náradí Gloy, spatřiv hrazdu tuto, učinil nám hned tenkrát nabídku, hrazdu vyráběti a vřaditi ji do svého katalogu jako "Cermak's circular Bar" — leč my nikdy neměli smysl pro záležitosti obchodní — věc jsme odkládali, Gloy zemřel a "kruhová hrazda" upadla v zapomenutí. Jednu vadu tenkrát naše hrazda měla a sice, že byla zhotovena z jediné roury a pro tak veliký a těžký kruh bylo těžko najíti vhodné místo a z místnosti jinam ji dopravovati. Později však nám napadlo, že by kruh mohl býti zhotoven ze dvou neb i čtyř částí, které by se daly rychle a lehce na evičišti spojit.

Kde tedy bratři Sokolové ohlížejí se po nějakém novém náradí, kde chtějí vystoupiti s nějakým novým evičením, ať již před naším lidem nebo před cizinci, nabízíme jim tuto "kruhovou hrazdu"; a jakmile seznáme, že byla někde zavedena, podáme v technické části na náradí tom řadu eviků.

"Vliv jest lepší, než bohatství." — Vauvenarques.

"Nové pravdě není nic škodlivější, nežli starý omyl."

"Lépe jest ztratiti život, nežli ztratiti to, co mu dává cenu."

Učte dítky své, že také zvíře má cit, že i ono rozumí slovu laskavému a pokynu jemnému.

Někteří lidé si rádi pletou neupřímnost s klamem a naopak, zejména když se týká toho druhého.

"Svoboda není nic jiného, nežli možnost za všech podmínek konati to, co jest rozumné." — Goethe.

"Život jest činnost vývojová. Život je zápas, závodění. Život jest boj v nejrozmantějších způsobu. Opakem života jest nečinnost; klid, ticho, tot' druh umírání, počátek konce. Smrt."

Pohodlní lidé jsou na úkor pokroku a veškerého snažení. Z pohodlí vychovávají dítky své podle toho jak bývalo, z pohodlí nechají ženy své tonouti v nevědomosti a odvislosti, z pohodlí nesúčastní se žádného kroku na dobro společnosti a celku a ze strachu o pohodlí zaprou vše a podvolí se všemu. Jim dollar jest přednější, nežli svědomí a charakter jejich jest jako houba.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO., 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois.

Pořadatelé:

DR. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, CEDAR RAPIDS, IOWA.
JOSEF ČERMÁK, 1875 So. Kedzie Ave., CHICAGO, ILL.

Editors:

Veškeré dopisy a práce pro "Sokola Amerického" buďtež zasílány hlavněmu pořadateli za list zodpovědnému:

Dr. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Ia.

SUBSCRIPTION - - - - - 75c per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - - Do Čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, sděl tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednateři V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu příjímá jednateř Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednateřové zvláštní.

JAN ČERNÝ, 437 E. 71st St. New York City, jednateř Výkonného Výboru.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí býti v rukou hlavněho pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

Národní Tiskárna, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

"DEJTE I DĚVČATŮM PŘÍLEŽITOST!"

Pod tímto názvem čtli jsme minule článek z pera Florenee E. Canfieldové a protože vycházíme ze zásady, že cokoliv dobrého z našeho stanoviska tělesné výchovy i jinde se objeví také nám známo býti má, doporučujeme našim jen ku přečtení. Spisovatelka známá v kruzích těloevičných praví mezi jiným:

"Povázíme-li na kolik opravdoví a vzdělaní mužové těch kterých oborů, se přičiňují, čas svůj a peníze věnují na to, jen aby hoši naši zajímali se o život v přírodě a na venku, musíme konečně s nimi uznati důležitost takového výchovy pro dorůstající mládež naši. S jakým zápalem a nadšením pak hoch tyto snahy dobré přijímá, jak výsledkům jejím se těší. Avšak v tomto povšechném ruchu, aby hoch co možná nejvíce na venku a na zdravém vzduchu se pohyboval, nezdá se vám, že děvče, matka budoucích pokolení a ta od které hoch začasté nejvíce zdědí vlastností a stav svůj zdravotní vůbec, se přehlíží, že se na ní hodně zapomíná?"

Jet' zcela rozumné, že věnuje se náležitá pozornost tomu, aby hoch dostal se co nejvíce na čerstvý vzduch a měl i co nejvíce tělesného pohybu a cvičení. Silná jeho tělesná konstrukce, ba i jeho snaha přirozená, aby stále jen doma nedřepěl jsou jaksi již význačné proň a přec o kolik více mělo by se dbáti v tom ohledu i o sestru jeho. Vedle té trochy tak zvaného cvičení některých vyšších škol a v některých jen městech a tu a tam snad na hřišti, aneb na škole veřejné, dívky se zapomíná, ba namnoze tato v tom ohledu se zanedbává zcela a tělesné výchově její sotva péče se věnuje.

Nemluvíme tu ovšem o zdárné práci výchovné těch kte-

řých organizací a jejich soustavném výcviku muže i ženy. Tot' celkem práce rázu soukromého, spolkového. Však tolik jest jisto, že na prospěch velkého počtu děvčat, deer to tříd průměrně bohatších, nečiní se žádného organizovaného pokusu a v celku jen málo je soustavné činnosti v tom směru. A co se děje jest rozhodně nedostatečné, tak jako v těch mnohých těloevičnách různých ústavů soukromých i jiných, kde sice v katalogu o těloevičně se mluví a družstev v tom či onom cvičicích jest několik popsáno, aneb vyobrazeno, ale v celku cvičitelové těloeviku v práci své jen na samé překážky naráží, činnost jejich se znechucuje a to z nepochopení rodičů a rozhodně nepříznivého úsudku samotných a mnohých posluchaček, žaček ústavu. Vynechávati hodinu cvičební náleží ku stálému heslu a jest namnoze pravým zlozvykem. Cvičitelové a cvičitelky stále a stále jednu slyší písničku a postavení jejich tu věru není zrovna závidění hodným, to jest že té a té bylo nevolno a takových a podobných omluv vždy se hojnost najde, jen aby se nemuselo do těloevičny. Vymáhati povinnou návštěvu těloeviku se obávají, ač mnohé nevolnosti, mnohé nedbalosti a zděděné pohodlnosti i nemoci předejít by se mohlo. Jindy zrovna na těloevik by se svedlo a tak nelze trvati na tom, aby soustavně každá žačka cvičila, aby dle rozvrhu těloevičných hodin pracovala, protože strachuplní rodičové na jednu a schoulostivělá děvčata na druhé straně toho nedovolí.

Co se týče atletického života, jakž podporován jest na mnohých ženských kolejiích, jsou výsledky pouze polovičaté, protože děvče, které do těchto kruhů přichází, objevuje se tu již se zvyky a spůsoby ustálenými čili celkem pochybnými. Tím chci totiž říci jen, že pro zdravé a soustavné cviky náležitě, že není ještě dostatečného pochopení. A tak se také stává, že i tam kde nejméně by jste čekali, není tolik činného zájmu mezi děvčaty v práci těloevičné a pohybu na venku na čerstvém vzduchu, čili že i mezi studentkami jen málo jich zná a chce znáti co na vlastní prospěch jejich zdraví.

Tato tělesná nevšímavost průměrného děvčete, spolu s patrnou nechuť do práce na venku zaviněna jest rozhodně rodiči, kteří zapoměli pěstovati v dítěti od nejútlejšího mládí jeho vrozenou mu snahu po hře i dovolili, aby děvče vyrostlo bez jakéhokoliv cviku tělesného, bez utužování, a sice patrně z toho důvodu, protože holka nemusí pracovati, že nemusí také těšiti se zrovna nejzdravějšímu tělu, silnému a utuženému. A takovým rodičům právě platí tyto řádky.

Pochopujete otcové a matky, jaké zlo, jaká běda tato vaše nepřirozená nevšímavost, aneb neodpuštělná nevědomost, ohrožují deeru vaši? Vy dobří lidé, kteří se zvedáte ku spravedlivému protestu po celé zemi, když nějaký statečný hoch poražen byl na poli zápasu při "kopané", zdaliž podobně a ještě více se neproviňujete na svých neméně dobrých deerách, zdaliž je nevysazujete mnohým nebezpečím a někdy i smrti, ne-li zmrzačení? A to vše proto, že samolibě a hloupě zapomínáte učiti tyto dívky pravidlům jednoduchého, prostého a dobrého žití, pravidlům tak důležitým pro jejich zdraví a štěstí, že slovo trestuhodné jest tu příliš nepatrným označením vaší nedbalosti. V tom vašem ruchu obchodním a společenském životě, jen na okamžik si připomeňte, že na tisíce a tisíce děvčat našich trpí nedostatečným vývinem a to z nedostatku čerstvého vzduchu a soustavného, zdravého těloeviku.

Jest sice pravda, že mnohé dívky jsou cele zaujaty pobytem na venku, cvičením a soustavnou prací těloevičnou, kdežto jiné libují si ve chůzi a opět jiné sotva, že udělají kroku pěšky; některé jezdí na koni, však těch mnoho není a cvičení jako házená, tenis i jiné druhy osvěžujících her a cviků upoutávají poměrně jen málo těch, kdož rovněž cvičiti by měly. Mimo to cvičitelé obyčejně se přesvědčí

záhy, že jsou to právě zase a tytéž dívky, které v chůzi si libují, jízde a hrách různých, že navštěvují jejich tělocvičny a cvičí pravidelně.

Jednou z příčin těchto poměrů lze stopovati k nesmyslným puritánským náhledům, jakž ještě dnes v mnohých domácnostech se vyskytují a každý pohyb děvčete až úzkostlivě se střeží. Takové holčičce stále a stále se povídá, že to aneb ono se "nesluší", že ten a ten pohyb trochu hbitější není "ladylike", že by se ji nadzvedly sukénky, kdyby lezla přes plot a bylo ji vidět nohy trochu výše, že to a to jest nevhodné a tak a podobně a poznenáhlu děvče z čistého vzduchu, z venku a pohybu, hry a potěšení s družkami tíhne k "domácímu krbu", do vnitř obydli a tu přidělují se mu různé úkoly menšího i nesmyslného druhu a konečně radost ze života dětského mizí a děvče raději v domě uzavřené zůstává. Jakmile jest starší poněkud a dovolují-li prostředky má třeba i různé učitele, kteří sice vědí jak hru a práci střídati by bylo třeba, ale tu opět již přichází se pozdě, čili tak jako na kolejích učitelové jsou proti předsudkům a jinak bezmocni, vlastní výchova nese se již jiným směrem. Obyčejně v době té dosáhlo děvče známých chvil čili stáří mladé dívky, která záhy bude ženou a tu vyskytují se již všeliké poruchy, bolesti, neúhly, nevolnosti a stížnosti, jež rozhodně tělocviku nepřipouští a pohyb na čerstvém vzduchu a na venku prý nedovolí. A co hlavního tou dobou mysl její, tak jako tělo se mění. Představy u značné míře se jeví, úkol její jako ženy podivně se u nitru jejím ožývá a ona stává se snivou, romantickou, kolísavou a schoulostivou, vše to nepřátelé žití, her a pohybu na venku, na čerstvém vzduchu největší. Již netěší ji, kdy krev prudčeji obíhala tepnami jejími za hry, při běhu a v zápolu s druhými ze života se radující; již nevrší sebou nedočkavostí, kdy učení přestane, aby mohla si ven vyletět a poskočiti, pohrati. Ba právě naopak zůstává doma, sedí někde v židli, houpá se a čte novely, jakž právě se představám jejím líbí nejlépe a ve škole prosí učitelku, možno-li, aby v přestávce mohla zůstat ve světnici, kde zase jen podle svého spřádá romance a vyměňuje náhledy své s družkami svými téhož druhu a těchže nespůsobů. Tak jest s dcerami bohatších a o chudších ještě více dalo by se psáti, ještě více bylo by stesků.

Hřejivé paprsky sluneční a čistý vzduch, tyto nad míru bezpečné protijedy v případech všeliké obrazotvornosti a choré domýšlivosti i různých představ, více ji nevábí. Stala se chudokrevnou, vznětlivou a na polo nemocnou a ubozí učitelové a učitelky její nevědí si s ní rady, co zatím rodiče, jakoby se náhle probouzeli jdou s dcerou k lékaři. Děvče tu již ani nemůže za časté chopiti se správného žití, a její živost bývalá, aneb čilost musí vzbuzovati se uměle všelikými stimulujícími léky, jako jsou tance a odpolední představení někdy druhu dosti pochybného. Jaká tu nezměrná pak vášeň po všem rozčilující, jakž u americké dívky se jeví, vášeň, která dělá z dívky nervosní stvořeníčko, jež víc a více upadá v nespokojenost a přímo děsné a stálé napjetí. A rodiče se tážou: "Co máme dělat, abychom dceru přiměli ku cvičení a venkovnímu životu?"

Na tuto otázku jest jen jediná odpověď — musíte začít hned v útlém její mládí. Stane-li se tak, později nebude žádných již překážek, aby sama se o čistý vzduch, činnost na venku a tělocvik zajímala vůbec. Dítěte spůsobu snadno dají se řídit, jen když příliš zaměstnaný otec nechá sobectví a podívá se také, vedle toho všeho svého "obchodu" co dělají jeho dívky, jak se vyvíjí a prospívají na těle i v myslí své.

Však zde to právě vězí: otec nemůže zameškati zájmu obchodních a matka zase společenských styků k vůli vlastní rodině, a oba se spokojí tím, že vykonali již svou povinnost,

když dali potomkům svým vzdělání, když nadělali z nich "knížních molů" a zahospodařili pro ně podíl na bance, aneb nějaké ty bondy a dlužní úpisy. V tom chudší pak snaží se nápodobovati bohatší a tak jde dále! Zapomíná se jak málo štěstí poskytuje nashromážděné bohatství, když jednou již zdraví jest podryto, aneb "knížní mol", že vlastně bez náležité výchovy tělesné a zdraví dostatečného také mnoho neznamená.

Není místa jakkoli přeplněného, přelidněného, aby se nedalo získati trochu čerstvého vzduchu a prostoru ku hrám a cvičením. Ve velkých městech naskytují se ovšem obtíže; a přece i tam při trochu dobré vůli a snaze mnohé se docílí. Čistý vzduch jest prvním a hlavním požadavkem, ba věci nejdůležitější. Děti vůbec a kdekoliv mají se učiti řádnému dýchání. Dvěře a okna snadno dají se zotvírati a vzduch do bytu pouštěti. Hluboké dýchání a cvičení v něm jsou zcela jednoduchá a nestojí nic, a dítě záhy si na ně zvykne tak, že dýchání to stane se mu požadavkem přirozeným. Hned jakmile dítě dovede se batolit musíme je bráti dosti často na venek a později učiti již znáti výhody čistého vzduchu, pohybu a her v přírodě. At' ve městě, aneb na venkově děvčata především naučiti se mají koupati, plavati, klouzati, ježdění na saňkách, kolečkách a lyžích, kde pak poměry dovolí jízde na koni, veslování, rybaření a různým hrám, tak aby i v tělocviku se jim zalíbilo a místo chudokrevných, slabých a neduživých žen, abychom záhy měly ženy utužené, silné a zdravé, jež zajistili by nám zdravé pokolení pravých Američanů."

NA POSILU BRATŘÍ SLOVÁKŮ!

Ku konci školního roku obyčejně žactvo naše skládá účty své ze všeho toho, co se naučilo a tak jest také v tělocvičných školách sokolských a v těch řadách našich vůbec. Slet a závody jsou pro všechny nás průkazem práce vykonané a vzpruhou k další a ještě účinnější činnosti. O posledním sletu Sokolstva amerického v Chicagu měli jsme i vzácné hosty a bratry nejmilejší z Čech, bratry Č. O. S., vedené starostou br. dr. Jos. E. Scheinerem a družstvo jedno z nejlepších, jež obhájilo barvy sokolské na sletech mezinárodních i jinde přičiněním br. Fr. Erbeny, vynikající po stránce technické nad vše, co kdy jsme zde viděli. A připomínající sobě dnes znovu tyto vzory naše, připomínající sobě tu obět' jejich velikou a snahu upřímnou na naše povzbuzení i posilu a poznání věci sokolské i v řadách bratří našich slovanských, nemůžeme a nesmíme zapomenouti, že byli s námi ještě jiní rovněž milí hosté a drazí bratři, že pracovali s námi, že cvičili a tužili se jako ta větev sokolská nejmladší a třeba prostinká a ubohá, za to tím upřímnější, tím bratrštější a nadšenější — bratři Slováci. Jsou žáci to z naší školy tělocvičné, jsou činovníci, již vedením našich pracovníků a nadšenců, našich cvičitelů a našich sil odborných vůbec zde i onde se shromáždžovali a klidně pracující, dospěli již dnes tak daleko, že do sletu svého druhého, závodů a sjezdu jejich organizace sedmého, jakž odbývati se budou v Trenton, N. J., od 30. května t. r. až do 2. června, budou míti na jisto dvě stě jednot čili 6.000 členův. Jak viděti, tu dítě naší péči kdys svěřené, k radosti naší, abychom tak děli — přerostlo tatíka. A my s potěšením pozorujeme tu živou sílu a poctivou práci vnitřní slovenské jednoty, pozorujeme její boj proti zpátečnickům, jako víre, co vše vykonalo se v řadách těchto na zmohutnění Sokolstva. Kde kdo tlačil vždy Slovák, Maďar doma jej ubíjel i nevinné dívky jeho a tu v Americe, té svobodné zemi a veliké republice, našli se zase nástroje vlády

maďarské, jež tajně brojíce, ničily vše, co národně a po slovensku volněji zde dýchati se opovažovalo. Krok za krokem klerikálové na "víru otcův" poukazujíce, od každého počínání na vzdělání a posilu slovenského člověka zrazovali, proti "národní" práci hartusili s kazatelen a když objevil se volný a bystrý Sokol, po vzoru našem založený, chápali se každé příležitosti, aby jej zničili, zhanobili činovníky slovenské a bratry Sokoly i ty jejich nadšené Sokolky. A za takých překážek, za takových smutných poměrů Sokolstvo to přece jen jde v před a koná vše na prospěch dalšího postupu myšlenky slovenské a co hlavního, Sokolstva slovenského vůbec. Slet náš v Chicagu a návštěva hostů českých, působily tak mohutně, na bratry Slováky pak zvláště, že od té chvíle ve všech jejich Župách pilně se pracuje, piluje a o to pečují, aby Slováci i o druhém sletu svém dokázali, seč oni i u vlastní tvorbě tělocvičné dnes již jsou s to. Cvičí vlastní svá prostrná sletová, k nimž hudbu napsal jejich člověk a celý pořad sestavili tak, že i družstva hostů podati budou moci ukázky vyspělosti své...

Hostů pravíme a tu jsme u vlastního bodu. Jsme pozváni. Náš V. V. promluvil příznivě. Bylo by možné, když i bratři Poláci obou jednot účast' na cvičišti slíbili, aby naše Národní Jednota Sokolská tu zastoupena nebyla? Bylo by správné, abychom bratřím slovenským za jejich výtečné číslo s valaškami o našem sletu se neodvděčili vysláním vzorného družstva na příklad jen ze Župy Východní? Jest blízko Trenton, bratři new-yorští pak již znají a bratři z Philadelphie a mnozí jiní, kteří mohli by se účastnit, zejména z Baltimore, přispěli by jistě k ozdobě veřejného a slavnosti slovenských. Prostrná jsou snadná a k nácviku času pro nás dost. Slavnosti zahájeny budou velikým pochodem, dne 30. května. Shromáždění dítí se bude v Liederkrantz Halle, 1027 South Clinton ave. a sice o 9. hodině ranní. Půjde se po Clinton ave., Beatty ul., Cass ul., po Druhé ul., Broad, Perry, Clinton ave., na Olden ave. do Hills Parku. V poledne malý zákusek. Shromážděné uvítá hlavní správce jednoty, nadšený pracovník, Slovák upřímný a Sokol dobrý, Štefan Erhardt. Po obědě ve tři hodiny začne veřejné a tu právě přítomnost naše žádoucí. V úterý jsou závody a večer pak bude slavnostní otevření výstavy ručních prací, jakž pořídily nadšené sestry Sokolky T. S. D. J. Veniec Sokola. Následuje společná večeře a oznámení výsledků závodů a boreů vítězných, kdežto dne 2. června pak zahájen bude sjezd jednoty v Liederkrantz Halle, 1027 S. Clinton ave. v Trenton, N. J. Adresu uvádíme našim jednotám z důvodů na snadě ležících.

Pokud nás se týče, my si od závodů, sletu a hlavně ovšem sjezdu bratřím Slováků slibujeme velmi mnoho, protože známe osobně činovníky jejich a poměry důkladně, známe ty jejich začátky a víme, jak a proč slovenské Sokolstvo tak utěšeně rozvíjeti se počíná v té jinak chladné Americe a co vše koná na prospěch drahé vlasti jejich tam pod Tatrami. I jim zpátečnické živly zakládají katolické, evangelické a řecko-katolické Sokoly, spolky jiné, protichůdné, tělocvičné a všelike, kdežto Sokolstvo národní, snah volnějších T. S. J. S., když spjalo se v mocnou organizaci vlastní, není dnes pouze institucí pěstující tělovědu a institucí výchovnou mládeže své k mužné statečnosti, charakteru a utužení i v mysli jaré, nýbrž ono počíná býti dnes vážným faktorem při práci národní všech Slováků v Americe, jdouc ruku v ruce se Sokolstvem českým, zejména tou naší velikou již N. J. S. a toho jsou vědomí a přesvědčení, že jenom svornost a jednotný postup všech Sokolů, Slovanů a společná i vytrvalá jejich práce může čeliti útokům nepřátel, at' již jsou tito v "černé haleně" aneb na poli vykořisťujícího kapitálu. Každý z nich poctivý je dělník

a moznou rukou třímáti pomáhá prapor sokolský. Vždy byli s námi a my i tentokrát musíme býti s nimi! Tož zdar veškerému jejich počínání, veškeré práci!

NAŠE VZORY . . .

Abychom ti dokázali mládeži česká, doroste náš, že na původ svůj a tu českost rodičů svých, ba i to své Sokolství, můžeš jen právem býti hrda, abychom zasvětili tě v práci velikánů našich, vzorů našich nejlepších i na jiných polích, nejen poli válečném, jakž obyčejně čteš v těch našich dějinách krví zbrocených, chceme na místech těchto lecos sdělit s tebou. Pravíš ty můj milý bratře, ty sestřičko drahá, že studuješ právě zoologii aneb daktyloskopii. A ty, že zabýváš se na škole vyšší botanikou aneb fysiologií? Aj, a co ty june náš, ty žes v druhém roku lékařství, ten tam lučby a onen, že třeba prostým byl dělníkem zaměstnáváš se po chvilkách studií oka? Ty znáti chceš účinek tělovědu na sval a čivy, aneb po stopách tak zvané duše se ubíraje rád bys znal celé to spleťtí tkanivo nervové, jeho buňky a ústředí? Dobrá, vezmi v tom či onom oboru knihu svou, učebnici moderní fysiologie pak zvláště, vezmi tělovědu a jiná díla odborná, jež výše vzpomenutých otázek se dotýkají a čti, čti pilně, studuj, ba i sleduj různé ty prameny. Najdeš v nejednom řádku velikého díla odborného, učebnice své, pro školu anglickou ovšem anglicky psané, vepsané ja éna objevitelů. A tu hned tě napadne nejsou-li tam i jména známá, jména česká a dejme tomu, že není ti o "Prochaskovi, Czermakovi, Malym, Skodovi, Albertovi, Purkinje, Tomsovi, Hlavovi, Maixnerovi, Drozdovi, Janovskym, Stastnym, Eiseltovi, Chodounskym" a jiným a jiným pranie známo, nežli snad to jméno, české jméno, zdaliž tě nepotěší a což teprve když o tom, aneb onom objevu velikém bude přednášeti váš profesor a objev nazve po Purkinje atd. atd.)* Napsali jsme zámyslně tak jak obyčejně se v různojazyčných fysiologiích a jiných dílech odborných naši citují, však jsou vesměs Češi a jací Češi, velikáni, jichž vzpomínati a práce jejich úspěšné nelze nám dnes ani dosti často . . .

A jak ti bude blaze, když před celou třídou svou, před celou řadou přátel svých a soudruhů budeš se moci pochlubiti, že ten a onen odborník, objevitel a znamenitý pracovník byl Čechem, čili z toho národa z něhož i ty jsi.

Jest sice krásné můžeme-li poukázati na dávnou statečnost lidu českého, na jeho válečná tažení a boje kruté, bratra proti bratru, kdy "bil se kdo za víru otců svých", jako opět a dojísta krásnější, můžeme-li říci toto skvostné dílo umělecké, tato práce, tyto výsledky studie, tento objev učinil Čech, zejména když i byl muž takový, jenž o uvolnění a osvojení mysle lidu svého pečuje, pracoval i na utužení jeho všestranně. A takovým byl zejména Jan Ev. Purkyně,**) slavný badatel světového jména, profesor fysiologie a pathologie na universitě ve Vratislavi a pak v Praze, spisovatel odborný, jenž položil základ nynější histologii a stavěl fysiologii na nejširším podkladu veškerých věd přírodních a také mnohé důkazy o tom vedl, jak stoupatelný tělovědu tělu lidskému prospívá a co hlavního byl Sokol, pravý Sokol, který nejen že sám cvičil, ale i na zbudování sokolské věci pracoval, byl rádcem Tyršovým

*) "Axis cylinder of nerves", corpuseles, brain", "vesicle" etc. "Gray's Anatomy", "Kirk's Physiology" etc. Osa nervových buněk, buňky střední soustavy čivní a mozku, složení kostí, chroustavky, cévy.

**) Nar. 17. prosince 1787 v Libochovicích, zemřel 28. července 1869 v Praze.

upřímným. Po něm mnohé útvary anatomické mají jména, jako buňky nervové, osy týčků a buňky mozečné a jiné mnohé jiné objevy i jiných oborů. Jeho práce "O tajemství přírody a ducha lidského", "O vývoji vejce ptačího", "O struktuře orgánu duše", "O stavbě žláz žaludečních", "O závratích" a jiných a jiných v českém, německém i latinském jazyku dalo by se psátí zejména i po stránce naší svobodomyšlné velmi mnoho a sotva by unávil.

Purkyně byl neobyčejný pozorovatel a také o tom dalo by se uvést dokladů mnoho a z každého odboru, kterým se obíral. Dnes cizí díla o daktyloskopii mluví o něm jako vlastním objeviteli. A co je daktyloskopie? Na bříšcích prstů máme seskupené několik rýh kožní. Seskupení těchto rýh jest význačné a u každého člověka jiné, tak že z otisku jeho dá se zjistiti osobnost, již prst náležel. A hle, podle toho lze ztotožniti osoby, čili jakž v poslední době se koná, ztotožniti zločince, kteří zanechali na místě zločinu na předmětech a jinak otisky vlastních prstů. Toho postřehl Purkyně již 1823 a protože někdy se stává, že někteří vědci a cizinci zvláště nad prací a úspěchem Čecha ohrožují nosy, bude dojista jen zajímavě, poukážeme-li v této věci na díla odborná.

Tak na sjezdu "British Association", v Doveru 1899 přednášel E. R. Henry, odborník, na téma: "Otisky prstů a objevení zločinů v Indii" a pravil mezi jiným:

"Otisky prstů. Dávno zkoumání tohoto předmětu. — Otisků prstů používalo se v dobách dávnych u mnohých národů, jak psáno jest v pracích Francis Galtona, však též podotýká, že celý toho význam spočíval buď v pověře, aneb v obřadech různých. Jako na důkaz upozorňuje na moderního svědka, který když má přísahati na bibli, musí ji podržeti a políbíti, aneb se jí dotknouti, aneb když nějakou listinu sepsal dotkne se pečeti, prohlašuje "totot" jest čin můj a moje vůle". Roku 1823, Purkyně, profesor fyziologie a pathologie, četl na universitě ve Vratislavi latinské pojednání o otisku prstů — "Comentatio de examina physiologico organi visus et systematis cutanei" — v kterém udává devět základních typů i navrhuje soustavné rozřazení, však práce jeho nezbudila náležitě a zasloužené pozornosti vůbec. Bewick, křesťan dřevorytecký v Anglii, byl zaujat jemností rýh, jakž je vyryl podle otisků prstů svých na dřevo a později používal jako značky na pracích jím vytvořených. Galton rovněž praví nám, že když stěhování se Čiňanů do Ameriky působilo rozruch a obtíže největší, navrhovalo se, ač nebylo uskutečněno, aby otisků prstů jejich používalo se při registraci. Však z toho všeho nikdy nebylo takové důležitosti jako soustavná práce Sira Williama Hershela ve službě indické. Týž shledal totiž, že před soudy dostavovaly se osoby nepravé a tu napadlo jej, aby používal otisků prstů v obvodu mu svěřeném osob před soud povoláných v Hoogly, v Bengalu a sice za účelem ztotožnění. Rovněž požadoval otisk takový na veškeré přijaté listiny úřední a konečně doporučil soustavu svou vládě pro všechny obvody a provincie. Návrh jeho nedoznal však pochopení, aniž setkal se u lidu s porozuměním a po jeho smrti i ve vlastním jeho obvodu úředním opatření ta byla jednoduše zrušena."

Tolik o tomto předmětu, který dnes studuje se skoro na každé větší policejní stanici americké. A nyní důkaz o učence našeho všímavosti a hloubavosti prozíravosti nezměrné, jakž označeno jest v učebnicích anglických "Purkinje's figures". Známo, že oko naše jest zrcadlem. V oku přítele svého můžete se viděti, však Purkyně viděl mnohem více. Poznal, že oko lidské není zrcadlem jednoduchým, ale trojnásobným, čili že obráží se tu každý předmět třikrát. Postavil v tmavém pokoji na stůl před sebe a

před sedící osobu rozžatou svíčku. Jeden pláminek zrcadlil se v nejzářivějším lesku na hladké ploše rohovky, za ním v dutině oka trpytily se ještě jiné dva obrazy plamene svíčky. Jeden větší a jasnější blíž k povrchu, druhý menší a mdlého lesku, více posunut do hlubiny oka. Purkyně uvažoval a dovítal se. Na jakých zrcadelných plochách mohly tyto dva obrazy se zrcadliti v nitru oka? Dojista jen na plochách čočky. Však to mu ještě nestačilo, zkoumal zjev dále a shledal, že pláminek, zrcadlící se na povrchu rohovky, zůstává trvale stejný, kdežto lesk, velikost a vzájemná poloha obrázků v nitru oka, že se mění. Byly totiž jinačí, dívala-li se osoba do dálky, a jiné, jestli pohlížela do blízka. Purkyně dovozoval, že asi obraz může se uřinuti a posunovati, změní-li se a posunuje-li se plocha zrcadelná. Purkyně poznal, že čočka v nitru oka, podobající se obyčejnému sklu zvětšovacímu, není mrtvou, neproměnlivou hmotou, nýbrž že dovede se vypoukliti a zase oplošťovati, což znamená, že oko lidské jest živoucím a samočinným přístrojem optickým, čili že mimovolně v nitru oka nasazujeme si jiné brejle pro zírání do blízka a jiné sklo do dálky. Tento pranepatrný objev a přec tak důležitý stal se za pomoci Purkynova důmyslu oporným bodem, na němž spočívá dnes celá složitá osnova zákonův o akkomodaci, čili přispůsobování oka."

Ještě celou řadu jiných jeho objevů mohli bychom uvést, však pověděné stačí již, abychom pochopili náležitě veliký význam českého učence. A jakž již jsme výše podotkli, byl tento muž věci naší nanejvýš přízniv, dokázal tak, když stál při odhalení praporu Sokola Pražského a dále, jakž podává důkaz Dr. Chodounský, jenž napsal mezi jiným:*)

"Starším utkvěla zajisté výrazná a příjemná tvář velkého Purkyně v mysli, který všude přiskočil a s celou duší pomáhal, kdekoliv se jednalo o národní věc. Vedle hlubokého bádání, jehož výsledkům se koří celý svět, vedle starostí učitelských, nalezl dosti času ke všemu jinému. Byl pilným poslancem sněmovním, předsedou spolku českých lékařů a umělecké besedy — a předsedal skutečně každému sezení —, redaktorem "Živy", "Školy průmyslové", chodil do Sokola, akadem. Spolku, do všech českých koncertů a zábav, do divadla, překládal Torquata Tassa i Schillera do češtiny, psal články prostonárodní, vydával brožury politické, shromážd'oval kolem sebe i podněcoval mladé pracovníky, nescházel v museu, v klubu přírodovědeckém, jedním slovem byl činným ve směrech národní služby.

"Sedmdesátník předstihl mladíky!

"Neobyčejný to zjev, který ve stáří, kdy zájem pro věci veřejné odumírá a otěže posud třímané již mladší ruce uchvacují, kdy mizí zájmy i k bližším a člověk se opět vrací k svému "já", tento zákon přírody na sebe dopustiti nedal.

"Tajemství věčného mládí sluší hledati ve vzorné životospřávě, kterouž silnou konstitucí tělesnou udržel až téměř do posledního dechu.

"Žil odměřeně, stravoval se prostě, vycházel často, byl stále neochabně činným — a PĚSTOVAL PRAVIDELNĚ TĚLOCVIK. Když si po obědě vykouřil druhou pálku viržinky — prvu kouřil ráno — a počel leže a vysvlečený, tu povstav zacvičil si řádně na bradlech, která v pracovně jeho stála a s činkami. SOKOLSTVÍ BYLO TAKÉ PURKYŇOVI JEDNOU Z MOCNÝCH POMŮCEK, ABY SI UDRŽEL MLÁDÍ A SVĚŽEST!"

*) "Za praporem sokolským", 1887.

NĚKOLIK KRITICKÝCH POZNÁMEK K TĚLOCVIKU ŽEN.

Píše Dr. Ludvík J. Fisher, specialista ženských chorob v Chicagu.

Od onoho okamžiku, kdy objevila se v síni tělocvičné žena, aby vedle muže brala podíl na výhodách systematického, rozumného a cíle vědomého pěstění sil tělesných, — od onoho okamžiku pozorujeme rozdělení interessovaných kruhů pokud se týče nárad'ového tělocviku na dva tábory, z nichž jeden zastává názor, že není nutno činiti přísného rozdělování ve volbě cviků obou pohlaví, kdežto druhý trvá opět na tom, že už přirozenost ženy sama, od muže se liší, vyžaduje nutně i cviků přiměřených, od cviků mužů odlišných. A za stanci obojích názorů snášeli důvody pro i proti, že člověk nestranný nemohl ani vyznati se v tom množství náhledů, které, přísně vzato, ani ničeho nedokazovaly ani nevyvracely; a aby zmatek byl úplný, zavolání oběma stranami do boje i lékaři, jichž zasažením však celá věc ještě více se zaplétala, neboť namnoze vycházeno z premis naprosto neudržitelných.

Budiž mi tedy dovoleno, abych roze-psal se o thematu výše uvedeném, v naději, že spojením poznatků lékařských s pozorováním v tělocvičně konaným aspoň trochu světla padne v splet' názorů, a že řádky tyto budou snad podkladem, na němž jiní mohli by budovati dále.

Vůdčím kriteriem, dle něhož usuzováno, jaké cviky voliti pro ženy a jaké pro muže, byl dosud vždy jen rozdíl pohlaví. Mluvílo a psalo se o pohlavních organech ženy, oněch jemných ústrojích, které tak lehce mohou doznati prý úhony při těžších a namáhavějších cvicích, jako by příroda postavila do života pouhou loutku, a nikoliv bytost vyzbrojenou účelně k oněm vznešeným úkolům, jež každé ženě jsou určeny.

Neudržitelnost těchto názorů pochopíme, všimneme-li si nejen anatomických poměrů ženských orgánů pohlavních, ale — a na to bylo dosud vždy zapomínáno — i statických a dynamických poměrů v dutině břišní.

Obrázek 1.

Nuže, pozorujíc obrázek 1., vidíme, že děloha (D) leží při prázdném měchýři i konečníku v dutině pánevní tak, že mohutnější její část (tělo děložní) tvoří s útlejší částí (hrdlem dělohy) úhel v před otevřený (anteflexe dělohy), při čemž osa dělohy při stojící ženě probíhá přibližně vodorovně, dno děložní leží několik centimetrů za spojením kostí stydkých, čípek pak asi 2 cm. před skloubením kosti křížové a kostrče. V této normální své pozici udržována je děloha vazy, z nichž pro nás nejdůležitější je 1.) vaz široký, jenž není vlastně ničím jiným, než dvojitým listem pobřišnice, zaujímající dělohu mezi oba listy a upevňující se na postranních stěnách pánevních, 2.) vaz kulatý vycházející od rohů dělohy a probíhající kanálem tříselným, a konečně 3.) menší důležitost mající vazy křížo-děložní, jež spojují hrdlo děložní s kosti

křížovou. To jsou tedy ústrojí, držící dělohu v normální pozici, tedy v oné, která je vyobrazena na obrázku 1.

Avšak děloha není strnulou v této pozici, nýbrž, jako každý organ dutiny břišní, i ona podléhá stálým změnám své polohy. Příčiny, které na změnu polohy děložní mohou působiti, budeme studovati doleji, zde chceme připomenouti jen oněch zařízení, jež nahodilě vychýlení z normální polohy korigují, a to jsou značné pruhy hladkého svalstva, jež mikroskopicky dokázati možno jako mohutné svazky zejména v spodních partiích vazu širokého, v celém průběhu vazu kulatého, a v menším množství i ve vazech křížoděložních. At' z jakékoliv příčiny opustí děloha svou pozici, jež jsme výše jako normální popsali, toto hladké svalstvo — netrvalo-li ovšem příčina ta příliš dlouho, — bez naší vůle se smrští a uvede dělohu zpět v polohu správnou.

Čtějíc z těchto anatomických poměrů vyvozovati důsledky pro ženu cvičící, musíme vzíti ještě v úvahu působení tlaku břišního. Tlak břišní je výslednicí dvou sil; jedna z nich je reprezentována stažením svalů břišních, druhá stažením bránice. Jsou-li obě tyto síly v činnosti, (a to děje se při každém namáhavějším cviku), pak vedou k zmenšení dutiny břišní a tím ke zvětšení tlaku břišního, jenž všemi směry stejnoměrně se rozděliv působí, že pohyblivý obsah dutiny břišní jeví snahu uniknouti tam, kde je odpor nejmenší, t. j. ve směru dna pánevního. Čili fyzikálně vyjádřeno a pro naši potřebu prakticky užito: stažení bránice a svalů břišních jeví se nám jako dvě síly, jichž výslednice působí za normálních poměrů směrem na zadní či vřehní plochu dělohy. Ale takto působící tlak břišní přispívá právě k tomu, aby děloha ani při namáhavém cviku neuchýlila se z polohy své správné, z oné polohy (anteflekční), jak jsme ji výše (obr. 1.) popsali a za normální označili. V tomto působení tlaku břišního musíme tedy spatřovati další účelné zařízení přírody, jež chrání ženu, aby ani při sebe namáhavém cvičení nevzaly škody orgány v ženské pánvi uložené, zejména pokud se týče různých poloh abnormálních.

Obrázek 2.

Obr. 2. (Čára tečkovaná značí dělohu v poloze normální u ženy stojící. Čára plná polohu, do níž uchýlí se děloha, zaujme-li žena polohu vodorovnou ku př. v leže. Děloha kreslena v obou případech k vůli přehlednosti poněkud zvětšena.)

Nebot', i když si myslíme, že by děloha při některém cviku, při němž by žena přešla do polohy vodorovné neb obrácené kolmé, skutečně vychýlila se z normální své polohy (jak na obr. 2. naznačeno) — i v tomto případě tlak břišní působící na zadní její plochu, — tedy proti oné úchylice, — učiní, že vychýlení dělohy nepřejde jisté maximum, kde by se mohlo přeměnit v polohu trvale nesprávnou, nýbrž, že po vykona-

ném cviku působením hladkého svalstva ve vazech umístěného přejde děloha lehece opět v polohu svou normální.

Už tím je tedy s důstatek dokázáno, že by i nejobtížnější cviky nářad'ové nemohly býti na škodu zdravé ženě, pokud bychom — to podotýkám výslovně — odsuzovali tyto cviky pro ženy jen na základě poměrů pohlavních, jak až dosud všeobecně se dělo.

A přece ještě dnes, po fundamentálních pracích Küstnera, Schäffra a j., najdeme dosti autorů (Reed, Smart*), kteří vypočítávají celou řadu ženských chorob a označují přímo nářad'ové cviky žen jako jedinou příčinu těchto poruch. Jest tedy nutno i tuto otázku náležitě osvětliti a ukázati, na kolik jsou odůvodněny výtky činěné nářad'ovému tělocviku žen. Je toho zapotřebí tím více, poněvač takové publikace v očích širší veřejnosti stávají se lacinou výmluvou, proč našim děvčatům pak účast v tělocviku vůbec je znemožňována.

Sledujeme-li vše to, co v tom oboru bylo publikováno v poslední době zejména v tělocvičné literatuře německé a — pokud je mi přístupna — i anglické resp. americké, dojdeme k poznání, že z poruch, které udánlivě jsou v příčinné souvislosti s nářad'ovými cviky žen, jsou obvykle uváděny tyto:

1. Retroflexe dělohy a jiné poruchy polohy;
2. záněty dělohy;
3. bolestná menstruace.

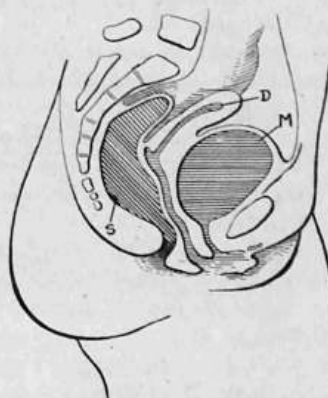
Ad. 1. Retroflexí dělohy jmenujeme onu úchylku od správné polohy dělohy, kde tělo děložní uloženo je nikoliv v předu, nýbrž docela opáčně blíže k vyhloubení kosti křížové. Z této nesprávné polohy následuje ovšem celá řada obtíží-druhotných, ponejvíce jako výsledek špatné cirkulace krve v orgánu nesprávně uloženém, nebo následkem tlaku ohnutého těla děložního na mohutné kmeny nervové a orgány okolní. Neupírám, že retroflexe děložní značí v některých případech značné obtíže pro ženu, a kdyby se opravdu dokázalo, že tato porucha vznikla následkem cvičení nářad'ového, stačilo by to úplně, aby od těchto cviků bylo upuštěno. Ale napřed bychom museli přísně dokázat, že tato retroflexe neexistovala už před tím, že vznikla skutečně při cvičení. A takový důkaz nebyl dosud veden ani jediný!! Dotyční autoři spokojili se konstatováním retroflexe děložní, a vzavše v úvahu údaje dotyčné ženy, že pocítila právě při cvičení jisté obtíže, které pak dále trvaly, proklamovali beze všeho toto cvičení jako příčinu této poruchy, aniž by vzpoměli, že retroflexe ta mohla trvati už dříve.

Z četných takových případů uvedu jenom dva z vlastní praxe, které jasně ukazují, jak možno lehece býti svedenu k uzavěrkám nesprávným.

Případ 1. Děvče 17 roků staré, pilná cvičenka. Jak sama udává, pocítila při provádění cviků nářad'ových najednou zvláštní bodavou bolest v kříži, která trvala ještě několik dní potom. Při objektivním vyšetřování našel jsem úplnou reflexi dělohy, i bylo na snadě domnívati se, že byla způsobena oním cvičením. Ano! Kdybych ovšem nebyl vyšetřoval onu pacientku právě 5 dní před tím, a už tehdy ne našel úplné vyvinutou retroflexi dělohy! O těchto případech platí v celém rozsahu slova Küstnerova: "Většina retroflexí dělohy, jichž povstání bychom snad na základě výpovědi pacientek byli ochotni sváděti na příčiny akutně působící (zde ono cvičení), objeví se nám po přísné kritice nanejvýš jako zhoršení již stávající poruchy, která dosud probíhala bez znatelných příznaků." Jak neprávem vinili bychom tedy ono cvičení! A přec takové případy jsou uveřejňovány, z nich nekriticky vyvozovány důsledky, a ve veřejnosti jen větší nedůvěra šíří se k cvikům tělesným, neboť' nikoho nenapadne, aby hledal příčinu všeho u ženy samé, která přes to, že znala

svoji vadu, přece cvičí — a naše matky ovšem pak viní tělocvik, a odsuzují šmahem právě to, k čemu by u svých dětí měly vzbuzovati lásku největší!

Případ 2. Paní 20letá, značně chudokrevná. Při prvním vyšetřování konstatovány orgány dutiny pánevní jako normální, poloha dělohy správná. Přes radu moji, aby ustala na nějaký čas ve cvičení, účastnila se ho dále dvakrát týdně. Při jednom z nich (cvičeno na bradlech) pocítila "zvláštní lupnutí, které přeměnilo se v bolest", takže musela se z tělocvičny vzdáliti. Vyšetřením nalezl jsem opět retroflexi dělohy, kterou jsem ovšem musel uznati jako následek onoho cvičení, poněvač přece několik dní před tím děloha ještě byla v posici normální. Vykládal jsem si z počátku vznik této retroflexe následkem ochabnutí vazivového aparátu děložního, jak je často u chudokrevných žen nalezáme, vzpomínaje názoru Küstnerova, který prvý na tyto poměry upozornil a je vědecky zdůvodnil. Přes to však pátral jsem dále, a tu dověděl jsem se zajímavé podrobnosti. Dotyčná paní doznala konečně, že před oním cvičením nebylo jí možno z ohledů společenských vyprázdniti moč, a přes to, že cítila jisté nepříjemnosti, z nemístného studu účastnila se cvičení dále, až byla zachválena obtížemi, jež svrchu jsem byl vypsal. Případ tento je tak zajímavý, a ono zadržetí moče jako příčina vzešlé poruchy děložní opakuje se tak často, že musím se u něho zdržeti poněkud déle.

Obraz 3.

Pozorujme poměry při naplněném měchýři (obraz 3). Je pochopitelné, že naplněný měchýř močový musí vystoupiti z dutiny pánevní vzhůru do dutiny břišní, a to tím více, čím hojnější je moč hromadící se uvnitř. Toto naplnění měchýře dosahuje někdy úctyhodných rozměrů, a kdo má příležitost častěji vyšetřovat ženy, najde nejednou, že ad maximum roztažený měchýř sahá někdy až k pupku. V tom směru jsou naše dámy pravými virtuoskami, a my lékaři dovedli bychom uvést v číslících neuvěřitelné quantity zadržené moče u žen, at' už se to stalo z různých ohledů společenských, neb nemístného studu, neb konečně ze zlovyku a nepochopení zásad hygienických. Faktum je, že takový zvětšený měchýř (M) musí přirozeně zvedati i dělohu do výše — neboť' ta přece je s ním spojena — čímž vyšine se ale ze své správné polohy nejen vzhůru ale i více do zadu, a výsledek?

Představte si nyní takovou ženu při namáhavém cvičení. Děloha v takové posici je vůči působení tlaku břišního v postavení velice nepříznivém, neboť' zde nepůsobí tento tlak na její svrchní plochu jak normálně, nýbrž na její plochu spodní neboli přední, a tím ovšem je možnost k utvoření retroflexe dána, zejména, když takový stav trvá déle, a když i ona ústrojí (hladké svalstvo ve vazech) která toto vychýlení dělohy svým stažením mají korigovat, jsou ochablá, jak u žen chudokrevných téměř pravidlem. Takovým způsobem vznikla i retroflexe u oné paní, jejíž případ k vůli zajíma-

* The Question of Heavy Apparatus Work for Women.

vosti jako typický byl jsem vypsál. A nyní se ptám: může být v tomto případě obviňován tělocvik? Odpověď je jasná!

A jak se to má s plným měchýřem, tak podobně může působiti i plný konečník, který v tom směru u žen vesele konkuruje s měchýřem. Obsah konečníku může býti tak objemný, že zejména u žen s pávní zúženou zaujímá značnou část dutiny pánevní. Je-li obsah konečníku při tom stvrdlý, jak se často stává, pak vyzdvihuje rovněž při své objemnosti dělohu vzhůru, a tlačí hrdlo její v před, odchyluje tím tělo děložní v zad, tedy tak, že tlak břišní opět může jen nepříznivě na přední plochu její působiti a retroflexi za okolností k tomu vhodných dokončiti. A proto nehledejme příčiny různých poruch v tělocviku, ohlédněme se poctivě i jinde, a užaseme, jak často najdeme jich příčiny u žen samých. Zde tedy nutno začít s opravami. Ponecháváje si vyvození důsledků čerpaných z těchto poznatků na dobu pozdější, chci promluvit k bodu dalšímu.

Ad. 2. Záněty orgánů pohlavních, zejména dělohy. O tomto bodu nemusel bych šířeji se rozepisovati. Nejsouť tyto záněty, za jichž příčinu rovněž tělocvik se udává, obyčejně nic prvotního, nýbrž jen jaksi výsledkem déle trvající špatné polohy děložní, a o tom dosti promluvil jsem předem; je pochopitelné, že orgán takový v posici své abnormální musí trpěti špatnou cirkulací krevní, a není divu, že dojde v něm postupně k pasivnímu překrvení, zánětu, hypertrofii atd. Mimo to obviňují se tyto záněty jako příčina bolestné menstruace, a o tom chci se dole rozepsat. Jen na jednu věc chci zde všeobecně poukázat, aby se neděla křivda tělocviku. Je směšné viniti dvě hodiny tělocviku týdně, že by u zdravé ženy mohly způsobiti zánět děložní. Směšné, poněvač na druhé straně nikdo nepovšimne si onoho úporného tlaku, kterému je děloha vydána v některých případech ze 24 hodin denních jistě po celých čtrnáct! A přec, — pohledněte na takovou sešněrovanou ženu, oděnou šatem, o němž Gaillard Thomas trefně poznamenává: „Šat volený ženou naší doby je snad krásný, snad má skutečně tu přednost, že krásné linie těla staví obzvláště do popředí a různé nedostatky tělesné zahaluje, — jisto je, že tento šat svým upnutím a stažením vznik chorob děložních podporuje, a nejen praedisponující — ale docela přímou (!) příčinou jich se stává!“

A přec, co by se neobětovalo dnes krásné tailli, — co proti tomu je zdraví, štěstí rodinné a jiné takové maličkosti. A když pak musíte vidět v tělocvičně, jak žena dokonce v těchto mučidlech i cvičí, — pak se nedivte, že se tak leccos stane, co přičítáno je sice na vrub tělocviku, za co však musí býti veden k zodpovědnosti nerozum našich sešněrovaných děvčat.

Ad. 3. Bolestná menstruace. Co už se o tomto bodu všechno napsalo! A také tyto obtíže přiřknuty jsou za vinu tělocviku, zejména nářad'ovému; celá řada autorů dokazuje, že veliký počet žen necítily bolesti, dokud necvícily. Přiznávám, — vždyt' i já mohl bych ze své soukromé praxe poukázati na sta žen, které nevěděly, co to je bolestná menstruace, až když sčastnily se tělocviku. Ale ptejte se jich, zda zachovávaly nejprimitivnější pravidla hygienická v době menstruace, zda zachovávaly onen nejdůležitější požadavek — klid, — a vysmějou se vám, a upřímně doznají, že nejen se nešetřily, ale že v této době i cvičily, skákaly, tancovaly, jezdily na kole a na koni, a jiných věcí ještě. A přec by měla býti známá slova německého gynaekologa Schaeffera: „Menstruace vyžaduje celou řadu hygienických opatření. Na prvním místě nutno jmenovati klid. Že tedy za menstruace hrám, tělocviku, tennisu, ježdění na kole, bruslení, dlouhým procházkám, především ale tanci jest se vyhnouti, — rozumí se samo sebou; jakmile ale menstruace spojena je s obtížemi, jakmile dostaví se zemdlenost a skleslost během menstruace nebo po ní, jakmile krvácení stane se hoj-

nější, pak je odporučitelné, aspoň v prvních letech, strávití ony kritické dny na lůžku.“ A dále: „Tento požadavek tělesného odpočinku během menstruace platí pro všechny ženy; u většiny jich děje se to na úkor jich zdraví, jestliže neuposlechnou tohoto postulatu, ježž příroda sama jim uložila.“

Ano, tak se věci mají! Řekněte matkám, aby v tom směru poučily své dcery, aby jim řekly, jak nutno je zachovati klid v této době, — a ony případy, které vedete jako tělocvikem způsobené, zmizí pak úplně z vaší statistiky. Ovšem — naše matky! Trudno vzpomínat, s jakým neporozuměním, ba řekl bych lehkomyšlností děje se vychovávání našich děvčat, — budoucích matek příštího pokolení!!! A přec, — kdo může zde zjednat nápravu, leč matky.

* * *

A nyní malou poznámku „pro domo mea“. Obávám se totiž, že by evičitel některý považoval mne po přečtení předcházející statě za obhájce názoru, že tedy skutečně není autno činiti rozdílu mezi eviky žen a mužů. Než, není mým přáním, aby mi takovým způsobem bylo rozuměno. Jestliže hleděl jsem vyvrátiti v předcházejících řádcích tvrzení některých, jakoby zdravá žena mohla namáhavějšími eviky utrpěti újmy ve sféře pohlavní, pak jsem chtěl prostě dokázati, jak je absurdní mluvití proti těmto evikům jen na základě rozdílu pohlavního. I já vyznávám, že není přípustno, aby pro muže i ženy byly voleny eviky tytéž, ale chtěje obhájit tento názor, nesmíme bráti za východiště jedině onen rozdíl pohlavní, ale nutno hledati ještě jiné rozdíly mezi mužem a ženou, na základě jichž zcela přirozeně, bez jakékoliv násilí logice podaří se nám dokázati, — že bytost ženy vyžaduje, aby eviky pro ni volené byly jiné než eviky mužů. To budiž tedy úkolem řádků následujících.

(Pokračování.)

***

Frant. K. Klepal:

VZPOMÍNKA NA MOUNT VERNON.

Jenom nepatrné procento z mnoha tisíců prominentních návštěvatelek kosmopolitní, půvabem i nádherou předním velkoměstům evropským se rovnající metropole Washingtonu, D. C., jenom částečně informované o historické minulosti památných míst v samotném sousedství zmíněného města se nalézajících, opomene zavítati k Mount Vernon nedaleko Alexandria, Va., do domova to prvního presidenta amerického, geniálního patriota a státníka, Jiří Washingtona.

V posledním desetiletí pravidelné oslavování památky narození jmenovaného vlastence, svým hrdinstvím i lidumilností v dějinách téměř veškerého civilizovaného světa proslaveného, jeví se zrakům bedlivého pozorovatele v charakterickém nástinu amerického vlastenectví. Toto ukazuje se před celým moderním světem se zájmem lidově-humanitním, čili jest aspoň v tomto případě nezkaleno bombastickým reklamováním pouhého výdělkářství a zájmů více méně osobních aneb stranických.

Mezi politickým, živnostenským, pracovním aneb náboženským živlem nepozorujeme na tomto místě nižádných rozdílů. Směsice lidu, lákána pietou k zvěčnělému velikánu, shromažďuje se na památném tomto místě a svým v každém ohledu sympatickým jednáním znázorňuje nejlépe, jak vznešeným ideálem je památka ku jednomu z nemnoha geniálních mužů celých, k jehož náhrobnímu kamenu vlastenecká ruka složilo minule červeno-bíle-modrou stuhu s věncem palmovým. Jak nás pravidelné záznamy denní návštěvatelek Mount Vernonu poučují, nemine snad jedinkého dne, aby prostranné místnosti starobylé residence, zubem času

Hrobka Washingtona v Mount Vernon, Va.

v posledních letech nemilostně pustošené, neplnily se od časných hodin ranních až do večera značným počtem domácích i cizozemních zástupců živlu pokrokově národního. Mimo skrovného počtu našich krajanů časem v tato místa z Baltimore, Md., přicházejících, seznamujeme se na tomto historickém místě s mnohým cestovatelem-odborníkem aneb literátem cizozemním, s pozorovatelem kritizujícím nejenom pokrok a vymoženost moderního průmyslu a zemědělství, ale pozorujícím s náležitým zájmem kulturní rozvoj a soulad v postupu našem a celé Ameriky s ostatním vzdělaným světem.

K naznačenému místu v Mount Vernon zavítati měla během minulého roku dle předem stanoveného pořádku také česká reprezentace českého národa s několika člennou družinou boreů České Obce Sokolské k hlavním závodům N. J. S. do Chicaga vyslaným. Ve vlastním plánu a záměru, nepochybně vzhledem k nedostatku času, provedena v posledních dnech před sletem náhlá změna a následkem té Sokolové pak v kapitolsním městě Washingtonu meškajíce, Mount Vernon jednoduše navštívit nemohli.

Stávající dámské sdružení, známé širší americké veřejnosti opravdovou blahodárnou činností pod jménem "Mount Vernon Ladies Association", zorganizováno bylo r. 1858 úsilovným přičiněním nadšené vlastenky, známé Camely Cunninghamové, rozené v Jižní Karolíně. Jejím přičiněním započato se sbírkami dobrovolných peněžitých příspěvků za účelem zakoupení majetku oznamovaného k nutnému prodeji tehdejší majitelem, Johnem Augustinem Washingtonem. Po různých městech Unie přičiněním probudilého učitelstva veřejných a jiných škol pořádány mezi žactvem 5centové sbírky, na mnoha místech dávala se divadla, koncerty a přednášky se konaly a tím zájem o vlastenecký podnik každým dnem se stupňoval, až po nedlouhém čase stanovená suma k zakoupení majetku dovršena jest a ten až dosud po nezapomenutelném otcí vlasti domov stal se nenahraditelným pokladem celého národa.

Washington v pokročilém věku nejednou zatoužil po tišém životě u rodinného krbu. Domov jeho v Mount Vernon byl jediným místem, kam, vzdávaje se presidentství, navracel se z Washingtonu v domnění, že klidným životem zámožného občana nerušeně sledovati bude snažení národa a výsledek mnoha letých zápasů ním v zájmu milovaného lidu podnikaných. Místnosti starodávné residence čili vlastní domov manželů Washingtonových, jest pozoruhodný a neméně zajímavý svým vkusným uspořádáním a starodávným slohem; v přízemí mimo uvítacího parloru a několika menších pokojů nalezáme knihovnu, v níž slušný počet kněh zábavního i poučného obsahu označen je vlastnoručním podpisem Washingtonovým. Na jiném místě druhého poschodí na jižní straně residenční budovy seznamuje nás sta-

řícký průvodce s malým pokojíkem, kde generál, mnohým hrdinným činem v armádě proslavený, byl zápasil s posledním, nepřemožitelným nepřítelem — smrtí. Na téže poschodí nedaleko místa, kde Washington zápasem opravdového hrdiny dobojoval, nalezáme ložnici milované choti presidenta — pokoj, kde oplakávají ve vzpomínkách smrt drahého manžela, zemřela za krátko po něm: Martha Washingtonová.

Kolem residence v průměrné vzdálenosti vidíme několik menších stavení, dílnu truhlářskou, mlékárnu, stáje a kolny, v nichž dosud uchován jest povoz, ve kterém Washington k návštěvám dojížděl. Zahradu, pestrou zelení a stromovím krásně, v letních dnech je obrazem lahodícím zrakům pozorovatele a v celém okolí není snad jediného místa, které se nehonosí vzácnou minulostí.

Na kamení, tvořícím povrch náhrobku Washingtonova v zahradě nedaleko residence, čteme následující pamětihodná slova: "Within this inclosure rest the remains of General George Washington." Na druhém náhrobním kamení vyryto je datum úmrtí následovně: "Martha Consort of Washington, Died May 21, 1801, aged 71 years."

Nejenom historickým významem, ale i svým romantickým půvabem Mount Vernon je pro každého návštěvatele místem nepostrádatelných cenných zajímavostí; bohatá sbírka památek a mnoha jiných věcí zde uchovaných, zůstane cenným bohatstvím národa z jeho minulosti a na paměť budoucím!

Naším káňatům, našemu dorostu.

DĚJINNÁ ČRTA ČESKÉ SVOBODOMÝSLNOSTI VE SPOJENÝCH STÁTECH.

(Dokončení.)

Nesmí se však ani na okamžik nikdo domnívati, že snad čeští svobodáři američtí byli by již zcela spokojeni s tím, co docílili, zejména pokud se týče nedostatků ve školách jejich a vzdělání vůbec a proto také začasť si pozvali nejlepší síly a známé vědátory, filosofy a vlastence, jako Dr. Holub, Stýblo, Sládek, prof. Masaryk, Vráz a j. v. ze staré vlasti, vůdce to v národních i svobodomyslných věcech doma i uspořádali s nimi, třeba namnoze s náhledy jejich ani nesouhlasivše, celé řady přednášek po Americe atd. Zkušenosti v minulosti povzbudily jen snahy jejich, organizovali si svobodomyslné spolky, Obce, družstva a jednoty, pořádali pravidelné přednášky na různé předměty a různé zástoje po celé zemi, zejména tam, kde jednoty jsou sokolské, i dali se zastupovati vlivem Sokolstva a hlavně N. J. S. a D. A. S. skoro na všech mezinárodních kongresích Volné Myšlenky a konečně sna-

Dům v němž bydlel Washington v Mount Vernon.

hou bývalého kněze a velice výmluvného řečníka Dr. Išky z Chicaga svolali první národní sjezd všech česko-amerických svobodomyšlníků do Chicaga, v červnu 13.—15. 1907, do Česko-Anglické Svob. Školy spolu se zástupcem "Volné Myšlenky" z Prahy, Dr. A. Bartoškem. Myšlenka na pořádání sjezdu na podnět Dra. Išky vznikla v Omaze, v tamní Svobodné Obci, k návrhu Rosického, redaktora "Osvěty Americké". Jednání vlastní i přednášky sjezdu se zdařily jen do jisté míry a to na vzdor živlů socialistických. Účast byla velká a moderní prohlášení zásad jest přijato. Nedorozumění a rozštěpení, jež napotom následovalo a sice právě k vůli tomu prohlášení zásad většinou přijatých, mělo za následek velice trpké půtky novinářské a spor, jež zdál se dostoupiti nejvyššího vrcholu, když opět jiný přednášeč, Pelant, od české sekce mezinárodní organizace Volné Myšlenky přijel z Prahy. Pelant vykonal dosti dobré práce a Dr. Iška, zastupuje po kolik roků starší frakci ovšem ještě více, oba pořádající přednášky a rozhovory o postupu svobodomyšlnosti a Volné Myšlenky po celé zemi, Dr. Iška přednášeje docela i německým "Freien Gemeinden". V době přítomné mají dvě reprezentační tělesa: "Svaz" a "Ústřední Obec", poslední v Chicagu a v plném proudu činnosti. Práce tato pokračuje jakž takž všude v této nové jejich vlasti, jen mělo by se jí dostati náležitého porozumění...

Nebyl jen úkol snadný.

Povážíme-li všechny okolnosti, různé zvyky a různé společnosti žití, ihned pochopíme, jak obtížný musel být úkol těch pionérů, zákopníků svobodomyšlnosti, jestli měli býti pochopeni lidem svým, kterýžto materiál nebyl zrovna vždy tím nejlepším. Práce vlastní byla těžkou a postup děl se jen poznenáhlu. Mluvíti zvláště o pronásledování, útisku a hanobení, udavačství časopisů u poštovních úřadů, na cti utrhaní vědcům a špinění jich v životě veřejném, v jejich rodinách, obchodu a povolání fanatickými kněžími a jejich nohsedy, katolickými aneb protestantskými, věru že netřeba, když stačí tu uvedení pouhých fakt. Tak Náprstek k vůli protiklerikální tendenci svých "Flugblaeter" octl se před zákonodárnou státní Wisconsin, a jeho časopis na čas k vůli výloham povstalým musel přestat vycházeti a to roku 1853, kdy svoboda tisku a slova byla skoro na každém rtu každého politikáře oné kampaně. Jonáš měl nesnáze s kněžími začasté a Zdrůbek mohl by vypočítati několik soudních případů a stíhání, jež proti němu a jeho vydavateli zavedena byla. Klácel trpěl doma i zde, totéž o Šnajdrovi, Paldovi a Rosickém lze říci, kdežto Bittner před několika lety prodělal trestní případ pro urážku, protože ve svém "Šotku" odvážil se říci pár slov pravdy proti Benediktinům v Chicagu, již také šli do obchodu tiskařského a vydavatelského, napadajíce vše, co volné, ve jméně boha v jejich denníku "Národ" aneb "Katolíku". Porota Bittnera tehdy propustila z obžaloby. Však tyto útoky, překrucování a hanobení svobodářů kněžstvem byly poměrně nížím vůči spiknutí tak zvaného "Bratrstva" českých protestantů v Cedar Rapids, Ia., které v anonymním oběžníku 1890 napadlo Čechy jako celek, nazvavši každého svobodomyšlníka kandidátem sebevraždy. Takové a podobné nesmysly byly tiskem rozšířeny po celé zemi, anglickými, náboženskými i jinými časopisy a skoro všechny české organizace svolávaly tehdy mimořádné valné schůze lidu, aby protestovaly proti takovému živému hanobení a statisticky i jinak dokázaly neoprávněnost těchto útoků. Schůze ty se odbývaly po celé zemi, ano protesty došly tehdy i ze staré vlasti, v nichž všechno uznání vyslovovalo se českému Sokolstvu, členstvu Č. S. P. S. a Táboritům za všechnu jejich poctivou snahu a přičinění na povznesení lidu svého.

Asi před 35 lety všechny náboženské obřady v bratrské

jednotě Č. S. P. S. byly odstraněny a organizace ta svobodomyšlnou se prohlásila nyní zcela, zvolíc tehdy již svobodomyšlný clevelandský Pokrok za svůj orgán. Jednoty Sokolů a Táboritů byly svobodomyšlné hned od samých začátků a jednota žen, J. Č. D., též svobodomyšlnou od začátku, a aby nemohlo býti o tom pochybnosti, přijala svobodomyšlné prohlášení na minulém sjezdu 1908. Resoluce na paměť Rob. G. Ingersolla, napsaná br. J. Buňatou, na jezdě Č. S. P. S. v Detroit, Mich., tehdy přijatá, nejlépe prozrazuje smýšlení veliké této volné organizace a v době přítomné jakýkoliv útok nemůže již změnit postavení a zásady této svobodomyšlné jednoty, jež na postupu jest výhradně za Volnou Myšlenkou všech Čechů ve Spojených Státech. Většina jich tedy ku svobodomyšlným náleží! Památná resoluce ta zní doslovně:

"Výbor na resoluce odporučuje následující usnesení:

"V uvážení, že nejlepší zastávce Volné Myšlenky, nejvýmluvnější potíratel přežitých názorů náboženských, plukovník Rob. G. Ingersoll, dokončil svoji pozemskou pout';

V uvážení, že i četní odpůrci vyslovili při úmrtí svoji soustrast a uznání zásluh jeho v šíření Volné Myšlenky a pokroku duchovního;

Budiž uzavřeno:

1. Dvacátý sjezd Řádů Č. S. P. S. želi nenahraditelné ztráty muže tak věhlasného, pokroku člověčenstva tak velice prospěšného.

2. Nemoha jiným způsobem projádniti svoji soustrast, prohlašuje sjezd náš, že uznává smrt pluk. R. G. Ingersolla za velikou ztrátu k dalšímu šíření zásad svobodomyšlných, čehož velice želf.

3. Hluboce zarmoucené rodině, již byl Ingersoll laskavým, vzorným manželem a otcem, vyslovuje náš sjezd tímto svoji nejhlubší soustrast.

Opis této resoluce necht' jest vtělen v zápisky sjezdové a překlad anglický zaslán rodině Ingersollovce."

A hle, oni nejsou osamoceni nikterak, ba skvostnou mají společnost, nejen v evropských, ale i amerických kruzích. Světa synové a dcery nejlepší — nejjasnější hvězdy u vytváření genů — ti, kdož nejvíce přispěli k obohacení věd a pravdy — ti všichni byli nevěrci v orthodoxní náboženství, a všichni vysazení jsou jménu nevěrci, slovo, jež soustřeďuje dnes všechnu zášť a zlobu křesťanství...

Stotožňovati tedy české svobodomyšlníky s anarchy a jinými "ismy" aneb tvrditi, že "pití piva jde zároveň s volným myšlením u těchto "neznabožů" a "radikálů nevěreckých", jest jednoduše nesmysl, tak jako povídati, že tito pracovníci a nanejvýš snášenliví liberálové tvoří asi dvě procenta česko-amerických občanů vůbec. Tvrdíme a jsme ochotni dokázati, že právě tomu naopak, protože svobodomyšlní obyvatelé čeští skoro v každém větším městě, městečku a jiných částech této země počtem jsou silnější a my jsme na to jen hrdi, protože právě tato třída tak často na charakteru svém špiněná a ve zvycích svých hanoběná různými písálky, někdy žel i českého původu, však fanaticky nespravedlivých, jest právě třída lidí českých, kde najdete muže i ženy zásad a přesvědčení...

A budoueno?

Budoueno leží v budouenu pokroku a pravdy! A pravda jest jistě vznešenější než kterákoliv víra, a třeba byla tato víra "ta jediné pravá..."

Kdyby všichni ti, které jsme za minulých jen pět let vyloučili z našich řad a naší jednoty, postavili se do jedné řady, jaké by to bylo podívání. Přesvědčili bychom se aspoň na jisto, že kroj Sokola ještě nedělá.

Z NAŠICH KRUHŮ.

Hlídká domácí.

— Jeden z našich činovníků N. J. S. obdržel před delší dobou již následujících pár řádek od br. Dr. Jos. E. Scheinera, vůdce památné výpravy Č. O. S. z Prahy. Jest důležitý dopis, však vyjímáme jen pro nás určené a sice: "Spory sokolské u Vás velice nás bolí. Tak vidíme, že cesta naše k Vám byla marnou, naopak že ještě poměry se přiostrily ku velké škodě české věci naší. Těžce toho neseme a dovoláváme se všech vážných hlav, aby třeba i se sebezapřením odklidili smutný tento zjev." A vidíte, tento činovník náš uvědomil dotyčné kruhy naší jednoty a nesvolával sám a hned za zády našimi, aniž celé jednoty naší, porady a schůze za účelem založení tak zvané Obce, kteráž objímala by pouze a výhradně jen dvě organizace a "modrých" mījela zcela. My pak čtouce zprávy ze schůzí Č. O. S. v Praze, kde do slova stálo, jak trpce tamní bratři nesou naše spory, a že Dr. Scheiner sám sem dopíše, jsme na dopis jeho nečekali, ale v rubrice: "Věci české a slovanské" v čísle lednovém uveřejnili, vzavše na vědomí slova jeho upřímná, jak i nám v listě soukromém pověděna byla. Ze slov těch však nikterak sami pro sebe jsme nevyvodili, ani vyvoditi nemohli, že bychom byli MY TI JEDINÍ, již spory odstraniti mohou a to bez předsedy a tajemníka výboru svazového, zvoleného na schůzi poradní o sletu v Chicagu. U nás CELEK a nikoliv jednotlivci rozhodují a té upřímnosti bylo více, nežli v táborech druhých! Tolik jen podotknouti dlužno, aby mezi námi bylo jasno vzhledem na úsudek "Besídky Sokolské" z minulého měsíce. Na kolik lze mluvit o upřímnosti, věru nevíme tam, kde na příklad již o sletové poradě v zátiší dva delegáti D. A. S. v Plzeňském parku se utěšovali takto: "S naším orgánem nikam nemůžeme, technických sil nadbytek nemáme a proto budeme pro Svaz aspoň zatím." A aby pak se věci posadila koruna, po tajné poradě dvou lidí dvou táborů svolá se na rychlo konference tajemníkem výboru bez předsedy a N. J. S. se dovolí připojiti jako největšímu sdružení a nejsilnějšímu i nejstaršímu do 1. května, ale "charter" nové Obce, nového ze dvou jednot spojeného sdružení takto na rychlo zbudovaného, ten vyzvedne se hned. Proč to a nač tolik zjevné upřímnosti bratrské? Jaké k tomu byly důvody, jestli skutečně se jednalo o to, aby N. J. S., kdyby opravdu do prvního května se přihlásila, mohla býti v "charteru" jmenována rovněž jako spoluzakladatel! Ó té upřímnosti veliké, toho bratrství značného vůči těm "drahým bratřím" N. J. S.! Na našich jednotách jest nyní, aby vědouce, jak za kulisami celé té komedie dvou lidí to vlastně vypadalo, vyšly vstříc našemu Výkonnému Výboru a pozorně uváživše, co v únorovém čísle listu našeho jsme si řekli a vysvětlili o vzniku tak zvané Obce Sokolské v Chicagu, jednoduše přímo a zjevně daly na jevo svůj úsudek. Výbor náš do prvního května bude dojista hotov a Výkonný Výbor naší veliké N. J. S. rovněž tak, aby předstoupiti mohli před veřejnost a ukázali, že soukromý poštovní lístek, pohlednička z Prahy, není ještě přece žádnou závaznou listinou úřední a v očích zákona o spolčování a inkorporaci vypadalo by směšně. Tak tajemník nějakého tělesa dostane z Prahy výzvu, aby ihned, možno-li, členstvo jejich organizace poslalo tisíc korun na Matici Ústřední, že nyní velice moc potřebuje. Tajemník napíše mezinárodní poukaz a spolkové peníze, které měl náhodou po ruce, do Prahy ku šlechtnému tomu účeli posle. Chudinka myslel nanejvýš dobře, ba ani osobně o slávu se mu nejednalo, ale ve spolku pak dostal co proto. Di-

vili se, ač jednalo se přec jen výhradně o český podnik, jeho troufalosti, drzosti a hlouposti, a vidíte, divili se Češi, bratři sami. . . .

— Není nad důslednost, jako když se pověde. A tuhle se povědla zase jednou jednomu denníku českému znamenitě. List ten vychází v Clevelandu. Tak na redakční stránce byl velice pěkný a varovný článek proti všelikým humbukářským meducínám proti souchotinám, který podepsali bychom oběma rukama a na téže stránce v třetím sloupci nalezá se právě takového insertního pavouka a humbukáře dobře placený insert. Pravda, řekne se, že oznámka jde i jinými listy českými, že vedle té i celá spousta horších se přijímá, však jakž lze srovnati, kdo poví vám?

— Jest sice pravda, že obhajoby osobní svobody máme ve stanovách našich a v prohlášení zásad, ale od napsaného jíti vždy a všude k činu jen zamlouvá se nám, tak jako pilně sledovali jsme boje pokrokových živlů v Chicagu i v Baltimore a jinde. Tu i onde bratři byli na místě a pracovali.

— Maticí milion v Čechách byl dovršen a nyní znovu připomíná se nám, míníme ovšem hlavně nás Čechy v Americe a Sokolstvo zvláště, že vše to v boji za českou školu a za tu naši řeč drahou, mateřskou ještě nestačí, ale že podle návrhu ze Slézska měl by se sehnati celý milion zlatých. My vždy pomohli, když naši z vlasti staré volali a nyní jen připomínáme bratřím a sestrám naší N. J. S., aby ve sbírkách nejen pokračovali na prospěch Ústřední Matice Školské v Praze, ale posílali, buď prostřednictvím našeho V. V., aneb sami přímo na Č. O. S. Tak zjistí se znovu, na kolik Sokolstvo se činilo, Sokolstvo N. J. S. pak zvláště.

— Přítel šikův našich, Tomáš Čapek, pracuje dojista na nějakém větším díle historickém. Dá se tak souditi z toho, že předeslal již jednu stat' dějinnou a sice v "New Yorkských Listech", ze dne 20. března o slavnosti rozvinutí prvního českého praporu v New Yorku.

— Zdá se, že přece jen na vzdor mnohým škarohlídům pokračujeme. Tak veliká veřejná knihovna v Chicagu má nejen o mohutné oddělení české a mnohé české odbočky již od 25 a více let, New York rovněž české odbočky, Cleveland, Omaha, Lincoln, Cedar Rapids, South Omaha a jinde a jinde, kde naši jsou a nyní i české oddělení dosáhl český St. Louis, Mo. Naši o slavnostním otevření téhož, dne 21. m. m. tu rovněž byli. V St. Paul, Minn., se sněrem tím rovněž pracuje.

— Bratři Slováci tuží se a jako pilné včelky pracují ku příštím slavným jejich dnům v Trenton, N. J. Litujeme jen, že právě Trenton, N. J., byl pro závody a slet jejich vyhlédnut; kdyby bylo více u středu, pak i účast' naše mnohem mohla býti vydatnější. Takto i družstva naše nejlepší, třeba vůli měla, musí z ohledů finančních zůstatí doma. Však to na vlastní věci mnoho nemění, naši tu budou ze Župy Východní a tot' věc hlavní.

— Bratři Poláci chtějí letos v den neodvislosti pořádati veliký kongres polský ve Washingtoně a pozvati i presidenta Tafta a jiné vynikající osobnosti americké, vedle vynikajících sil z Polska. Kongres byl hodně oznamován, však většina polských listů právem se nad tím pozastavuje, že o pozvání nejlepší polští lidé ve starých vlastech ničeho nevědí a že prý jen několika jednotlivcům jedná se o trochu té slávy. Ku podivu, jako divné jest, že na příklad na slavnosti gruenwaldské v Chicagu a jinde jednoty sokolské, české přímo dosud pozvány nebyly. Nelze říci sice, jakž by se zachovaly tam, kde bude i všelikých obřadů církevních, ale tolik musíme si připomenouti, že byly i silné a utužené houfky vojska Žižkova, jež pomohly v památné bitvě Němčička porazit. Na slet do Krakova asi americká,

družstva sokolská Poláků pojedou, jak z Východní, tak i staré jednoty, jež sloučena jest s Národním Svazem podpůrným.

— Podle toho, jací lidé ten či onen podnik fedrují, poznáte vlastní cenu věci, třeba sebelepší navlékla si kabátek národní. Musí smutně vypadati s podnikem, když kde jaký naši N. J. S. vyloučený chlapík najímá se za dollarec k nadávce proti nám, usvědčený přestupku trestního, nyní třeba reverend, bývalý svobodomyšlník, nyní k vůli chlebičku unitarián a jiné a jiné moc povedené karaktery, prošlé tu školou policejních a tam i posledních stanic atd. O anonymech ani nemluvíme.

— Celá řada veřejných se odbyla v minulém měsíci. Jednotlivé pořady našich jednot byly vesměs rázu důstojného a skoro všude patrný jevil se pokrok, zejména v tělocvičné výchově mládeže. Jaro rozvílo se v plné kráse a tu bude třeba, aby naši činovníci, naši cvičitelové a náčelníci postarali se také o tu mládež jinak, nežli pouhým zocelením svalů. Proč nepořádat výlety s mládeží, besídky ve volné přírodě, kde poskytovalo by se té drobotině poučení o pevnosti charakteru, demokratismu našich šiků a nepodajnosti mravní i mysle a podstaty pravého volného člověka českého.

— Minule upozornili jsme sokolské kruhy na potřebu české knihovny v jednotě naší v Edwardsville, Ill. Nevíme, pokud výzva naše setkala se s výsledkem, ale tolik víme, že knihovny tamním bratřím jest velice třeba, aby mohli čeliti zjevným i tajným nepřátelům toho našeho Sokolství. Jest ku podivu, dnes nebojují proti Sokolu jen kruhy zpátečnické, ale i tu a tam tak zvaní pokrokovci, Češi sami. První zakládají "Orly", druzí, jestli zrovna tak jmenují, aneb jinak jednoty vlastní, hlásajíce, že prý dělník nemá místa v Sokole, který prý jest buržoasní atd. Poměry, jako někde v Čechách ve vlasti, kde tříští bratři síly navzájem a pak diví se, že dorost jim mizí pod rukama a ocit'uje se v náručí Němce. Co tam jest stran, co straniček, co sporů a svárů a v Edwardsville, jakoby někteří našinci chtěli si brát "vzorek bez ceny" až z Čech. Proto pomozte a knihy dobré, české i menší zasílejte n' jednatele br. Jos. Eismana.

— Když prohlížíte sbírky na pomník vynikajícího bratra našeho Karla Jonáše v Racine, Wis., jež poznenáhlu konečně již blíží se ku svému uzavření, potěší vás jen, že to Sokolstvo naše stojí tu v milodarech na místě druhém. Vřak on si také nezapomenutelný pracovník, novinář, spisovatel a veliký politik český, bratr náš toho trochu uznání našeho zasloužil a nyní bude na nás, abychom podle zprávy dotyčného výboru tiskem prošlé, pomohli co nejdříve chybějící částku sebrati. Celkem příjem dotyčného výboru obnáší \$5.079. Jednoty sokolské přispěly obnosem \$209.65, tedy více, nežli mnohem silnější řady Č. S. P. S., jež daly \$208.15 a jsou jmenovány na místě prvním. Podotýkáme jen tak mimochodem. A když jsme tak již u těch pomníků z kamene, sluší poukázati na akci, jakou podniklo poměrně jen pár lidí dobré vůle v Omaze, Neb., kde zbudován bude pomník zesnulému učiteli svobodomyšlné školky a br. Fibingerovi. Tam celý národ sbírá po leta a tu za několik měsíců česká Omaha volných lidí dokázala poměrně více.

— O prvním vystoupení našich v Granger, Tex., čteme v "Texanu", jak následuje: "První zábava našeho Sokola vydařila se znamenitě. Vzdor blátivým cestám, které mnohé doma zdržely, bylo prodáno 245 vstupenek. Prostné cvičení školní mládeže provedeno bylo velmi pěkně a došlo nelíbené pochvaly obecnosti, jež ani při všech výkonech členů Sokola, počtem 16, potleskem neskrblilo. A věru, že vším právem. Po málo více než měsíčním cvičení prove-

deny byly výkony, za něž ani daleko starší Sokolové stydět by se nemuseli. Další program večera, výstupy a zpěvy, provedeny byly velmi pěkně, důkaz to, že účinkující nejsou na prknech poprvé. Jen výběr kusů mohl být lepší. Z cizích hostůúčastníci se této první zábavy našeho Sokola: Z Galvestonu br. Ant. Kejř, z Temple br. Ben Hatka, z Taylor br. Strnad, Jež, Sládek a Janota. Ti samí byli na krátko i hosty "Texana". Těšíme se, že podobné, uslechlí lepší zábavy, než jsou obyčejné dupandy, stanou se u nás zjevem častějším, t. j., že náš Sokol bude v nastoupené dráze pokračovat a za krátko opět ukáže nám nové výsledky cviku těla a ducha. Cvičitel br. Fr. Chuděj zasluhuje obzvláštní uznání za jeho píli se školní mládeží, v níž za nedlouho budeme mít bujaré Sokoliky a věrné Slované. Účinkující hudební sbor br. Matyšáka vyplňoval meziaktí tak mistrně, že každé sehrané číslo odměněno pochvalným potleskem. — Ku předu, Sokolici, ne pro zisk ni slávu, ale pro naše povznesení a pro čest jména českého! Zdar Vám!"

— Tam, kde stěžují si, že děti jejich, mládež a dorost náš neumějí aneb nechtějí čísti česky, aneb čtou jen s velikou námahou a to ještě špatně, dá se mnoho vykonati na záchranu těch našich vůbec. Jestli jen matka trochu má dobré vůle, otec trochu pochopení, dá se snadno uspořádati, ba i nyní, kdy lze čísti na venku, na výletech a v besídkách sokolských. Zde některý činovník pilný může předčítati a doma aneb v užším kruhu rodinném otec, aneb ještě lépe matka. Příležitostní aneb případný výklad o tom všem českém, o vlasti staré a jiných podrobnostech lze míti po čtení aneb se lze o čteném rozhovořiti a děti záhy, jakoby kouzelným proutkem dotknuty, budou toužiti i po české knize, po českém vyprávění a českém díle. Mluvíme z vlastní zkušenosti doma a proto povídáme.

— Dnes jest první den vládního censu. Bratřím našim a Sokolkám netřeba zvláště snad připomínati, aby všude hrdě hlásili se ku svému původu a řekli, že jsou "Bohemians". To platí hlavně i o našich na Jihu, kde nutno rovněž říci, že jsme "Bohemians", třeba narodili jsme se na Moravě, ve Slézsku aneb v Dolních Rakousích. Chcete-li, můžete směle říci, že narodili jste se v království českém, které přece ještě do dnes stává a titul krále českého, vedle onoho císařského, dosud na všech penězích rakouských se nalézá. Již tato okolnost stačí, abychom se zbytečně nelíšili tam, kde jedná se o sčítání vládní veliké této republiky. Checme ukázati plný počet svůj a proto podle toho musíme odpověděti na otázky sčítatelů správně a poctivě, jako Čechové, nikoliv Rakušané. Pro budoucnost takový záznam vládní bude míti jen cenu nemalou, jako potěšením naplniti ruku každého z nás, jakž br. Sabbath ve Washingtoně se přičinil, aby při sčítání ještě dodatečná byla přijata kongresem otázka národnosti aneb mateřského jazyku v cizině narozených. O věci této zmínili jsme se již na těchto místech a jsme jisti, že pokud našich se týče, konati budou všude jen svou povinnost, neboť čím více napočítáno bude nás v Americe, tím na příště větší bude náš vliv a přistěhovalectví našemu, jako živlu žádoucímu, se rovněž prospěje.

— Pochybujeme, že některá jednota naše prodělala tolik obtíží a tolik předsudků i musela překonati tolik překážek, jako právě T. J. Sokol Cleveland. A vidíte, ti bratři dobří a sestry upřímné, když požár zničil jim Sokolnu, když různé živly nejvíce dorážely na ty šiky sokolské, když k jednotnému postupu s jinými spolky českými nebylo možno dosáhnouti většiny, napjali všechny síly své a dnes stojí před hotovým dílem, před vlastní budovou, vlastní Sokolnou. Co bylo třeba námahy a co práce a naši činovníci ničeho se nelekaříce, dne 1. května odevzdají budovu veřejnosti a to způsobem ovšem slavnostním a vhodným nanejvýš. Těšíme se z jejich úspěchu i připomínáme bratřím a sestrám v Cle-

velandu, aby ze všech jednot našich ku slavnému dnu této jednoty se dostavili a přispěli přítomností svou ku průkazu, že chceme všichni úkol svůj šířiti, vznešené zásady našich zakladatelů pěstovati, vzpružovati činnost výchovnou, pracovat společně v celé naší N. J. S. a podávati obraz práce skutečné, právě v nových a moderních našich tělocvičnách. Čím bude větší činnost zde, tím lepší budou naše výsledky a veřejnost tím spíše pochopí, seč jsou ty jednoty sokolské, jejich snahy a přičiněním nezištné. Jest zajímavé, že zrovna v době, kdy Sokolstvo naší N. J. S. domohlo se uznání takřka všech kruhů odborných, kdy sletem svým manifestovalo, co dobrého lze od něho i na příště čekat, bylo mu sněsti prudké útoky na jeho bytí, žel i mnohdy z řad druhých, třeba jiného kroje, tož ale po stránce technické přece jen sokolských. Ku velikému Svazu prozatím nedošlo, však nevadí — všude v těch kterých místech a větších našich osadách, jako i v Clevelandu, lze navazovati styků vzájemných aspoň po stránce technické všeho členstva cvičícího a společným vystupováním ukázati cestu ku snahám po dorozumění celku vůbec. A bude-li tak v jednotlivých jednotách, půjde se záhy dále a velikolepé dílo opravdového spojení přece jednou bude triumfovati. T. J. Sokolu Cleveland přejeme vše dobré a opravdu tentokrát radujeme se i my s radujícími. Tož k práci, nové práci — že bude jí vždy dost, jet' na snadě...

— V neděli, 27. března, pořádal Plzeňský Sokol v Chicagu veřejné cvičení odpoledne i večer, kterým představil se nám nový cvičitel jmenované jednoty, br. Stýblo. Abychom pouštěli se do příliš přehnaného a podrobného posuzování cvičení, nebylo by spravedlivé, neboť působí br. Stýblo mezi námi krátkou dobu a je-li nám pracovat i úplně novým, neznámým materiálem, který teprv musíme navykati své metodě — svému způsobu vyučování, tu překonávati musíme mnohé obtíže a teprv po překonání těchto můžeme pochlibiti se svojí tvořivostí — výsledky své vlastní výchovy. První obtíže zdá se míti br. Stýblo překonány — neboť dary a kytice, jimiž ho všechny třídy překvapily, jsou neklamným svědectvím, že získal si za poměrně krátkou dobu lásku všech cvičících a to jest první zárukou zdaru. Cvičení odpolední vyplnili žáci a žákyň — večer Sokolové a Sokolky. Litujeme, že při odpoledním cvičení dal si br. Stýblo uniknouti pěknou příležitost podati obraz naší postupné práce výchovy tělesné. Žáků a žákyň má značný počet — a když s nejmenšími provedeme eviky jejich tělesné i duševní schopnosti odpovídající, s většími pak cvičení vydatnější, vytvoříme tu před zraky diváků pěkný obrázek našeho postupného vyučování a cvičení stane se i pestřejším, zajímavějším. Kde ale 6—7letí žáci neb žákyň provádějí stejné eviky se žáky 10—12letými — tu márně namáháme se vypracovati cvičení, které by vyhovovalo oběma. Co je přístupno žákům starším, jest mimo tělesnou i duševní schopnost těch maličkých a tím trpí pak celek. — Cvičení děvčátek zamlouvalo se nám více než cvičení chlapců. Adobé cvičení bychom měli z cvičení dětského úplně vynechávati — leda při cvičení skupinových. Temperamentu dětskému odpovídají lépe eviky krátké, rychlé — Musíme při tvorbě své počítati jak s tělesnou, tak s duševní spůsobilostí cvičenců. — Večer cvičily Sokolky s tak zvanými "bar-bells". Cvičení bylo pěkně sestaveno a také pěkně nacvičeno; jediné, co musíme mu vytknouti, jest, že neshledali jsme se při něm s eviky trupu, které jsou nejdůležitějšími ze všech cvičení. Tělocvičný tanec, sestavený dle motivu "Wild Bird Mazurka", proveden byl se vzácnou svižností a br. Stýblo zde ukázal, jak rychle dovede si eviky tyto osvojit. — Sokolové provedli prostná s takovou chutí a úsečností, jak málo kdy u Sokolů jsme zvyklí vidati a br. Stýblovi k výsledku tomu gratulujeme. Ale opět při nich bylo patrné, že posud pracujeme pod

dojemem prostných z V. sletu. — Věříme, že každý cvičitel do jisté míry dává se sváděti tím, co tak mocným dojmem na něho působilo, ale shledáme-li se s dojmy těmi všude, kamkoliv jen zraky obrátíme a při tom zní nám v uších stále stejné zvuky hudby, tu myslíme, že nám to trvá poněkud dlouho, nežli se opět odhodláme k samostatnému tvoření. — Lampionová rej, kterou bylo cvičení zakončeno, byla přijata četným obecenstvem bouří pochvaly. Co bychom ještě poradili br. Stýblovi pro budoucí vystoupení, jest, aby cvičení na nářadí — jmenovitě děti — zkrátil nejméně o polovici času. Přes tyto výtky, upřímně míněné, dlužno doznati, že celkem setkal se cvičení se zdarem.

— Upozorňujeme bratry tajemníky a župní jednatele zvláště, že dnes již by skoro mohli vědět, kdo jest hlavním pořadatelem listu a kam veškeré rukopisy a oznámení třeba zasílati. Posílá-li se na tiskárnu, jen zbytečně se zdržuje a nám nesnáze působí, pokud určování látky vlastní a místa se týče vůbec.

— Br. Franta Slavětinský byl vyslán Župou Západní k jednotlivým jednotám k nácviku zejména prostných, jakž provedena býti mají o sletu a závodech téže Župy v Ravenna, Neb. Nejprve zarazil do Ord a odtud pojedje ovšem dále. Nás těší jen, že takto se postupuje a pracuje skutečně.

— Není prý ta svobodomyšlnost naše stará ta pravá, proto hned na sjezdu svobodomyšlných své doby v Chicagu se stalo, že řady volných lidí českých musely býti rozrazeny na radost živlů zpátečnických. Co následovalo po tom netřeba snad zvláště ještě uvádět. A výsledky? Výsledky jsou ovšem podle toho, jednotlivé organisace pracují každá sama o sobě, síly se třísť a jednotný postup jest prozatím hodně oddálen. A na tom není dosti. Asi před rokem vydáno nové heslo, že prý pro dělníka, socialistu v Sokole, tedy ve sdruženích nynějších v Chicagu rozhodně není místa, jakoby členstvo naše vůbec nebyl skoro samý jen dělník, jako by zásady naše volné a pokrokové nevyhovovaly zcela. Tak povstala Děln. Těl. Jednota v Chicagu, zdali se připojí k oné v New Yorku D. A. S. nevíme, ač podle jména dalo by se souditi na pravý opak. Pokud nás se týče, řekli jsme si na místech těchto několikrát, že vítáme kdekoli každé pochoopení snah po výchově tělesné i mysle uvolnění a budeme se jen radovati, když mládež česká, tedy i socialistických sdružení, bude se tužiti. Cokoliv dobrého v tom směru jinde se vykoná budeme jako dosud rádi sledovati a byvše vždy přátely hnutí dělnického a všeho pokrokového přejeme bratřím i druhých táborů jen zdar. Okolnost, že chápou se tělesné výchovy dnes téměř všechny organisace, ba že povstávají i proti nám šiky zpátečnických "Orlů", jest jen pro věc naši poctivou, upřímnou a nezištnou nejlepším doporučením a jestli naše členstvo cvičící utká se ob čas i s oněmi jiných sdružení českých a po stránce technické snažiti se bude, zdatnost svou projevujíce vždy a všude, nám nejlepším bude zadostučiněním. Pokud se týče výtky, že snad po stránce mysle výchovy nevykonali jsme mnoho, snad jest zcela oprávněná a snad také nikoliv, protože za minulý rok uspořádali jsme právě nejvíce přednášek sokolských, svobodomyšlných, založili tu a tam besídky pro dorost, několik knihoven českých a odvětví knihoven veřejných podpořili, vydali nejvíce prací původních, odborných a jiných a v tisku cizím uváděli na pravou míru vše co bylo třeba, nemluvě ani o celé řadě veřejných a tiché, však zdatné práci v tělocvičnách, před šikem a jinde. Že však ještě mnohé chybí nám víme!

— Sletový plakát bratří Slováků pěkně vystihuje zápol bratrský k němuž hotoví se Sokolstvo slovenské v Americe a jakž odbývají se bude v Trentonu, N. J. Bratři Slováci mají v Bridgeportu družstvo Base-ballistů, již hotoví se ku střetnutí se s jinými četami, aby co nejvíce získalo se peněžních prostředků na závody Sokolstva. Na sjezdu, který

u téže příležitosti bude odbýván bude přítomno as sto delegátů. Nynější pořadatel jejich orgánu "Slovenského Sokola" br. Milan Getting zaslouží si pro pilnou práci svou a námahu s jakou se bije na tři fronty a proti všem nepřátelům Sokolstva vůbec, jen uznání a tu očekáváme, že sjezd jejich i o list svůj náležitě se postará. Getting, jenž poskytl slovenskému Sokolstvu "Sborník", práci věru znamenitou, postavil list sokolský na nynější stupeň a usiluje o "Sokolskou knihovnu", jako příloha listu, zaslouží, aby znovu stál těm šikům slovenským v čele. Čím více jest těch jeho nepřátel, tím může býti spokojenějším. Známe a proto takovou jsme mu útěhou, vítajíce každý jeho počín dobrý a bratři Slováků vůbec.

— Jen se zadostiučiněním poukazujeme na zavedenou novotu Plzeňského Sokola v Chicagu. Jest novota, však druhu tak vážného a snah moderních, v souhlasu se vším tím, co na místech těchto tak často našim vůbec jsme předkládali k úvaze. Plzeňský Sokol totiž zavedl lékařské prohlídky všech cvičenců a bude udržovati statistiku o pokroku a účinku tělocviku soustavného. Tak mělo by se státi v každé jednotě naší, protože čísla mluví všude a čísla statistiky takovéto byla by nám jen a věci naší k duhu, ba co k duhu, nejlepší agitační pomůckou.

— Zdá se, že v Clarkson, Neb. se přece jen naši hnuli a T. J. S. k novému se vzpjala rozmachu. Tak na prvou neděli v dubnu svolána schůze v které přijato bylo nových 45 členů najednou. Počet to dojista pozoruhodný, tím vážnější, čím více bylo v době poslední do ochabnutí a stanutí tam stěžováno. Bratři naši z Omahy a činovníci Župy Západní u příležitosti této významné do Clarkson zajeli a tak akt uváděcí stal se pravou manifestací sokolskou. A jakmile se dozvíme, že i nová činnost tělocvičná se rozproudila v této jednotě budeme se jen radovati a s námi dojista každý přítel dobré věci naší. Tož k dílu a s uznáním těm, kdož se tentokrát přičinili. Mnohý zdar!

Věci české a slovanské.

— Slet Sokolstva polského v Krakově přeložen byl na dny 16. a 17. července t. r.

— Předsednictvo České Obce Sokolské tvoří nyní bratr starosta Dr. Jos. E. Scheiner, náměstek Dr. Fr. Mašek, jednatel Dr. Jar. Urban, náčelník Dr. Jindra Vaníček, pokladník Eda Waraus, účetní Aug. Očenášek, zapisovatel Ot. Herman, poslední dva z Vinohrad. Náměstek jednatele Dr. Karel Heller a náměstek náčelníka Rud. Bílek, hospodářský správce pak F. Beránek ze Smíchova.

— Na schůzi předsednictva Svazu Sokolstva Slovanského, dne 20. února ve Vídni zjistilo se, že náleží k němu Č. O. S. s členy 78.330, Svaz slovinský 6.317 a Svaz chorvátský 12.000. Poláci, Srbové a Bulhaři stojí dosud mimo Svaz.

— Veliké dílo literární chystá Č. O. S. a sice odborný slovník. V témž ovšem bude zastoupen i odbor zdravotní.

— Závodů ženských odborů sokolské Župy Středočeské odbyly se dne 6. března v tělocvičně Sokola Žižkovského. Byly eviky povinné: ve cvičení prostných, v kroužení kuželů a na bradlech a pak na kruzích, pak ve dvou povinných přeskočích přednožmo přes koně na dél s pravé a levé strany a jeden evik volný. Zdar závodů byl úplným.

— V Sokole v Petrohradě vede kurs evičtelský br. Fr. Erben. Na Rusi vůbec panuje čilejší ruch a postup u věci naší.

— Smutné zprávy docházejí právě z Německa a to, že četným Čechům v Pruském Polsku bylo oznámeno, že budou vypovězeni. Vypovídání bude prý se dít ve velkém rozsahu. I těm Čechům, kteří delší dobu bydlí v Ně-

mecku, oženili se a s německou dívkou založili rodinný krb, bylo ohlášeno, že co nejdříve musí opustiti Prusko. "Počet Čechů, kteří přicházejí za hranice, aby u nenáviděných jinak Němců našli dobrý výdělek, je dosti značný. Zejména četní obuvníci, krejčí a pekaři se stěhují sem z Čech a hledají práci. Část jich stává se pak samostatnými a právě tito mistři berou si zase jen české tovaryše. Známa slovanská skromnost potřeb způsobuje, že pracují mnohem laciněji, než němečtí dělníci, kterým nebezpečně konkurují." Tak píše o nás listy německé.

— Londýnský časopis "Physical Education", úřední orgán "Národní společnosti pro tělesné osvězení" (National Physical Recreation Society), přinesl ve svém listě ze dne 7. prosince 1909 překlad článku "Sokolstvo" od br. Scheinera (z "Ottova Slovníku Naučného"). Článek doplněn dnešním rozvojem Sokolstva, dále jest tu překlad Marchantův písně "Hej Slované!", jakož i podrobné zprávy, týkající se mezinárodních závodů gymnastických, jež v Londýně budou se letos pořádati a k nimž pozváno i české Sokolstvo a representace města Prahy.

— Střední škola "Dívčí Akademie" v Brně, jejíž účelem jest příprava děvčat a žen pro studium vysokoškolské, dožaduje se podpory veřejnosti a také k nám sem prosba ta zalétla. Zajímavé, že tu i náležitě postaráno o výchovu mravní a výchovu tělesnou studentek. Řiditelem této střední školy české jest prof. Jos. Bezdíček.

— Čestným předsedou "Vlné Myšlenky" v Praze jest nyní básník Machar. Takováto síla nad jiné vydatná poslouží dojista volnému hnutí v Čechách více jiných. Dnes ostatně organizaci té stojí v čele muži na slovo vzatí a výprava ku mezinárodnímu sjezdu "Vlné Myšlenky" dle toho dopadne jako veliká manifestace českých lidí v srpnu v Bruselu. Bude u příležitosti světové výstavy.

— Výstava Č. O. S. na rusko-švédské výstavě tělocvično-sportovní v Petrohradě těšila se veliké pozornosti odborných kruhů. Hlavní velitel přístavu Kronštatského, kontreadmiral Viren, vydal rozkaz, v němž poukazuje na význam tělocviku pro vojáky a označuje tělocvik českých Sokolů za nejlepší soustavu.

— Polské Sokolstvo dle poslední statistiky čítá 191 jednot s 25.271 členy. Vlastních tělocvičen 75. Čistého jmění 237.243 korun.

— V Itálii bude předložena sněmu předloha zákona, aby mladíci od 16. do 20. roku podrobili se museli zvláštní tělesné výchově. V programu jest cvičení ve střelbě, tělocvik, pochod, vojenský výcvik. Absolventi budou využívatí výhod ve službě vojenské.

— Význam Sokolstva po zásluze ocenil i car Mikuláš, z jehož nejvyšší vůle sokolský systém zavádí se v ruských armádách i námořnictvu.

— Turnéská jednota židů vzdala se činnosti.

— Proč byl Sokolem? Vystoupení své z jednoty odůvodnil přispívající bratr X. Y. prodejem svého obchodu. Jaké důvody přiměly jej k členství v jednotě? Bud' me proto opatrní, přijímající členy! — Není-li skoro jako v té naší české Americe?

— V jednotách sokolských pilně se pracuje. Podzim i zima věnovány byly systematickému cvičení, pořádány téměř ve všech župách zvláštní kursy ku vzdělání evičtělů, konány sjezdy organizační i pracovní, prováděny dozory po stránce technické i osvětové, uspořádány v některých župách školy řečnické i školy pro činovníky sokolské, a četné přednášky. Nastalo jaro a dosavadní činnost v tělocvičnách přenáší se na venek. Přípravují se veřejná cvičení, závody, slety Žup, zájezdy do Celje, Bulharska, Krakova, valný sjezd Č. O. S. aj. V Celji konán bude

v červenci slet Sokolstva Slovinského a otevření vlastní tělocvičny, v Sofii (10. a 11. července) sjezd Sokolstva bulharského a v Krakově polského (17. července památka bitvy gruenwaldské). A ke všem slavnostem zvou bratři slovanští co nejvíceji české Sokoly, všude čekají na vzorná družstva cvičenců České Obce Sokolské.

— Na Rusi přibývá jednot sokolských vůčihledě. Kroj mají jako naši ve vlasti, tedy pro ně nejpraktičnější. Podobá se onomu kroje velkoruskému. Červená košile jest "rubacha", vysoké boty s holenkami a šedý kabátec se šňůrkami připomínají z dob dávných "sokolničích" vzory udatnosti a národního rázu, z doby cara Alexeje Michajloviče.

— Naši v Praze ztratili opět sílu nadějnou, která zejména v "Sokolských Besedách" pro dorost mnohé krásné a umělecké vytvořila kreslenými záhlavími, jež znali jsme i u nás zde v Americe v reprodukcích "Slovanského Sokola". V mládí věku zemřel Josef Volf, posluchač Umělecko-průmyslové školy v Praze a člen jednoty na Smíchově. Bylo mu teprve 23 let a Sokolem byl nadšeným i pilným pracovníkem. Propracoval se vlastní silou a jeví talent mohl ještě mnoho vykonati. Škoda ho a čest jeho památce.

SOUHLASNÉ PROJEVY JEDNOT NAŠÍ N. J. S.

Chicago, 12. března 1910.

Ctěnému V. V. N. J. S.! — Milí bratři Sokolové: Oznamuji vám tímto, že sbor Plzeňský Sokol úplně souhlasí s jednáním vašim a schvaluje stanovisko, které jste zaujali při zakládání "České Obce Sokolské" v Chicagu. — S bratrským pozdravem znamenám se za sbor Plzeňský Sokol,

Frank Hartman, tajemník.

South Omaha, Neb., 6. března 1910.

Výk. Výb. Nár. Jed. Sokolské! — Bratři: Zodpovídají vaše objasnění stran České Americké Obce Sokolské a stanoviska, jež vy jste v oné záležitosti zaujali, jest mně s potěšením oznámiti vám, že náš sbor Sokolek s vámi úplně souhlasí a vyslovuje vám své uznání. — Se sokolským "Na zdar!" za sbor Sokolek Libuše, So. Omaha,

Vlasta L. Štěrba, tajemnice.

Cedar Rapids, Iowa, 7. února 1910.

Bratři: V poslední schůzi naší bylo stanovisko V. V. N. J. S. v otázce Svazu schváleno jednohlasně.

Dr. Fr. Hašek, star.
Jos. V. Štěrba, taj.

Chicago, Ill., 3. února 1910.

Ct. V. V. N. J. S.! — Drazí bratři! V záležitosti vašeho dopisu, pokud se týče založení Č. A. Obce Sokolské, sděluji vám, že jednota s vaším jednáním úplně souhlasí. Za Těl. Jed. Sokol Chicago,

Ant. Jirout, tajemník.

Little Ferry, N. J., 20. února 1910.

Ct. V. V. N. J. S.! — Bratři: Vaše objasnění čteno a přijato se žádostí učiněnou a skládáme ve vás úplnou důvěru v zájmu Svazu Česko-amerického Sokolstva, a ve stanovisko, jaké jste zaujali při celém jednání. — S bratrským Na zdar! za T. J. Skool v Little Ferry, N. J.,

Ant. Majer, tajemník.

Oak Park, Ill., 14. února 1910.

Ctění bratři! — Objasnění ze dne 24. ledna 1910: "Proč nebyla Národní Jednota Sokolská svými zástupci účastněna při zakládání České Americké Obce Sokolské?" — jsme obdrželi a náležitě uvážili, a dáváme vám na vědomí, že jsme s vaším jednáním úplně souhlasili a uznáváme vaši snahu, s jakou jste pro onen účel pracovali, a i na dále si přejeme vašich usnesení se přidržeti. — Za T. J. Sokol Oak Park, Na zdar!

Frank Šindelář, tajemník.

Cleveland, Ohio, 24. února 1910.

Sbor T. J. Sokol Nová Vlast', Cleveland, O., schvaluje jednání zástupců Národní Jednoty Sokolské, proč neúčastnili se při zakládání České Americké Obce Sokolské. Za sbor T. J. Sokol Nová Vlast', Cleveland, O.,

Jaroslav Pokorný, jednatel.

Detroit, Michigan, dne 24. února 1910.

Ctěný Výkonný Výbore! — Dopis váš ze dne 24. ledna r. 1910 jsem obdržel a předložil ve schůzi Těl. Jed. Budivoj, dne 7. února r. 1910. Dopis čten a přijat a zároveň souhlaseno s Výkonným Výborem Nár. Jed. Sokolské; usneseno a odhlasováno ve schůzi, že jednota naše si přeje sloučení všeho slovanského Sokolstva v Americe v jeden celek pod usnesením se zástupců všech organizací sokolských o památné schůzi za přítomnosti zástupců České Obce Sokolské v Čechách a přijato v Chicagu, dne 30. srpna r. 1909. Souhlasí se všeobecně se zprávou Výk. Výb. Nár. Jed. Sokolské. — Za Těl. Jed. Sok. Budivoj v Detroit, Mich.,

Václav Kasík, tajemník.

Chicago, Ill., 24. února 1910.

Bratři! — V poslední schůzi Těl. Jed. Sokol Tábor bylo čteno vaše svolání, proč nesúčastnili jste se konference, která byla svolána za účelem založení České Obce Sokolské v Americe, a jakožto odpověď mám vám sdělit, že Těl. Jed. Sokol Tábor s vaším jednáním úplně souhlasí. S pozdravem za Těl. Jed. Sokol Tábor, v Chicagu, Ill.,

Rud. Polívka, tajemník.

Mt. Pleasant, Pa., 7. února 1910.

Ctění bratři! Co se týče založení České Obce Sokolské v Americe, my souhlasíme úplně s jednáním V. V. N. J. S. Na zdar! Za T. J. S. Ladimír Klácel, v Mt. Pleasant, Pa.

Frank Hrabák, tajemník.

Morrisania, N. Y., 13. února 1910.

Bratři! Zasláný dopis, čili objasnění stran nesúčastnění se V. V. N. J. S. při zakládání Č. O. S. v Americe, bylo jednohlasně přijato. — Za Těl. Jed. Sokol "Svornost"

J. Kolman, tajemník.

Detroit, Mich., v březnu 1910.

Bratři! Sbor T. J. S. Podlipný usnesl se stranu objasnění, proč nebyla N. J. S. účastněna při založení Č. A. O. Sokolské, schváliti jednání V. V. v záležitosti té. Na zdar! Za T. J. Sokol Podpilný,

John F. Rada, starosta,

F. Trýzek, tajemník.

Cleveland, Ohio, 28. února 1910.

Bratři! Na oběžník Výk. Výb., v němž jest vysvětleno stanovisko tohoto v záležitosti České Obce Sokolské v

Americe, usneseno úplně souhlasit se stanoviskem, jaké Výk. Výb. zaujal a uznáváme za nejlepší, aby za stávajících poměrů Výk. Výb. nečinil dalších pokusů v tomto směru, neb myslíme, že jsou marné. Nech' Výk. Výb. raději obrátí veškerou pozornost jednotám N. J. S. — Za sbor Sokol Čech, Na zdar!
Frank J. Sluka, starosta.
V. J. Štíbr, tajemník.

Omaha, Neb., 16. února 1910.

V. V. Nár. Jed. Sokolské! — Ctění bratři: Vaše vysvětlení ohledně České Obce Sokolské v Americe bylo přijato a naší jednotou vyslovena vám byla úplná důvěra a oprávnění, abyste pracovali dále ve směru, kterým nyní kráčíte. — Za Těl. Jednotu Sokol Omaha,
Karel Špalek, tajemník.

Oklahoma City, Okla., 17. února 1910.

Ct. V. V. N. J. S.! — Bratři! V poslední řádné schůzi Těl. Jed. Sokol Oklahoma, dne 14. t. m. odbyvané, čteno objasnění vaše a celá naše jednotka jednohlasně schvaluje to, co jste učinili, neb lépe jste jednati nemohli! Na zdar! Za Těl. Jed. Sokol Oklahoma,
Peter Rabštejnek, starosta. Jos. F. Veselý, tajemník.

Plattsmouth, Neb., 14. února 1910.

Bratři! Objasnění Výkonného Výboru N. J. S. pro nesúčastnění se schůze za účelem spojení Sok. Amer. vůbec čteno a přijato. Na zdar! — Za Těl. Jed. Sokol Platts-mouth, Neb.,
Karel Hula, tajemník.

Zároveň žádáme ony jednoty, které odpověď ještě nezaslaly na vysvětlení proč nesúčastnil se V. V. při založení Č. O. S., aby tak neprodleně učinily a odpověď zaslaly.

Na zdar!

J. Černý, jednatel V. V. N. J. S.

RESOLUCE,

přijata T. J. S. v New Yorku, dne 14. února 1910.

Prohlašujeme, že úplně souhlasíme se stanoviskem, jaké zaujal Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské vzhledem k nedávnému utvoření se tak zvané Česko-Americké Obce Sokolské a důvody tam uvedené za správné považujeme. Přejeme si upřímně, aby k utvoření skutečné Česko-Americké Obce Sokolské došlo, ale musí se tak státi za souhlasu všech jednotlivých jednot a na základě takovém, jak slíbili jsme zástupcům České Obce Sokolské.

V. W. Vojtíšek, Jos. Modr, Lad. C. Frank,
resoluční výbor.

Tělocvičná Jednota Sokol v Napajedlích vydala brožuru: "Cil snah sokolských". Jsou slova to jadrná, prostinká a přece zase jako křen silná, jakž napsal známý populisator Tyršova programu sokolského Alter Ego čili svědomitý a dobrý písmák náš br. J. Křen. Vyšlo též ve "Sborníku" bratří našich slovenských v Allegheny, Pa. Pětadvacet výtisků brožurky stojí pouze 3 kor. a 75 hal. Objednejte přímo aneb u našeho V. V. a rozšířte všude, kde jen poněkud možno. Praví se, že čím je tělu mozek, tím jest každému dobře řízenému ústrojí jeho tisk. Sokolský náš tisk koná všude svou povinnost i snaží se, třeba nebylo vhod všelijaké hnidě, všelijakým eizopásníkům na těle našem národním. Brožurka výše vzpomenuť vysvětluje, rozvádí i poučuje o tom našem ústrojí a všech snahách pravého Sokolství.

DOPISY.

Edwardsville, Ill., 1. března.

Již dlouhý čas nezavítal žádný dopis od nás do toho našeho milého tlumočníka, až zas nyní, po té naší rozhárnosti se necháme opět viděti. Dne 26. prosince 1909 přesídlila jednotka naše do nové místnosti, sině to řádu Rolník č. 7., Č. S. P. S. Než ku kroku tomu došlo, odbylo se množství schůzek (jelikož schůzi 4—6 bratří nazvati nelze) a pořádku jsme se báli, že nebudeme moci platiti, ač posavad jsme se řádem nejednali. Pouze jsme jen tak soudili dle druhých spolků v síni té usazených. Až konečně donuceni bývalým našim bratrem, kde usazení jsme byli, konečně jednati. Buďto měli jsme zahynouti nečinně zde aneb pryč z místa za každou cenu. Snášet nám bylo různá příkoří, až došlo tak daleko, že do místnosti naší nasadil majitel černochoy a těmto tam i kachny choval, o které pak v salonu hráli. Taková byla ta naše místnost, již ovšem žádný Sokol pochlubiti se nemohl. Husy — kachny — černoši a Sokolové! Jak krásně to zní, není-li pravda? Jen nám bylo ku sladko-bolnému smíchu, jak ty chudinky kachny se dívaly na ten náš monogram a diplom N. J. S. A tu konečně praskla naše těžce zkoušená trpělivost a my se hnuli. Stěhování odbyli jsme si sami. Bylo čarokrásné počasí, které jen snad Amerika umí připravit, ale nám ta plíska nice nevadila — aspoň nebylo tolik čumilů. Řád Rolník vyšel nám vstříc a za \$25 ročně nám místnost pronajal. (Na starém místě platili jsme 50c. týdně za světlo.) Dni evičební jsou v úterý a čtvrtek; sál jest opatřen parním topením a budova zděná, tak že nyní jsme trochu usazeni. Dne 1. února se začalo evičit, žáci počtem 11, žáčky 9 a členů 7. Dne 12. února pořádána byla jednotou naší zábava, která dopadla pro nás dobře. Dluh, jenž nás tížil, jest zaplacen, tak že majetek jednoty jest nyní čistý. Začínajíce novou dráhu v novém roce, žádáme všechny bratrské jednoty, aby pokud jest jim možno, pomohli nám zbudovat knihovnu, neb té jest nám nyní hlavně zapotřebí. Lid zde, ač uvědomělý, jest chudý, aby knihy opatřovati si mohl sám a tu dobrá kniha česká by zde měla jen dobré poslání. Pomozte nám v tom směru, bratři a sestry, i jednoty vůbec. Čím více bude darů, kněh, tím více prospějete věci naší. Na zdar!
Frant. Šimáně.

St. Paul, Minn., 7. března.

Ustavičně čekám na nějaké to "úřední oznámení" výroční schůze naší Těl. Jed. a poněvač doposud se nic nevyskytlo v našem orgánu, dovoluji si představití se sám jako dopisovatel naší jednoty. U nás v tom St. Paulu, totiž v naší jednotě, se nedějí udalosti světoborné každý den, avšak přec jen dlužno jednotlivé úryvky z našeho spolkového života zaznamenati.

Před krátkým časem na popud a návrh jednoho našeho bratra sestoupili se krajané všech zdejších svobodomyšlných spolků za účelem zřízení české odbočky při veřejné městské knihovně. Vyjednávání s městským školním výborem mělo příznivý výsledek a během letošního léta bude dotyčná odbočka na městské útraty zřízena a otevřena.

Příčiněním téhož bratra získáno několik umělců-hudebníků ze zdejšího symfonického orchestru, kteří ochotně účinkovali při koncertním večírku, dne 5. března a sice: obě. Hraba (kontra bas), obě. Brož (trombon), obě. Phick (křídlovku), obě. Žďárský ml. (housle), za laskavého doprovodu sestry M. Čížkové (klavír), čímž byl českému obecnstvu připraven požitek v pravdě skvostný. Po číslech koncertních sehráli naši ochotníci jednoaktovku "All

Right". Že na konec bylo zahráno i několik kousků k tanci, netřeba tuším podotýkati. Bylo by jen přání všeobecné, aby takových a podobných večírků bylo více, jmenovitě co se divadla týče, měl by br. režisér mu věnovati zvláštní pozornost, více než doposud, neb jest divadlo zábava ušlechtilá a příležitosti, místnost i ochotníků při dobré vůli počet uspokojivý. Tím by se i naše finanční stránka poněkud zlepšila; jelikož jest nás početně málo a žijeme zde život spolkový v dosti úzkých poměrech, což jest při zdejších dosti četném česko-slovanském obyvatelstvu věci aspoň poněkud povážlivou. Jest to snad netečnost našich krajanů? Aneb jest snad vina na nás Sokolech? Doufám, že snad při všestranné a úsilovné práci hlavně naší jednoty se zdejší poměry časem přece poněkudlepší ve prospěch naší společné věci sokolské.

Na zdar!

Jos. Alexa.

Baltimore, Md., 21. března.

Dnešní dopis musím započít s malým kázáním, jehož si někteří bratři již dávno zasloužili pro svůj vzorný nepořádek. Co sám výpravčí "Sokola Amerického" se navzájem, aby každý si zaslal svoji správnou adresu při každém měnění bydliště, ale jeho i tajemníků námaha jest marnou. Ti členové snad "Sokola Amerického" ani nečetou. Jest vzácný případ, kdy člen uzná za dobré tajemníku oznámit změnu bydliště, mnohý ještě při tom jest takový dobrák, že se náramně diví, že mu tajemník adresu nezměnil u výpravčího orgánu. Že tak má učinit sám, ani ho nenapadne. Výpravčí nemá dnes adresy as tučtu bratří a posílá jejich výtisky na mne. Jest velice příjemné pro mého listonoše, když mimo mé vlastní a spolkové korespondence musí mi donášeti dvanácte objemných sešitů našeho listu. A ještě příjemnější jest pro mne, když jdu do schůze a musím mimo svých knih zas tahati se s těmi 12 objemnými sešity, ovšem marně, neboť tito vzorní bratři ve schůzi obyčejně chybí. Dojdou-li tyto řádky laskavého povšimnutí některého z nich, necht' neobtěžuje si udati správnou adresu. Každý bratr, který mění bydliště, má nejen sdělit novou adresu tajemníku jednoty, ale též výpravčímu "Sok. Amer.". Rád obstarám i sám, je-li mi sděleno v čas, třeba nebylo mojí povinností. Ale jak pravím, jest takové oznámení vzácností. Někteří bratři, když již jsou tak lhostejnými, nemuseli by k této své vlastnosti přidávati ještě nesvědčitost.

Druhé mé upozornění jest ještě důležitější. Dle nových stanov našich odbývají se ročně 24 pořadová cvičení, z nichž jeden každý bratr musí jich navštívit 9. Tento požadavek není přílišný, naopak velmi mírný a dny stanoveny jsou tak, aby každému, tedy i obchodníku, bylo možno cvičení se účastniti. Kladu na srdce všem bratrům, aby si nové stanovy naše důkladně přečetli a vynašli si, jakých výhod skýtá se tím, když člen pořadová řádně navštěvuje a jakých výhod postrádá ten, kdo tak neučiní. Jednota bude přísně jednati dle nových stanov, proto zde mé upozornění, aby nikdo nová zřízení naše nebral na lehkou váhu.

A nyní ku kronice naší. Jednota naše činně zasáhla do některých hnutí veřejných, která týkají se buď obhájení osobní svobody neb vymožení pokrokových zákonů. Tuto činnost snad nebude nám nikdo zazlívati, neboť nemá nic společného s politikou té neb oné strany, nýbrž má jen za účel prohloubiti a rozšířiti osobní svobodu člověka a přiblížiti nás co možno nejbližší ku dokonalé lidovládě, jak zásady naše předepisují. Hromadně účastnili jsme se velké protestní schůze Ligy Svobody, která pořádná byla ku projevení vůle lidu, že nepřeje si týž, aby celý stát náš upadl do moci několika bigotních fanatiků, kteří pokou-

šeli se o úplné spoutání všeho společenského a veřejného života. Díky obrovské té schůzi, útok na svobodu lidu byl odražen a jinonárodovci jen s díky připomínají si včasné a různé pomoci nás, Čechů.

Br. Dominik Zelenka, starosta jednoty naší, zastupoval nás při slyšení před státní zákonodárnou o zavedení referenda a iniciativy. Jednota naše uznala za dobré, připojit se k těm hlasům, volajícím po těchto potřebných zřízeních na utvoření dokonalé lidovlády u nás. Proto byl br. Zelenka vyslán, aby s jinými delegacemi přičinil se o přijetí nových zákonů. I zde jest naděje na úspěch, ne sice okamžitý, ale dostaví se jistě později.

V dubnové naší schůzi budeme míti přednášku některého čelného člena spojených nyní organizací "Public Athletic League" a "Children Play Ground Association". Tyto spolky konají kampaň za účelem vzbuzení co možno největšího zájmu pro tělocvik na dětských hřištích v městských sadech, na našich školách, veřejných cvičištích atd. Dopsali nám, že by si přáli i u nás promluvit a přání jejich s radostí bylo vyhověno, neboť kráčíme za stejnými cíly, mimo vlastní naší otázky národní.

Od České Obce Sokolské v Čechách došlo nás několik děkovacích diplomů na spolky a jednotlivce, kteří zásluh si dobyli při návštěvě boreů z vlasti aneb přišli s těmito zde do bližšího styku. Hezká upomínka na šťastné chvíle.

Dne 21. března divadelní odbor naší jednoty sehrál s dobrým úspěchem výpravnou frašku se zpěvy a tanci "Chudá holka". Ochotníci naší drží se stále statně a přispívají ku vzdělávání i pobavení nás. A mnohý groš potřebný právě od nich přijde. Za to se zpěvem u nás, jako vždy, zle. Sotva vzbuzený zájem hned opět klesá z přičin různých, které již zbytečně rozebíráti.

Sbor cvičitelů důležitý podnik má před sebou. Jednota naše chce pořádati závody všech jednot sokolských u nás, nejen českých, ale i sdružení jiných národností slovanských. Nejedná se tu jen o pouhé měření sil, ale i jakousi přehlídku naší zdatnosti. Cheeme, ba musíme jednou vlastně zvědět, jak si tu stojíme a zda-li někdy bylo by možno co jeden celek odvážit se na nějakou větší a mohutnější akci veřejnou.

Kurs tělocvičný ve Východní Župě nebude odbýván u nás, třeba tu bylo sídlo Župy, nýbrž v New Yorku. Rádi bychom zde kurs odbývali, ale sami jsme toto opatření bratrům new-yorským navrhli. Bude mnohem praktičtější a to z mnohých důvodů. New York jest středem většiny jednot v Župě Východní, kdežto my jsme velmi vzdáleni. Jediná Philadelphia a Curtis Bay mají k nám blízko. Bude tudíž mnohem větší počet posluchačů v New Yorku, nežli by bylo v Baltimore a tím i úspěch bude větší a trvalejší. Mnohé jednoty z ohledů finančních nemohly by vůbec kurs u nás obeslati. Taktéž vydání na přednášeče může se tím zmenšit, neboť většina učitelů bude získána mezi bratry new-yorskými. Jen mi dělá starost, jak naše jednota kurs obešle. Ozývají se hlasy, že dosti bude poslati posluchače jen jednoho. Neutěšený stav finanční vlastně diktuje toto mínění, s kterým však nemohu se na žádný pád spřátelit. Uznávám sám tento hlavní důvod, ale bylo by přece jen neprozřetelným jednáním, vyslati do kursu posluchače pouze jednoho. Na naši jednotu nestačí již z toho důvodu, že nemůžeme riskovati možný neúspěch jednoho posluchače, aneb nepředvídanou nějakou náhodou. My musíme poslati posluchače dva, abychom byli jisti, že budeme míti aspoň jednoho řádného posluchače do kursu hlavního.

V minulé schůzi bylo projednáno politování nad úpadkem právě sokolské obětavosti, neboť pryč si nyní dávají i jednotliví výboři za svoji práci platit. Ano, jest k politování, ale nebude nápravy, dokud obrovská většina bu-

de si hovět v sladké nečinnosti, co zatím několik lidí musí všechnu práci konat vůbec. Jejich námaha a ztráta času se musí hradit. Když většina nechce dělat nic, nemůže žádat, aby se jedinci pro ně obětovali až do zničení své vlastní existence. Na zdar!

Karel Matoušek.

St. Louis, Mo., 29. března.

V posledním dopise nemohl jsem podati bližší zprávu o slavnostní schůzi naší proto činím tak nyní a zmíním se pouze krátce o vlastním průběhu.

Po vhodném proslovu br. Fr. J. Holmana oznámen pořad večera. Zprávu o činnosti jednoty za minulý rok dosti stručně podal pisatel těchto řádků. Pěvecké odbory zapěly chorál, pak starosta Čejka promluvil ku přítomným o významu Sokolstva v životě národním. Řeč br. starosty byla věcnou a tak mnohemu snad se dostalo poučení proč je a má být Sokolem.

Sestra sokolka Emilie Janishová promluvila za Jed. Čes. Dam "Proč by se ženy neměly radovati z práce sokolské?" Přednes jako i slova Sokolky Janishové vyvolaly velký souhlas a bylo by přáním všech, aby častěji nám ženy pověděly něco nového. Za Jed. Táboritů promluvil před. N. H. Lože br. A. Pešout jako i druží přítomní hosté brali podílu přímého na schůzi. Velmi se zavděčily sestra A. Nováková, br. Fr. Šinko i jiní svými přednesy. K dovršení nálady nemálo přispěla hudba br. K. Trčky která sehrála několik českých skladeb. A tak jsme společně strávili opětně jeden pěkný večer. Byltě tu větší počet Sokolů, Sokolek a přátel našich. Blahopřejné zdravice poslaly bratrská T. J. Sokol Čech z Clevelandu, Lože Eliška z Dubé J. T. a Sokolky Vlasta.

Jen litovati musíme, že to nadšení u nás je chvílkové a pak opětně se vracíme do starých kolejí. Minule jsem žádal Sokoly, aby vešli do sebe — a pozoruji, že vlastně to mě "do" obrátili a vysloví se dnes "od sebe". Je snad také vinou, že v poslední době věnuje se jednotka více vnějším záležitostem a tím se ztrácí mnoho času, kdežto jednotě pak nezbyvá mnoho chvil věnovati samu sobě. Snad bratří též uznáte. —

Veřejné vystoupení cvičících muselo tentokrátě býti ponecháno o několik týdnů později a sice k vůli kratinké době na nastudování cvičení. Sám však uznávám, že zavinili spíše členové nepravidelným cvičením. Veřejné bude až 17. dubna t. r. Na svátky ochotníci sehráli "Osudné jmeniny". Minulý měsíc žactvo těl. školy denní mělo své Šibřinky, zábava byla pěkná, masek různého druhu, rozdáno bylo 12 cen těm nejlepšímu maskám ač všem to pěkně slušelo.

Otevřením městské knihovny odbočky "Soulard" si jednotka naše získala více uznání veřejnosti zatím ovšem jen české, neboť od počátku projektu stavby byla naše jednotka první, jež se postarala, aby prostřednictvím vlastního výboru domohla se pro Čechy českého oddělení. Musím doznati, že při odevzdání budovy veřejnosti hlavně podílelo se mnoho našich členů, zejména pěvecké odbory a jiné měli přednesy, taktéž i české obecnstvo se četně dostavilo. První to česká vymoženost a bude dobře též, když krajané budou si toho hledět u největší míře ku prospěchu sebe a národnosti naší vůbec. Na zdar!

Vác. K. Triska.

New York, 31. března.

Již po několik roků zasedám jako předseda stížního výboru jednoty naší, avšak tak pernou práci jakou onen výbor měl v den 28. března, nemá snad pamětníka. Zavinily pokuty za čtvrtletní pořadová cvičení v stejnojmenné, ty časté pohřby, které za sebou následovaly a nominační schůze a jiné povinnosti. Skoro všichni kdož zasedají ve výboru tomto, jsme pro zrušení pokut. Ale když některý rozumný návrh jest podán, obyčejně se přehlasuje a nám nezbyvá než řídit

se přesně dle stanov. Máme mnoho členů přispívajících a zvláště mladíků, kteří za malý poplatek se Sokoly zvou, práv mnoho nemají, (mimo úřadů, které dle libosti zastávají mohou) a jsou to většinou členové z čekatelů našich, kteří školu tělocvičnou prošli od dětství. Jelikož však nejsou povinni cvičiti pravidelně jako člen činný, navštíví cvičení, kdy se komu zlíbí a tak pomalu zvyknou si na lenošeni a raději baví se hrou v karty, aneb jinak, neb člen přispívající nemůže zvětšenými poplatky k činnosti býti donucen. Ztrácíme síly nejlepší právě tím, že mladíky školou naší prošlé za členy přispívající přijímáme. Co se stane po letech až ztratíme Pavlíka, Jahodu, Hampla, Štefka a ještě někoho z těch našich pravých cvičitelů? Z přispívajících mladíků žádný neb málo který hledí se vyšínouti na cvičitele, aneb konečně za dobrého náčelníka, jako náš Gregor, který věnoval veškerý čas volný práci bádání a učení tělocvičnicku. A tak ani se do pořadových dostaviti nemusí, a ti co musí nepřijdou a tak se stává, že místo 485 členů sotva jedna stovka se dostaví. Pak se jde na stížní výbor a ten neodpustí-li je zle, a kdyby všem odpustil, bylo by po činnosti v jednotě . . .

Ještě hůře jest s pohřby. Naše jednotka jest rozdělena na 4 sbory, a každý sbor jest nucen dle stanov se pohřbu člena účastniti jak za sebou rozvrženy jsou. Ale máme v každém sboru mnoho záslužných členů, kteří nemusí na pohřeb jíti a pak i několik přispívajících, kteří taktéž nemusí se dostaviti, a ze zbylé hrstky sotva se jich dostaví více než 13 hudebníků. Jak vypadají ty naše pohřby o 2 neb 3 četách, a vše to nás stojí kol 50 dollarů ovšem mimo dvou set úmrtní podpory. Není zbytečné vyhazování peněz k vůli chatrné naší ohlášce krojové? Nedávno byl členem stížního výboru br. Štefkem podán návrh, aby na pohřeb bratra byl poslán pouze výbor, však velkou většinou návrh ten byl zamítnut. A právě ti, kteří proti návrhu hlasovali, běží pak nejdříve do stížního výboru s omluvou, jež ovšem přijata býti nemůže. Každé vystoupení naše má být nás důstojné a s počtem členů co možno největším. Máme být jako dobrý obchodník, který nelituje času, ani peněz na ohlášky ku zvelebení a k trvalému úspěchu svého obchodu. Nepatrným však vystupováním nezáiskáme si ani přízně, ani obdivu, leč jen útrpnost lidu našeho. Chcete-li se vyhnouti pokutám, buď dostavte se v plném počtu jakž vám povinnost velí, aneb zrušte vše, čemu nechcete dostáti a pak stížnosti na placení pokut nebudou tak velké, ba žádné. To vše k uvážení všem na srdce klade

Michael Kafka.

Shiner, Tex., 28. března.

V lednu 28. navštívil jsem na několik dní milé bratry naše v Shiner. Súčastnil jsem se jejich nedělního cvičení a nacvičil se hned v této hodině 1. oddíl prostných do Granger. A snad proto, že přijel jsem náhle, našel jsem při cvičení pouze ty nejlepší cvičence. Kdo scházel, vzpomene jistě při čtení tohoto dopisu. Nevytýkám nikomu, ale žádám co nejupřímněji všechny bratry cvičící, aby před sletem našim, který bude již v červenci, cvičební hodiny lépe navštěvovali. Vždyť znám všechny milé br. vaší jednoty, že v práci naší mohou býti nejjedněmu spolků příkladem. A tu nezapomínejte na přípravy tělocvičné ku sletu, o němž jsme tolik mluvili. Protož se číňte, neboť i na vás hodně počítáme. Co slíbil jste v den sletu našeho provést, bude jistě skutkem — tedy 20. Víím také, že i u vaší jednoty bude rok tento rokem práce, neboť i vám bude starati se brzy o svůj vlastní útulek, neboť místnost má býti později pronajata, kterou již skoro jeden celý rok dával zdarma ku cvičení br. Macha, ač starý to již bratr náš, však s podporou na místě prvním. Podobných bylo by třeba pro Texas více. Tedy bude i vám přikročit ku vlastní práci, jak jednou začala již čili nastane starost o vlastní krov. Co týče se vy-

pozorování mého, tvrdím pevně, že v žádné osadě nešlo by spolkový dům lehčeji postaviti, jako u vás. Kdy začnete? Apelujte na S. P. J. S. T. pro stavbu společnou aneb za jejich pomoc. Ale začněte! Vždyť tu třeba jen trochu práce a obětavosti. A toho že bychom snad u vás marně čekali? Nevěřím! Vždyť vidíte sami, že pole naše je u vás nejširší a snad nedopustíte, aby jinoši naši byli lákáni do všelijakých již tam nastavených místností rozličného braku. Potěšíte dojista v brzkou českou veřejnost, již jen ráda uslyší, že uzrála v srdečích vašich myšlenka vše předstihnout a nezůstat nikdy zpět!

Na zdar!

F. Chuděj, t. č. sp. ev.

Hallettsville, Tex., 28. března.

Zdejší T. J. Sokol dává se právě do práce o zlepšení své existence. Poměry, jaké u zdejší jednoty vládly již od založení spolku našeho, musí se během krátké doby pozměnit. Trpěli jsme dosti dlouho nedostatkem místností tělocvičné a zdá se, že toto děle snášeti nemůžeme, poněvač místnost nynější je ve stavu takovém, že vůbec jinochy naše od cvičebních hodin odráží. A protože naše členstvo jest ponejvíce z lidu dělného, usneseno při poslední schůzi spolkové, aby zavedlo se vybírání dobrovolných příspěvků od všeho lidu našeho a všech těch, jimž na dobrém odchování dorostu našeho záleží. Budou přijímány i ty nejmenší částky s povděkem. A tu doufám, že bratři nepomenou zdejší Sokol něčím posílit. Sokolovny v Hallettsville je nutná potřeba a byl by snad první majetek národní v tomto okrese vůbec. Náklad vlastní na tento podnik vznešený, školu tělocvičnou, nebude dosahovat velké výše, protože zde v teplém podnebí dřevěná letní tělocvična by potřebám místním úplně vyhovovala. Nutno také poznamenat, že zdejší jiné spolky vábí mládež do místností svých již krásně zařízených, kdežto naše jednota užívala takřka — jen boudy ku svým cvičením. Proto dojista uzná každý náš přítel a bratr, že chceme-li soutěžit s těmi všemi, že tu nutno, abychom i v této věci kráčeli s nimi po boku a v před. Snad každý vezme těchto několik slov v úvahu a provede ve kroužku svém malou agitaci; pomůže jen tak zdejšímu a poetivě věci naší. Dopisy a příspěvky přijímá tajemník zdejší jednoty (viz adresář na jiném místě tohoto listu). — Také příští slet župní Župy Jižní je přijímán u lidu našeho v celém téměř státě s nadšením, což znamená jen velkou účast. A proto připomínám bratřím cvičitelům a cvičencům, boreům, at' cvičení prostná jsou nacvičena, co nejlépe možno. Nesmíme zapomenout, že z každé jednoty má býti členné družstvo, které ukáže za jednotu celou, že se nespí v jeho hnízdě, že činili se celou tu dobu — kdy řekli jsme si, že sletneme se poprvé. Bratři, připravujte se! Slet náš bude nejen průkazem činnosti, ale i úsudkem o nás samých, a budeme-li se činit, tu neupřeznání ani ten náš největší nepřítel snah našich — pozná se, že jinoši naši jsou pro myšlenku sokolskou zralí, i pro všechno, co myšlenka Tyršova hlásá.

Na zdar!

F. Chuděj, t. č. sp. ev.

Lorain, O., 29. března.

Konečně jsme se tedy dočkali úplného dotovení naší Sokolovny, ale tak se mi nějak zdá, že nás je málo těch, kteří s opravdovou dychtivostí čekali, až budou radostně moči říci "Domov náš jest dotoven, ubytujme se!" Cvičících nás je málo a proč? Starší se vymlouvají, že "pro to" již nejsou a někteří opět, že se natělocvikují dost za celý den v práci. Uznávám, že ne každý může býti dobrým borem na nářadí, ale pouze nářadím se nevyčerpává tělocvik a činnost v tělocvičně. Jest zajisté třeba se účastniti cvičení prostných a dokonce nezbytna pro každého Sokoila, at' mla-

dého či starého. A pak připadá nám mladým, že jsme jaksi opuštěni, nevšímáni od těch "starých", zdá se nám, jako by z naší činnosti, z naší práce v tělocvičně neměli té radosti, jakou by měli mít. Vždyť i jen jejich přítomnost nás hřeje a těší a mnohdy je třeba pokynu, rady, povzbuzení, přátelského slova, což jest mnohdy účinnější, než sáhodlouhý výklad o sokolských povinnostech. Bratři lorainští, navštívte co možno nejčastěji tělocvičné večery, at' již se účastníte tělocviku nebo ne. A tentýž stesk musím uvést i v navštěvování schůzí. Zde skoro každá výmluva jest nepříjemná. Cožpak za celý měsíc nemohou dvě, tři hodiny svého času věnovat Sokolu? Cožpak může všední, každodenně stejný život stačit jen trochu pokrokovému člověku? Tomu nevěřím! Osobní záležitosti stranou a vyplněme skutky obsah těch hesel, jimiž se stále oháníme, a zatím fakticky hyneme vlastní vinou. Má-li již někdo tu utkvělou myšlenku, že je něco více než druhý, pak se šeredně klame a celek musí jej z tohoto bludu vyléčit, a třeba za cenu těžké operace. Funkcionář, ne funkcionář! Všichni jsme si rovni! Demokrati musíme nám vejít do krve a ne jen do slov. Zastává-li někdo funkci, at' již jakoukoli, není mu tím dána možnost k poroučení a povyšování se, nýbrž žádá se prostě, aby vykonával to, co přece přirozeně všichni konat nemohou. Aby se tak nedělo, jest třeba vychovávat se, a toho můžeme jediné dosíci, budeme-li se početně scházet a všechny nepřístojnosti odstraňovat. Přílišná ctižádost jest chorobou jedince, která pak, když se mu ponechává volná ruka, ničí i celé tělo jednoty. Tím stává se pak, že trpké pravdy se roztroušují, ale ve schůzích se důležité věci, na pohled maličkosti, pomíjejí. A dokonce, poukázá-li se na jednání jedince, který svým činem hrubě, ba surově uráží celou jednotu a její usnesení, pokládá se upozornění takové pro oblibu osoby za osobní nenávisť. A v tom leží velká chyba. Malá chyba sokolského nepřítele se přetřásá a co nejpříkreji odsoudí, ale hrubé poklesky vlastních lidí se omlouvají. To přece nesmí být! Chceme-li býti soudci nepřítelům, musíme býti v první řadě neúprosnými vůči sobě samým, aby pak o čistém štítě mohli mluvit se s nejčistším svědomím. A ještě několik slov o osobní nenávisti. Je-li osobní nenávisť hříchem, jest jím zajisté i osobní oblíbenost, neboť soudí-li nenávisť příliš přísně, oblíbenost je příliš shovívavou. A nikdy ještě přisnost nenatropila tolik zla, jako velká shovívavost, toho my Češi máme dějinné důkazy až příliš důkladné, zejména na černé havěti klerikální. A býti vůči klerikálovi, třeba "svo-bodomyslnému", shovívavým, jest velká, velká chyba, která se pak ošklivě mstí na celku. Proto žádám vás, bratři, nechte v sokolských záležitostech osoby osobami a přihlížejte k tomu, že máme co činiti s věcí společnou, která vyžaduje též společné práce. Ješitnost stranou, skutek užitečný na první místo! Příště oznámím počet boreů a jejich návštěvu v Sokolovně. — Vedle záležitostí těchto jest ještě třeba se zmíniti o věci důležitější a sice o stanovisku, jaké zaujímá naše jednota vůči spojení všeho Sokolstva v Americe. Od odjezdu českého poselstva z Ameriky sledujeme napjatě postup zájmů na utvoření jednoho celku. Nikterak se neshodujeme se stanoviskem Výk. Výb. N. J. S., jak zaujal je oproti sloučení. Celá věc má být objektivně posouzena a po tomto úsudku musíme se všemi cestami a prostředky starati, aby sloučení uskutečněno bylo! Výkonný Výbor N. J. S. vymlouval se, že nemůže sám ničeho pravoplatného vykonávat, když všechno členstvo nedá mu k tomu jisté direktivy. Přihlížejíce k tomu, podali jsme přímý návrh, aby všem jednotám bylo dáno k odhlasování, přeji-li si spojení čili nie, aby na V. V. neležela nijaká vina. V každé naší schůzi pilně o této záležitosti debatujeme a nyní musela být svolána i schůze mimořádná, kdo pojednáno, jaké stanovisko máme zaujmouti. Na zdar!

Oscar Niederle.

Chicago, 31. března.

— V neděli, dne 27. března odbyval Plzeňský Sokol své výroční veřejné cvičení, jímž složil veřejnosti opět jeden důkaz opravdové a nezištné práce. Zájem o cvičení naše byl všeobecným, což nasvědčovala pěkná návštěva. Cvičení bylo zdařilé, avšak kritiku penochávám péru povolanějšímu. Odpoledne bylo cvičení žáků a žaček denních, při čemž dojatí jsme byli velice upřímnou a jadrnou řečí Sokolíčka Randy, jenž za denní žáky promluvil několik slov díky evi-čitelu br. Stýblovi za jeho snahy a námahu. Kdo drobného tohoto Sokolíka slyšel, zajisté pohnut byl srdečným vědomím, že stříbrozvuká česká řeč v naší tělocvičně zřejmě zní oproti vyhaným zprávám lidí, již nemají na práci ničeho jiného, nežli jednotu naši posuzovati a tupiti. Žel, bylo těch, již stále o naší nečinnosti do světa troubí a svoje hnízdo do oblak vynáší, velice málo přítomno, ač měli příležitost osobně se přesvědčiti. Večer bylo cvičení Sokolek a Sokolů a žáků večerních. Při večerním pořadu, ač bylo dosti místa pro starší evičence, bylo opět dokázáno, že dorost náš jest ještě s námi. Sokolky naše jako obyčejně měly prvé místo na úspěchu programu vlastního, ač scházelo v řadách jejich mnoho známých tváří, jež však nahrazeny byly novými silami dostatečně. Velice zajímavým číslem programu byla lampionová rej Sokolek a Sokolů, jenž provedena byla vedením Sokolek takřka bezvadně. Obecenstvo bylo uneseno nezvyklou touto rejí i vypuklo v pochvalu a v obrovské nadšení.

— Plzeňský Sokol nasazuje všechny síly, aby udržel ve své místnosti veřejnou městskou čítárnu, která měla býti dle knihovní rady odstěhována do parku Svatopluk Čech na 20. a Fisk ul. Knihovní rada vymlouvala se našemu výboru, že prý jest knihovna málo navštěvována, avšak jestli jest u nás navštěvována málo, bude v parku navštěvována ještě méně. Ostatní občané, kteří platí daně tak již dosti přehnané, měli by míti právo o věci této též rozhodovati. Záleží tudíž hlavně na naší české veřejnosti, bude-li městská čítárna v Plzeňském Sokole na dále aneb bude-li odstěhována do místa nepříhodného a okolí většinou již různými národy obývaného. Tam potom na jisto docela zanikne a Češi chieagští přijdou o českou veřejnou čítárnu, o kterou jsme se po mnoho let ucházeli a za veliké námahy vydobyli.

Na zdar!

Jos. Dvořák.

New York, 29. března.

Chci dnes napsati pár slov o té naší báječně krásné koupelně. U nás totiž koupelna jest snad pouze pro prázdné vinné sudy a na vymývání láhví, místo pro evičeč členstvo. Jak vejdete do koupelny, tak se vám začne točiti hlava od té vůně vína, které bývalo v sudech. Prkna, na kterých stáváme pod sprehami, nejsou přibitá, tak že si může kde kdo z našich těžce ublížiti. Všechno to bychom ještě nějak snesli, kdybychom měli teplou vodu aspoň jednou za týden. Teplé vody jest dosti, ale pouze na nádoby. Mám za to, že by se něco mělo státi, aby i ta naše koupelna byla čistá a pohodlná, tak že kdyby nějaký cizí evičenec si přál u nás se vykoupati, aby tak i ušití mohl bez zdráhání. — Dne 13. března byli naši závodníci na závodech v Paterson, N. J. Že jsme neodnesli ceny, není naší vinou. Bratři, vězte mi, že takové cvičení, jako jsme viděli v Paterson, nelze pozorovati všude. Viděl jsem cvičení profesionálních lidí v cirkusu, na jevišti, ano i pravé vzory bratří našich z Čech, ale to, co jsme viděli u této příležitosti na hrazdě, překvapilo každého z nás. Jeden závodník provedl z veletočé nadchmatem podmet a spojitě z čistého podmetu přemet napřed do stoje na zemi. Druhý z mezikmihu nadchmatem čistě vzepření do stoje o rukou a na konci výkonu z veletočé podchmatem při zakmihu přemet napjatým tělem do stoje na

zemi. Byly vesměs krkolomné výkony. Náš mladý evičenec Anton Klar získal třetí cenu na koni na šif. Byl pouze o 2 body za R. E. Moorem, který jest championem již po tři leta. Když se bude ten náš hoch držet, tož můžeme někdy míti my championa na koni na šif. Doufám, že jistě se dočkáme. Po závodech jsme šli do Sokolovny, kde jednota naše pořádala "Dozvuky Šibřinek". Závodníci evičili jako baletky z Hipodromu na hrazdě a br. Heizler a pisatel tohoto jako akrobati z "Prodané nevěsty." Po výkonech jsme byli odměněni bouřlivým potleskem. — Jak známo již, budeme míti v naší Sokolně, dne 7. dubna Metropolitní závody A. A. U. o championát. Obě. Sullivan od A. A. U. v jedné schůzi tá-žal se mně, jestli by jednota naše mohla A. A. U. zapůjčiti síň na Mezinárodní závody na náradí. Promluvil jsem se sborem řiditelů a všichni členové hlasovali pro. Tedy závody Mezinárodní (National) budou se pořádati rovněž v naší Sokolně a sice dne 29. dubna. Měly býti v Chicagu, však ve schůzi převládal náhled, že A. A. U., jsouc ve sporu s universitami v Chicagu, nedocílila by tam zdaru. Doufám, že někteří závodníci naši z Chicaga aneb ze Cedar Rapids přijedou na tyto závody. Jen rádi bychom viděli. Podám milerád vysvětlení potřebné. — Náčelník náš br. Jos. Gregor pořádá po každém cvičení tak zvaný kurs. Posluchačů má průměrně asi osm. Rád bych viděl všech osm na hlavním kursu, tak aby jednota naše neměla nedostatek evičitelů, jakž se brzo stane, jestli se nenapravíme. — A ještě něco. Jednota naše, aby členové lépe navštěvovali pořadová cvičení, dala do stanov toto: "Pořadová cvičení se provádí každý první pondělek po čtvrtletní schůzi, v stejnokroji." První pořadové se podařilo dosti dobře. Přišla schůze čtvrtletní a tu byl dán návrh, aby členové do příštího pořadového přišli bez stejnokroje. Jaká to chyba! Proč máme stanovy? Br. náčelník má trvati na tom, aby každý, kdo přijde bez stejnokroje, byl pokutován dle stanov. Co je krásnějšího, nežli pohled na pořadová v stejnokroji. Snad čtyřkráte za rok se může každý ukázati v stejnokroji. Aspoň se přesvědčíme, v jakém pořádku kraj má a mnozí členové si jej budou pak více šetřit a nenosit do práce. Proto jen na dále pořadová v stejnokroji!

Na zdar!

Martin A. Klein.

Buckholts, Texas, 1. dubna.

V posledním čísle milého listu našeho jsem se dočetl, že slet Župy Jižní bude odbýván v Granger, Texas, což bude nanejvýš úspěšné pro nově přistouplé k N. J. S. a rovněž i pro ty, kteří stále mají snahy a práce tak neviditelné. Jen bylo by k přání, aby na ten čas sletu ty nejpěknější dny z celého roku byly. Nebude-li týž den slavnost tu v Buckholts, tak šleonná deputace se sletu účastní a mnozí i prostných. První díl máme již naevičený, tak že každých 14 dní o jeden více budeme moči dokonale evičit. Jen těm půlobratům nemohu rozumět snad dobře, aneb tomu rozumíme a jsou to ku př. půl obr. v pravo, ve stoj úkročně, atd., podle mého jsou as čtvrtobraty, ne-li, bratři vedoucí? Netřeba se však o tom rozepisovati příliš, dopíšu si s br. Chudějem. — Abych se zmínil i o našem hnízdě sokolím, to žije. Stále a stále jen, že udržuje jistý krok a to věc hlavní. Držím se v tom ohledu sám rady, již mně dal své doby br. Fr. Vůch ze St. Louisu. Nebot' jsem mu roku loňského psal, že zdá se mi, že již jsme na cestě ku založení jednoty v Buckholts. Ale br. Vůch mi odepsal v tom smyslu, že dokud nevidím zdravého a silného ducha v bratřích v Buckholts, abych se ani neosmělil je přimět ku přistoupení k N. J. S. S tím také dnes souhlasím zcela, nebod' přistoupení k jednotě jest spojeno s hmotnými výlohami a pak přistoupení a nebytí tím a nekonat takové po-

vinnosti, jaké nám jsou předepsány a které na se přijímáme, za čas neplníme, nebylo by správné. Dobu pro evičení určenou raději zanedbat a libovati si v neužitečném mrhání času všelikými hříčkami, bylo by smutné. Moje mínění jest, že dokud nevidím snaživé bratry ku plnění zdravých povinností a jich dostatek, tak ani více zatím nepodnikám. My evičíme každou neděli za ucházejícího počasí se 7 evičenci a 4 během roku odcestovali a 4 přispívajících. Na zdar!

Antonín Hamusek.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY.

ZÁPIS O SCHŮZI V. V. N. J. S.

New York, dne 7. března.

Starosta K. E. Hrbek zahájil v přítomnosti všech členů schůzi.

Zápis o schůzi odbyvané dne 7. února po přečtení přijat.

Sbor Sokolet Oraha zaslal dopis, jenž byl přijat a vzat k vědomosti, zároveň zaslal jeden dollar ve prospěch T. J. S. Cleveland, O.

T. J. S. Oak Park píše a dopis přijat a vzat k vědomosti. Zároveň oznamuje jména nových činovníků.

Župní Výbor Župy Severo-Východní zaslal obšírný dopis, jenž byl přijat a vzat k vědomosti, dále oznamují, že T. J. S. Horník se rozpadla a že župní výbor dluhující poplatky, které ona jednota Výk. Výb. N. J. S. dluhuje na se převzal a že za T. J. S. Horník onen dluh s Výk. Výb. N. J. S. vyrovná. Uloženo jednatelem záležitost tuto vyřídit. Dále oznamují, že již započali s přípravnou prací k odbývání župního kursu a závodu.

Profesor Oswald z Příbrami v Čechách zaslal jeden výtisk pamětního spisu první výpravy České Obce Sokolské a o jejich pobytu v Americe. Bylo s díkem přijato a usneseno, aby Pamětní spis br. Oswaldem zpracovaný a vydaný byl všem jednotám N. J. S. doporučen, což má býti v "Sokole Americkém" uveřejněno. Zároveň usneseno, aby bylo Výk. Výb. N. J. S. 100 výtisků téhož díla objednáno. Jednatel má obstarat.

Župní Výbor Župy Střední oznamuje, že již započal s přípravnou prací k odbývání župního kursu. Totéž oznamuje Župa Pacifická, Župa Západní a Župa Jižní, což bylo přijato a vzato k vědomosti, zejména pokud i závodu se týče.

T. J. S. Brainard zaslal dopis, jenž byl přijat a vzat k vědomosti.

Následující jednoty zasílají dopisy v kterých odpovídají na oběžník rozeslaný Výk. Výb. N. J. S. vztahující se na záležitost utvoření Vsesokolského Svazu aneb Obce Sokolské v Americe. T. J. S. Slovanská Lípa, Oak Park, Lad. Klácel, Svornost, Tyrš Cedar Rapids, Omaha, Little Ferry, Říp, Plattsmouth, Nová Vlast, Budioj, Tábor, Čech, Podlipný, Oklahoma City, Cadott, Chicago. Tyto uvedené zde jednoty vyslovují úplnou důvěru ve Výk. Výb. N. J. S. a souhlasí s jednáním jeho v záležitosti této.

T. J. S. Galveston, Tex., zaslal dopis týkající se oběžníku Výk. Výb. rozeslaného a žádají, aby jim bylo zasláno důkladné objasnění a vysvětlení v záležitosti utvoření So. T. J. S. v St. Louis podává tentýž návrh. Má být vyhověno.

T. J. S. Newburg, Ohio, podává návrh, který má být všem jednotám k odhlasování předložen a sice navrhuje, aby byl br. Fr. Erben prohlášen čestným členem N. J. S. T. J. S. podává tentýž návrh. Má být vyhověno.

T. J. S. Nová Vlast zaslal jména nových činovníků.

T. J. S. Mount Pleasant oznamuje, že vystupuje ze Svazu N. J. S. na dobu neurčitou. Jednota ona jest s Výk. Výb. N. J. S. úplně vyrovnána.

T. J. S. Newburg žádá o poshovění na zaplacení poplatků k N. J. S. Žádosti vyhověno.

Ústřední výbor Slovenské jednoty Sokola zaslal dopis v němž V. V. N. J. S. zve, abychom se účastnili jejich hlavních závodů, jež budou, dne 30. května tohoto roku v Trenton, N. J. odbyvané. Dopis přijat a usneseno dopis odkázat župnímu výboru Župy Východní. Zároveň má být dopis v "Sokole Americkém" uveřejněn.

T. J. S. Nová Vlast žádá záslužní listinu pro br. Fr. Sklenáře. Uloženo jednatelem, aby jim dopsal a jim záležitost udělení záslužných listin náležitě objasnil a vysvětlil.

T. J. S. Edwardsville, Ill., žádá V. V. N. J. S., aby jim bylo vypomoženo v podniku jejich, totiž založení knihovny. Má být v "Sokole Americkém" uveřejněno a veškeré jednoty mají být vyzvány, aby podniku tomuto pomocné ruky podaly, a buď finančně neb knihami přispěli dle možnosti.

T. J. S. Cadott zaslal dopis, jenž byl přijat a vzat k vědomosti.

T. J. S. Cleveland žádá V. V. N. J. S., aby jim byly zapůjčeny štočky jejich podobizen a obrázků, které byly v "Památníku N. J. S." uveřejněny nebot' chtějí vydat "Památník" svůj. Žádosti má být vyhověno.

T. J. S. St. Louis žádá záslužní listiny pro br. Jos. Jandu a Fr. Srnka, jež jsou členy oné jednoty od 8. května 1888. Žádosti se vyřídí kladně.

Jednatel oznamuje, že zaslal rozličné tiskopisy T. J. S. Ord, Neb.

Br. Chuděj, společný evičitel pro stát Texas, zaslal úplnou zprávu o své činnosti a pokroku a T. J. S. Granger. Zpráva tato byla přijata a má být v "Sokole Americkém" uveřejněna.

Vrchní pořadatel br. Dr. J. Rudiš-Jičínský zaslal dopis, jenž byl přijat a vzat k vědomí.

Národní Tiskárna z Chicaga píše o tisku Pamětního spisu prvního sletu Sokolstva a závodů v Chicagu odbyvaných. Zároveň o tom podává zprávu výbor, jenž k tomu účelu byl jmenován, a sice že zadal tisk Památníku Národní Tiskárně. Usneseno dáti zhotoviti 1000 výtisků.

Br. Hájek z Cedar Rapids zaslal účet za ztrátu času a cestovné při uvedení T. J. S. Iowa City do Svazu N. J. S. v obnosu \$3.15. Týž byl přijat a k vyplacení odkázán.

Účet za štočky od Com. Art Engraving Co. pro "Sokola Amer." v obnosu \$8.99 přijat.

Účet Národní Tiskárny za tisk a výpravu "Sokola Amerického" za měsíc únor v obnosu \$255.21 též tak.

Účet br. Liera za rozličnou tiskařskou práci, obálky a papír \$41.45 přijat a veškeré účty ty k vyplacení odkázány.

Náčelník N. J. S. br. F. Martyny žádá Výk. Výb. N. J. S., aby byl objednan postačitelný počet výtisků z posledního kursu České Obce Sokolské, jež mají být použity při župních kursech. Žádosti má být vyhověno a jednatel má objednat 25 výtisků. Dále si stěžuje náčelník N. J. S., že mu nedochází zprávy župních náčelníků, ačkoliv je již vícekrát vyzval a požádal osobně i v "Sokole Americkém" a vzdor tomu mnozí do té doby žádosti jeho nevyhověli. Usneseno, aby župní náčelníci byli opět v "Sokole Americkém" vyzváni a župní výbory byly požádány, aby se o to zaslali a hleděli by náčelníci župní zprávy v čas zaslali a svou povinnost lépe zastávali.

Následující jednoty zaslaly zprávy a rozličné poplatky: T. J. S. San Francisco \$30.90, T. J. S. Omaha \$62.10, do fondu na sjezd \$20.20, T. J. S. Žižka, Bruno, Neb. \$7.20, do fondu na sjezd \$2.50, Sokolky Wilber do fondu na sjezd \$2.00, T. J. S. Mt. Pleasant, Mo. \$45.80, T. J. S. Tábor \$51.80, T. J. S. Čech \$181.80, T. J. S. Galveston \$8.40, T. J. S. Dodge, Neb. \$15.45 do fondu na sjezd \$3.80, T. J. S. Westfield \$31.80, T. J. S. Timken \$12.60, T. J. S. Taylor, Tex. \$6.10,

do fondu na sjezd \$1.40, T. J. S. Solon \$9.00, T. J. S. Shiner, Tex. 60c, T. J. S. Bridgeport, Ohio \$13.80, T. J. S. St. Louis \$63.00, do fondu na sjezd \$20.10, T. J. S. Iowa City, Ia. 50c.

Výbor na těloevik podává zprávu, že prozkoumal a porovnal soudcovské listiny a počtářské tabulky z posledních závodů v Chicagu odbývaných a že vynašel malé chyby, které ale na výsledku žádnou změnu nečiní až na br. Dvořáka z Oklahoma City, který jest oprávněn na první cenu v III. oddělení na skok do výšky, ostatní jest vše v pořádku. Zpráva byla přijata. M. Grabenstein, zap.

VÝSLEDEK HLASOVÁNÍ JEDNOT O RŮZNÝCH NÁVRZÍCH.

New York, 30. března.

Návrh T. J. S. v New Yorku, jenž zní, aby čestný člen N. J. S. zbaven byl příspěvků N. J. S., byl přijat 292 hlasy proti 48. Druhý návrh od téže jednoty ponechán do sjezdu; neobdržel dostatečný počet hlasů. Návrh onen zní na odměňování boreů. O těchto návrzích hlasovalo 34 jednot.

Návrh S. J. Blesk, Baltimore, Md., aby kurs odbýván byl r. 1911 přijat 336 hlasy pro 56 hlasů.

Návrh, aby soudcové k závodům vysílání dostávali \$5 denně byl zamítnut — pro 304 hlasy proti 157 hlasů — poněvač tento návrh neobdržel dvě třetiny hlasů jednot.

Návrh, aby známky na závodisti neohlašovaly se závodníkům nýbrž, aby uveřejněny byly v "Sokole Americkém" přijat 349 hlasy proti 144 hlasům.

Návrh T. J. S. Tyrš Cedar Rapids, Ia., aby Dr. J. Scheiner jmenován byl čestným členem N. J. S. byl přijat 427 hlasy, 39 hlasů bylo by onen návrh odložen byl do sjezdu N. J. S. O těchto návrzích hlasovalo 50 jednot.

Žádost Sok. Cleveland, Cleveland, O., aby sleveny byly příspěvky za r. 1908—1909 přijato 426 hlasy proti 3 hlasům.

Návrh Slov. Lípy v Chicagu, aby Dr. Ant. Novotný, člen Sokola Pražského, jmenován byl čestným členem N. J. S. přijat 373 hlasy proti 9 hlasům, aby onen návrh odložen byl do sjezdu N. J. S.

Návrh T. J. S. Fugner, L. I. City, neobdržel dvě třetiny hlasů; následkem toho není přijmut. Pro odevzdáno 256 hlasů, proti 223 hlasů.

Na zdar!

Jan Černý, jednatel.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S. ZA MĚSÍC BŘEZEN 1910.

Březen

Příjem.

2. T. J. S. Tábor, Chicago, za III. 1909.....	\$ 51.80
2. Sok. Čech, Cleveland, O., za I. a II. 1909.....	181.80
3. Za ohlášku v Sok. Amer.....	11.25
3. T. J. S. Galveston, Tex., za IV. 1909.....	8.40
3. T. J. S. Dodge, Neb., za III. a IV. 1909.....	15.45
3. T. J. S. Dodge, Neb., do fondu pro sjezd za r. 1909	3.80
3. Za předpl. na S. A., P. Bubák, Bakov, Čechy....	1.01
5. T. J. S. Westfield, Mass., za I., II., III., IV. 1909	31.30
5. T. J. S. Timken, Kans., za II., III., IV. 1909....	12.60
5. T. J. S. Solon, Ia., za III., IV. 1909 a na I. 1910	9.00
5. Za předpl. na S. A., D. A. S., Winfield, L. I., N. Y.	.75
7. T. J. S. Taylor, Tex., za IV. 1909.....	6.10
7. T. J. S. Taylor, Tex., do fondu pro sjezd za r. 1909	1.40
7. T. J. S. Shiner, Tex., na II. 1909.....	.60
7. T. J. S. New Bridgeport, O., za III. a IV. 1909..	13.80
7. Za ohlášku v Sok. Amer.....	3.00
9. Předpl. na S. A., A. Vosák, Omaha, Neb., Dr.	
M. Slamka	2.50

9. T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O., za I., II. a III. 1909	61.50
15. T. J. S. Philadelphia, Pa., za IV. 1909.....	17.60
15. T. S. D. a Paní v New Yorku, do fondu pro sjezd za 1909.....	23.00
15. T. J. S. K. Havlíček Borovský, Ennis, Tex., za IV. 1909	10.10
15. Č. A. Sokol, Chicago, za IV. 1909.....	24.50
16. T. J. S. Praha, Okla., za II., III. a IV. 1909....	31.00
17. T. J. S. Shiner, Tex., na II. 1909.....	3.20
19. Za těl. knihy, Švančara, Cleveland, O.....	.81
21. Předpl. na S. A., J. Levák, N. Y.....	.75
21. Za knihu Těloevik, Janovský, Tomsk, Rusko..	3.50
21. Za těl. knihy povely od členů T. J. S. N. Y....	.20
22. T. J. S. Crete, Neb., za I. 1910.....	18.20
22. T. J. S. Jonáš, Wilson, Kans., za I., II., III. a IV. 1909	54.60
22. T. J. S. Vlast, Chicago, za III. a IV. 1909.....	36.00
30. T. J. S. Tábor, Chicago, za IV. 1909.....	51.10
30. T. J. S. Tábor, Chicago, doplatek do fondu pro sjezd za r. 1909.....	2.90
30. S. J. Blesk, Baltimore, Md., za I. 1910.....	67.60
30. T. J. S. Iowa City, Ia., za III. a IV. 1909.....	6.50
30. Sbor Sokolek Plattsmouth, Neb., za I. 1910....	.65
30. T. J. S. Lev, Bridgeport, O., za I. a na II. 1910..	6.70
30. T. J. S. Lev, Bridgeport, O., do fondu pro sjezd	2.10
31. Sok. Čech, Cleveland, O., za III. a IV. 1909....	177.20
31. Předpl. na S. A., Borecký, Little Rock, Ark..	1.00

\$ 955.27

Hotovost z minulého měsíce..... 4,137.54

Úhrnem \$5,092.81

Vydání.

9. Za štočky pro S. A., ze dne 26. února a 3. března Art Eng., C. R.....	\$ 8.99
9. Za ztrátu času a jízdné při uvádění T. J. S. Iowa, J. Hájek	3.15
9. Za rozličný tisk a papír pro V. V., br. F. Lier..	41.45
9. 5845 výtisků S. A., s výpravou a poštovním, pro únor t. r., Národní Tiskárna, Chicago.....	255.21
24. Pořad. S. A., za měsíc březen, Dr. J. Rudiš-Jičínský	35.00
24. Pořad. S. A. za měsíc březen, br. Jos. Čermák	25.00
16. Za cestovné a služné společnému evičiteli pro Texas, Fr. Chuděj.....	44.10

Úhrnem \$412.90

Příjem \$5,092.81

Vydání 412.90

Hotovost \$4,679.91

Fond pro příští sjezd v Baltimore, Md..\$1,154.74

Fond pro příští běh evičitelský..... 54.85

Fond základní N. J. S..... 300.00

Záloha na náradí u jednot..... 75.00

Na Union Dime Savings Bank.....\$1,000.00

Na 19th Ward Bank..... 2,000.00

Hotovost v pokladně N. J. S..... 1,679.91

\$4,679.91

Na zdar!

Jan Černý, jednatel.

ÚSTŘEDNÍ VÝBOR ŽUPY SEVERO-VÝCHODNÍ.

Zápis o schůzi dne 2. ledna 1910.

Schůzi zahájil br. Alois Urbanec. Nepřítomni: Emil Šlapák, Karel Horák a Tonda Čermák; omluva br. Čermáka přijata. Protokol z minulé schůze přijat, jak byl čten. Ná sledovně vysílají jednoty nové zástupce do ústředního výboru: Sokol "Čech": Václav Hořice, Rudolf Sýkora a K. Urban; Sokol "Cleveland": Josef Jílek, Ant. Pánka a Fr. Rebeka; Sokol "Nová Vlast": Alois Urbanec, Karel Horák a Jos. Hejna; Sokol "Tyrš": Karel Turek, Tonda Čermák a Ant. Novotný. — Dopis od br. Třešky čten, přijat a resignace jeho přijata. Usneseno br. Třeškovi dopisem oznámit naše sympatie a br. jednotě "Budivoj" dotaz, z jakých důvodů jmenovaný bratr z jednoty vystoupil. — Dopis od Výk. Výb. čten, přijat a usneseno vyhověti. — V "Iowském Pokroku" zasláno — "Vážné slovo Sokolům" — čteno, a usneseno požádati pisatele i pořadatele našeho orgánu o vysvětlení záležitosti té. — Sokol "Tyrš" zasílá doplatek na nářadí v obnosu \$30.00. Jed. "Sokol Říp" župní poplatky \$14.10. Jednateli vyplaceno služné za rok 1909: \$10.00, poštovné 81c. — Volba činovníků pro běžící rok odložena na den 16. ledna. — Jednotě "Nová Vlast" se dopíše, aby vyslali do župních schůzí zástupce dbalejší. — Společná schůze místních jednot odbývatí se bude poslední neděli v lednu.

Zápis o schůzi, dne 16. ledna 1910.

Schůzi zahájil starosta Alois Urbanec. Nepřítomen Tonda Čermák, omluva jeho přijata. Zápis z minulé schůze čten a přijat. Dopis od Výk. Výb. čten, přijat a žádosti vyhověno. Novou jednotu "Toledo" uvede jménem Výk. Výb. br. Ant. Novotný a br. Al. Urbanec. Jednota "Lorain" oznamuje, že nemožno jim pořádati v zimě veřejné cvičení a žádají, aby slíbená jim pomoc nebyla odepřena na dobu letní; žádosti vyhověno a ponecháno lorainským, který den si ustanoví, avšak s podmínkou, že nemožno Župě ničeho učiti až po závodech. — Na to následuje volba činovníků. Starosta, Alois Urbanec; náměstek, Josef Jílek; jednatel, Ant. Novotný; pokladník, Karel Turek; knihovník, Jos. Jílek; náčelník, Ant. Pánka; podnáčelník, Václav Hořice; 2. podnáčelník, Lojza Příkryl; účtující výbor: Josef Jílek, Frant. Rebeka a Jos. Hejna. — Br. Příkryl se uvědomí, aby se dostavil, zda možno mu bude, ku poradě na vypracování cvičení pro závody. — Výk. Výb. se oznámí, aby návrh náš, podaný ku schválení, byl co nejdříve vyřízen a pak aby jednatel Výk. Výb. zasílal dopisy úřední, t. j. s podpisem br. starosty. — Župní kurs usneseno odbývatí ihned po závodech, t. j. 5. července a za spolupůsobení požádá se br. Jos. Čermák a Dr. Kar. Štulík. — Schůze usneseno odbývatí po dobu 6 měsíců v Sokolovně Sokola Čech. Příjem a výdej žádný.

Zápis o schůzi, dne 27. února.

Schůzi zahájil starosta Alois Urbanec za přítomnosti všech zástupců. Zápis z minulé schůze čten a přijat. — Jednota "Sokol Tyrš" vysílá zástupce do schůzí na místo br. Tondy Čermáka, Jana Pavelku. — Dopis od br. Jos. Čermáka čten, přijat a jednatel požádá jmenovaného, zda-li by mohl též při sletu a závodech působiti co řečník a zpravodaj. — Jelikož požádaný Dr. Kar. Štulík, aby působil též při kursu, neodpověděl dosud, dáno jednateli na starost, aby záležitost onu co nejdříve vyřídil. Další pak spolupůsobení při kursu přislíbil náš župní náčelník Anton Pánka. — Dopis od V. V. čten, přijat a jednatel oznámí Výk. Výb., že kurs i závody máme již v práci. — Jednota Horník v Dillonvale, O., oznamuje, že jednotu tamnější není možno déle udržeti a žádají, aby dluh oné jednoty u Výk. Výb. Župa převzala

na sebe. Uloženo jednateli, vyříditi tuto záležitost s Výk. Výborem. Župě odkázáno jednotou Horník nářadí následující: Kůň, hrazda, bradla, 2 žíněny, 23 tyče a 23 párů činek. — Dále usneseno, aby pozvala se místní jednota Sokol Havlíček ku společnému vystoupení veřejnému v městském parku, dne 4. července t. r. Též se rozešle pozvání na jednoty Župy Fugner-Tyš, Slováké, Slovinské a Polské jednoty, aby se účastnily našeho sletu a závodů. — Povoleno předplatné na "Věstník Sokolský" na rok 1910—1911, \$3.06 a na "Pražský Sokol" na rok 1910—1911, \$2.48.

Alois Urbanec, t. č. starosta; Ant. Novotný, jednatel.

Finanční zpráva za rok 1909.

Příjem:

Leden: Sokol Tyrš, splátka na nářadí.....	\$ 32.64
Únor: Sokol Lorain, poplatky za rok 1908.....	2.30
Březen: Sokol Čech, poplatky za rok 1908.....	29.60
" Úroky ze spořitelny do 1. ledna 1910.....	4.58
Úhrnem	\$ 69.12

Vydání:

Leden: 500 papírů a obálek.....	\$ 3.50
" Služné a poštovné jednateli za 1908.....	11.76
" Služné pokladníkovi za 4 roky.....	4.00
Březen: Předplatné na sokolské časopisy.....	10.00
Duben: Br. Čermákovi, jízdné a pobyt v Dillonvale..	19.00
" Pohlednice města Cleveland pro slet.....	1.11
" Dovození za nářadí z Dillonvale, O.....	3.50
Květen: Za tiskopis a rozeslání.....	11.56
" Mimořádné vydání náčelníka za 2 roky....	2.50
" Doplatek na předplatné časopisů.....	—31
" Nová kniha pro jednatele.....	1.20
" Br. Urbanec, cestovné do Lorain.....	2.00
" Poštovné za 1/2 roku.....	—90
Červenec: A. Urbanec, jízdné do Bridgeport.....	10.00
Srpen: Náč. br. Třeškovi za 2 cesty do Clevelandu..	10.00
Září: Zakoupen kůň pro jednotu Lorain.....	18.00
" Třem zástupcům do Lorain.....	3.00
Říjen: Doprava nářadí do Bridgeport.....	1.39
Prosinec: Závadek na zahradu pro slet.....	10.00
" Cestovné a zráta času do Toledo.....	9.40
Úhrnem	\$133.13

Příjem za rok 1909.....	\$ 69.12
V pokladně z minulého roku.....	153.32
Celkem	\$222.44
Vydání za rok 1909.....	133.13
Zbývá v pokladně koncem roku.....	\$ 89.31
Dluh u jednot	177.81
Celkové jření župní	\$267.12

Antonín Novotný, jednatel

V pořádku shledali:

Jos. Jílek, Anton Pánka.

Řád pro mládež Čes. Svob. Škol v Americe, jakž vydal učitel J. A. Trojan, obsahuje mnohé zrno zlaté, mnohou pravdu, jež nevyhnutelně ponese zdárné ovoce, jsouc poznána právě prostřednictvím tohoto letáčku. Pokud nás se týče, byli bychom rádi viděli v některém tom bodu vlastní výchovy volné, kdyby se bylo řeklo přímo také, proč mají i ty školky naše míti svůj svobodomyšlný ráz, jak si ten ráz představujeme, a jak vštěpovati dlužno v útlé mysle žactva našeho s úspěchem, aby výchova charakteru byla zabezpečena zcela. Spisovateli všechna čest za tuto prácičku.

Zpráva jednatele V. V. N. J. S., počínající od 15. srpna 1908 a končící dnem 31. prosince 1909.

JMÉNO JEDNOTY	Počet členů koncem 15. srpna 1908	Počet nových členů od 15. srpna 1908 do 31. pros. 1909	Počet členů odstoupilých a přestoupilých	Počet členů zemřelých	Počet členů vyloučených	Konečný počet členů do 31. pros. 1909	Dluh z II. čtvrtletí 1908	Má platit za příspěvky	Přepočteno z II. čtvrt. 1908	Zaplacené příspěvky	Dluh za rok 1909	Přepočteno za rok 1909	Zaplaceno do fondu pro sjezd za rok 1909	Dluh do fondu pro sjezd za rok 1909	Zaplaceno do fondu pro sjezd za r. 1910	POZNÁMKY
Sok. Jednota Blesk, Baltimore, Md.....	216	18	9	3	9	213	—	391.30	—	389.70	1.60	—	21.50	—	21.30	
T. J. Č. Slov. Sokol, Bayonne, N. Y.....	29	8	5	—	6	26	8.70	52.40	—	43.80	17.30	—	2.80	—	—	
T. J. S. Fügner, L. I. City, N. Y.	75	3	2	2	2	72	—	132.00	—	132.00	—	—	7.20	—	—	
T. J. S. Newark, N. J.	51	13	12	2	—	50	.90	95.90	—	81.30	15.50	—	—	5.00	—	
T. J. S. Svornost, N. Y.	49	14	4	—	3	56	—	99.10	—	81.80	17.30	—	4.90	—	—	
T. J. S. New York, N. Y.	483	45	19	10	17	482	—	883.60	—	739.30	144.30	—	—	48.20	—	
Sok. Jed. Philadelphia, Pa.	49	11	2	2	4	52	—	92.80	.10	75.20	17.50	—	4.90	—	—	
T. J. S. Westfield, Mass.	34	8	5	2	5	30	11.80	59.90	—	40.70	31.00	—	—	3.00	—	
T. J. S. New Bedford, Mass.	18	—	18	—	—	—	—	19.60	—	22.00	—	2.40	—	—	—	
T. J. S. Horymír, Curtis Bay, Md.....	21	6	3	—	8	16	—	34.90	.20	15.60	19.10	—	—	1.60	—	
T. J. S. Little Ferry, N. J.	32	10	3	—	4	35	—	66.50	1.00	64.80	.70	—	—	3.50	—	
Sokol Cleveland, Cleveland, O.	114	53	10	2	9	146	97.80	247.19	—	30.10	314.80	—	—	—	—	Dluh odpuštěn jednotami.
Sokol Čech, Cleveland, O.	311	13	6	1	28	289	289.30	544.10	—	473.90	359.50	—	—	28.90	—	
T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O.....	60	24	7	1	9	67	—	128.40	.60	44.40	83.40	—	—	6.70	—	
T. J. S. Tyrš, Newburg, O.	50	10	9	—	15	36	15.50	74.40	40.50	—	49.40	—	—	3.60	—	\$40.50 darováno sjezdem.
T. P. J. Budivoj, Detroit, Mich.....	85	5	5	2	5	78	—	148.00	—	147.20	.80	—	—	7.80	—	
T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.....	93	6	6	1	6	86	—	159.00	—	132.70	26.30	—	—	8.60	—	
Sokol Lorain, Ohio.....	25	7	3	—	1	28	—	48.00	—	30.00	18.00	—	2.30	.20	—	
T. J. S. Říp, Allegheny, Pa.	59	20	15	1	14	49	37.00	83.50	—	99.40	21.10	—	—	4.90	—	
T. J. S. Horník, Dillonvale, O.	33	—	33	—	—	—	21.30	28.20	11.40	12.90	25.20	—	—	—	—	\$11.40 odpuštěno sjezdem.
T. J. S. Lad. Klácel, Mt. Pleasant, Pa..	38	26	2	—	24	38	—	96.00	—	83.60	12.40	—	—	3.80	—	
T. J. S. Lev, Bridgeport, O.....	—	20	—	—	—	20	—	19.60	—	10.00	9.60	—	—	2.00	—	
T. J. S. Toledo, Ohio	—	28	—	—	—	28	—	5.00	—	10.00	—	5.00	—	—	—	
Plzenský Sokol, Chicago, Ill.....	396	53	31	8	65	345	—	686.50	—	686.20	.30	—	—	34.50	—	
Sokol Chicago, Chicago, Ill.	268	99	15	4	18	330	—	586.90	12.35	477.20	97.35	—	—	33.00	—	Zaplaceno \$13.00 do fondu pro sjezd za r. 1908.
T. J. S. Čechie, Chicago, Ill.	93	7	4	3	7	86	—	158.60	—	158.60	—	—	8.60	—	—	
T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.	164	25	13	3	6	167	—	307.50	—	204.60	102.90	—	—	16.70	—	
T. J. S. Praha, Chicago, Ill.	184	90	14	3	21	236	—	451.20	1.55	380.80	68.85	—	—	11.80	—	
Sokol Slovanská Lípa, Chicago, Ill.....	179	15	7	2	3	185	321.90	336.00	—	219.00	438.90	—	—	18.50	—	
T. J. S. Vlast, Chicago, Ill.	—	64	3	1	4	56	—	36.00	—	—	36.00	—	—	1.40	—	
Č. A. Sokol, Chicago, Ill.	—	80	—	—	—	80	—	29.50	—	5.00	24.50	—	—	2.00	—	
T. J. S. East St. Louis, Ill.	36	14	4	—	2	44	9.20	67.20	—	76.40	—	—	—	4.40	—	Pouze do konce III. ¼ letí 1909
Č. A. Sokol, Manitowoc, Wis.	38	9	2	1	—	44	—	79.60	.70	66.40	12.50	—	—	4.40	—	
Č. A. J. Sokol, St. Paul, Minn.....	34	11	5	—	3	37	—	88.80	1.80	75.85	11.15	—	3.40	—	—	
T. J. S. Solon, Iowa.....	20	4	1	—	11	12	—	31.30	—	26.10	5.20	—	—	1.20	—	
T. J. S. Milwaukee, Wis.	118	9	5	2	2	118	37.90	216.90	—	178.50	76.30	—	5.90	5.90	—	
T. J. S. St. Louis, Mo.	228	52	30	4	43	203	29.10	411.50	37.00	345.20	58.40	—	—	20.30	—	\$37.00 povoleno sjezdem.
T. J. S. Mt. Pleasant, St. Louis, Mo....	35	—	35	—	—	—	21.30	54.50	—	30.00	45.80	—	—	—	—	
T. J. S. Tyrš, Cedar Rapids, Ia.	155	51	8	2	9	187	150.00	344.80	—	—	494.80	—	—	18.70	—	
T. J. S. Edwardsville, Ill.	—	23	12	—	—	11	—	22.10	—	5.00	17.10	—	—	1.10	—	
T. J. S. Oak Park, Ill.	—	57	10	—	3	44	—	42.80	—	39.70	3.10	—	—	4.40	—	
T. J. S. Iowa City, Ia.	—	16	6	—	—	10	—	16.00	—	10.50	5.50	—	—	1.00	—	
T. J. S. Owatonna, Minn.	—	56	4	—	—	52	—	27.80	—	27.80	—	—	—	2.60	—	
T. J. S. Ku Předn, Cadott, Wis.	—	14	1	—	3	10	—	11.00	—	8.00	3.00	—	—	1.00	—	
T. J. S. Karel Jonáš, Abie, Neb.	31	1	2	—	4	25	9.00	48.50	—	42.50	15.00	—	—	2.50	—	
T. J. S. Žižka, Bruno, Neb.	27	2	4	1	—	24	—	45.70	1.60	38.90	5.20	—	2.50	—	—	

T. J. S. Crete, Neb.	63	6	5	—	5	59	—	113.40	.30	114.00	—	.90	6.60	—	5.90	
T. J. S. Omaha, Neb.	202	22	8	2	12	202	—	369.70	—	307.60	62.10	—	—	20.20	—	
T. J. S. Plattsmouth, Neb.	40	9	2	3	3	41	9.40	78.70	—	81.90	6.20	—	4.30	—	—	
T. J. S. Schuyler, Neb.	60	5	3	1	3	58	—	109.80	2.00	106.80	.50	—	6.10	—	—	
T. J. S. Wilber, Neb.	45	—	3	—	2	40	1.20	49.80	—	49.80	1.20	—	—	4.00	—	Pouze za II. ¼letí; za III. a IV. ¼letí zpráva schází.
T. J. S. So. Omaha, Neb.	88	53	9	—	17	115	—	204.90	—	204.90	—	—	9.80	—	—	
T. J. S. Jirí z Poděbrad, Clarkson, Neb.	37	—	5	—	5	27	—	57.60	1.50	22.20	33.90	—	—	2.70	—	
T. J. S. Dodge, Neb.	38	14	6	1	7	38	.90	80.80	—	66.90	14.80	—	—	3.80	—	
T. J. S. Český Lev, Brainard, Neb.	17	—	1	—	—	16	.30	28.80	—	—	29.10	—	—	1.60	—	
T. J. S. Howels, Neb.	29	8	—	—	5	32	.30	51.60	—	52.70	—	.80	3.00	—	—	
T. J. S. Ord, Neb.	27	8	2	—	2	31	—	57.70	—	57.70	—	—	3.10	—	—	
Sokol Ravennský, Ravenna, Neb.	57	9	23	—	1	42	.20	91.20	—	90.40	1.00	—	—	4.20	—	
T. J. S. Tyrš, So. Omaha, Neb.	—	61	1	—	1	59	—	59.50	—	47.60	11.90	—	—	5.90	—	Pouze za III. ¼letí 1909; za IV. ¼letí zpráva schází.
T. J. S. Hvězda Západu, Black Wolf, Kas	42	1	14	—	—	29	—	63.60	1.60	63.00	—	1.00	—	2.90	—	
T. J. S. Jonáš, Wilson, Kans.	62	1	12	—	19	32	—	87.00	1.80	34.40	50.80	—	—	3.20	—	
T. J. S. Timken, Kans.	14	—	—	—	—	14	—	25.20	.15	12.60	12.45	—	—	1.40	—	
T. J. S. Oklahoma City, Okla.	20	18	4	—	12	22	52.25	46.80	52.25	39.60	7.20	—	—	2.20	—	\$52.25 odpuštěno sjezdem.
T. J. S. Praha, Okla.	40	12	8	—	11	33	13.50	64.50	—	47.00	31.00	—	—	3.30	—	
T. J. S. Vyšehrad, Lucas, Kans.	19	4	1	—	3	19	—	42.80	—	43.10	—	.30	1.90	—	1.90	
T. J. S. Taylor, Tex.	—	25	—	—	11	14	—	23.30	—	18.00	5.30	—	—	.70	—	
T. J. S. Karel Havlíček, Ennis, Tex.	—	39	4	—	—	35	—	37.70	—	26.80	10.90	—	—	1.75	—	
T. J. S. Galveston, Tex.	—	28	1	—	9	18	—	22.20	—	15.50	6.70	—	—	.90	—	
T. J. S. Shiner, Tex.	—	31	2	—	1	28	—	37.40	—	5.00	32.40	—	—	1.60	—	
T. J. S. Hallettsville, Tex.	—	21	—	—	—	21	—	17.90	—	17.00	.90	—	—	1.05	—	
T. J. S. Granger, Tex.	—	—	—	—	—	—	—	5.00	—	5.00	—	—	—	—	—	Přijmuti v lednu 1910.
T. J. S. San Francisco, Cal.	73	42	4	—	14	97	.40	170.00	—	135.80	34.60	—	—	9.70	—	
T. J. S. Bratři Osvěty, Scio, Oregon....	15	16	1	1	2	27	—	48.20	—	40.00	8.20	—	2.00	—	—	
T. J. S. Prague, Neb.	45	—	45	—	—	—	.70	35.40	—	35.40	.70	—	—	—	—	Vystoupila.
Sbor Sokolek Blesk, Baltimore, Md.	43	10	14	—	1	38	—	18.35	.60	17.50	.25	—	3.90	—	—	
T. S. Paní a Dívek, New York, N. Y.	235	24	16	—	11	232	.30	97.90	—	97.00	1.20	—	—	23.20	—	
T. S. Paní a Dívek, L. I. City, N. Y.	18	4	1	—	1	20	—	8.15	—	7.15	1.00	—	1.90	—	—	
T. S. Paní a Dívek, Newark, N. J.	37	11	6	—	—	42	—	17.65	.90	15.00	1.75	—	4.00	—	—	
Sbor Sokolek Hvězda, New Bedford, Mass.	14	—	14	—	—	—	—	1.80	—	1.80	—	—	—	—	—	Vystoupily.
Sbor Sokolek, Plattsmouth, Neb.	8	6	1	—	—	13	—	5.70	—	5.70	—	—	1.20	—	—	
Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, Neb. ...	30	5	16	—	2	17	—	12.60	.10	11.50	1.00	—	—	1.70	—	
Sbor Sokolek Omaha, Neb.	38	27	4	—	4	57	—	25.45	1.70	23.75	—	—	5.10	—	—	
Sbor Sokolek Vlastenky, Schuyler, Neb. ...	21	2	9	—	—	14	—	8.15	—	9.10	—	.95	1.80	—	—	
Sbor Sokolek, Wilber, Neb.	10	—	—	—	—	10	—	4.00	—	4.00	—	—	—	1.00	—	
	5418	1622	639	71	535	5795	1,140.15	9,889.75	171.70	7,795.85	3,073.70	11.35	118.70	410.20	29.10	

Nár. Jednota Sokolská čítá 70 jednot mužských s 5352 členy.

Nár. Jed. Sokolská čítá 10 jednot ženských s 443 členkyněmi.

Tímto upozorňuji br. tajemníky jednot, které zaslaly poplatek na příspěvky a do fondu pro sjezd za rok 1909 v měsíci únoru 1910 aneb později, že není onen zasláný poplatek zanešen v této zprávě, neboť dne 31. ledna 1910 uzavřeny byly knihy V. V. N. J. S. Veškerý příjem v únoru 1910 jest zanešen na rok 1910; od bývalého sboru Tyrš, So. Omaha, Neb., a T. J. S. Wilber, Neb., nemohl jsem zprávy za r. 1909 obdržet. Dále prosím bratry tajemníky, aby zprávu tuto si náležitě prohlédli a se svými čtvrtletními zprávami porovnali, zdali vše v pořádku.

Na zdar!

Jan Černý, jednatel.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S.

od 15. srpna 1908 do 31. ledna 1910.

Příjem.

Výevik a vzdělání v jednotách.....	\$ 95.44
Do fondu pro sjezd.....	160.80
Sokol Americký.....	369.87
Sjezdy, závody a slavnosti.....	3,010.38
Tiskopisy.....	5.70
Záloha na nářadí.....	150.00
Kniha "Těloevik" od Jos. Čermáka.....	193.25
Do fondu pro pořádání cvičebních běhů.....	12.00
Různé příjmy.....	.25
Úroky z banky.....	60.00
Pamětní spis I. všesokolského sletu v Chicagu....	1.05
Za vstupné a příspěvky od jednot.....	7,795.85
	\$11,854.59

Vydání.

Výevik a vzdělání v jednotách.....	\$ 189.83
Fond pro sjezd.....	1,420.53
Sokol Americký.....	6,005.43
Sjezdy, závody a slavnosti.....	4,392.80
Různá vydání.....	550.35
Služné taj., pokl., jed. a náč. N. J. S.....	437.50
Poštovné, dovozní a pod.....	147.33
Tiskopisy.....	719.46
Organisátor.....	337.40
Záloha na nářadí.....	111.90
Společný evičitel.....	386.89
Kniha "Těloevik" od J. Čermáka.....	10.60
Pamětní spis I. všesokolského sletu v Chicagu....	11.40
	\$14,721.42

Příjem.....	\$11,854.59
Hotovost 15. srpna 1908.....	6,813.14

Úhrnem.....	\$18,667.73
Vydání.....	14,721.42

Hotovost dne 31. ledna 1910.....	\$ 3,946.31

Jan Černý, jednatel.

DO ŽUPY SEVEROVÝCHODNÍ!

Opravy ku cvičením prostným jsou následující:

I. oddíl.

2. a) Má být klek na místo poklek.
- b) Má být úhyb v l. na místo odhyb v l.
3. a) Má být nízký dřep na místo podřep.

II. oddíl.

4. b) Má být nízký dřep na místo podřep.

III. oddíl.

4. b) Ku pohybu vzpažit pol. dlaní, připojíme ruce otevřené.

IV. oddíl.

1. c) Má být upažit na místo rozpažit.

Žádám bratry evičitele, aby si tyto chyby opravili a hleděli by se s cvičením pokračovalo a nácvik byl stejný. Též žádám bratry náčelníky, aby zaslali náčelnické zprávy za první čtvrtletí 1910 a ti, kteří ještě nezaslali je ani za rok 1909, aby tak hned učinili, tak abych mohl též sám zprávy zaslati hlavnímu náčelníku.

Dále bratří vás žádám, aby jste se připravovali k závodům co nejpilněji. Hled'te, aby se vás co možná největší počet účastnilo vůbec. Doba jest již krátká proto bratří nezapomínejte a pilně se připravujte. Závody se budou odbyvati ve dnech 2., 3. a 4. července t. r. Naším příštím závodům zdar!

Anton Panka,
náčelník Župy Severovýchodní.

Bratrským jednotám Župy Severo-Východní!

Tímto vás žádáme, aby jména zvolených posluchačů pro průpravný župní kurs zaslali jste co možná vám nejdříve. Kurs odbývati se bude, jak z dopisů vám již známo, v Clevelandu; započne 5. července a potrvá týden. Výlohy spojené s pořádáním kursu, platí pokladna župní, výlohy posluchačů jednoty samy. Dále, bratří, jest záhodno, aby počet boreů i Sokolek, kteří sletu a závodů se účastní, byl nám oznámen v čase co možná vám nejdříve, aby práce nám byla usnadněna a my mohli též o řádný pobyt účastníků se v čas postarati. Jména soudečů pro závody jest též záhodno v nejkratším čase zaslati, abychom i my mohli dostátí svým vyšším povinnostem. Na zdar!

Za ústřední výbor Župy Severo-Východní,

Antonín Novotný, jednatel.

VŠEM JEDNOTÁM K POVŠIMNUTÍ!

S pocitem radosti, jež naplňuje celou hrud' a rozpaluje mysle pro vznešenou naši myšlenku sokolskou, pro vznešenou věc všeho lidu a pro nás Čechy zvláště, sdělujeme našim bratrským jednotám potěšitelnou zvěst, že naše těloevična slavnostně bude odevzdána svému účeli v neděli odpoledne, dne 1. května t. r. Zveme tudíž tímto veškeré bratrské jednoty sokolské ku účasti se jakýmkoliv způsobem památné této slavnosti i doufáme, že při pronášení hesel sokolské jednoty zvláště vykonají svoji povinnost a nezůstanou pozadu za spolky druhými. Sousední a zvláště místní jednoty žádáme, aby se účastnily průvodu, který vyjde v 1 hodinu odpoledne od rohu Central Ave. a 82. ul. k nové naší budově a tak četným účastenstvím přispěly ku docílení důstojné oslavy, ku dosažení všestranného zdatu, což bude nám všem Čechům sloužiti ku etí. Na zdar!

Sokol "Cleveland".

VÝCHODNÍ ŽUPA N. J. S.

Baltimore Md., 21. ledna.

Schůzi Ú. V. Župy Východní zahájil br. starosta Silv. Stiegler v obvyklou hodinu. Zápis o schůzi minulý čten a přijat. Poukázáno na rozhárané poměry u Sokola Horymír v Curtis Bay a usneseno, aby jednatel tam zajel a vyjednal se starostou tamním den schůze, kterou pak má Ž. V. navštívit a přičinit se, aby poměry ony byly urovnány a celá záležitost do patřičných kolejí uvedena byla. — Jednáno o pořádání župního kursu a usneseno, aby pořádán byl v měsíci srpna do dobu 14 dnů v městě New Yorku. Sbor evičitelů vypracuje pořad. — Jednatel má všechny sdružené jednoty o tom uvědomit s poznámkou, že učitele jakož i jiné výlohy platí pokladna župní — výlohy posluchačů jednoty samy. Jednoty mají přihlásit své posluchače do 1. května 1910. — Příjem. Sokol v Morisani poplatek za 1909 \$5.60. Vydání žádné.

Jar. Franc, jednatel.

Baltimore, Md., 27. února.

Schůzi Ú. V. Ž. Východní zahájil br. starosta v obvyklou hodinu. Čten zápis o schůzi minulý a přijat. Výbor, který

vyslán na Curtis Bay do schůze Sok. Horymír sděluje, že záležitost tamní uvedl do pořádku a podává účet za cestovné a jiné v obnosu \$3.00. — Bratr V. Hampl, cvičitel Sokola v Little Ferry, N. J., zasílá účet za 6 přednášek a cestovné v obnosu \$20.40 a zároveň zprávu o své práci a sice: Pořádal celkem 12 přednášek, pojednávajících o české soustavě tělocvičné. Jednota tato čítá 37 členů — cvičících 18 — čekaneů 10 — žáků do 14 roků 24 — žaček 29. — Výkaz o návštěvě. — Zapsáno členů 6 — úhrnná návštěva 12 cvičení 44 — průměrná na jedno cvičení 4. — Jednotliví členovéúčastnili se počtu přednášek: Jind. Budín 12, Jan Dvořák 11, Jan Kavřík 10, Jos. Dvořák 5, Ant. Majer 5, Jos. Švec 1. Cvičili většinou členové sboru cvičitelského. — Příjem žádný. Vydaní \$23.40. Jar. Frane, jednatel.

PÍSEMNICTVÍ.

Karel Vaníček: **Povinnosti sokolské.** Autor, známý písmák sokolský, v den svých abrahamovin dal na trh knihu kupecký nový spisek svůj "Povinnosti sokolské", který zajistí, jako minulé jeho spisy, rozletí se do všech knížd sokolských. Péro Vaníčkovu má své kouzlo na čtenáře, dovede uchvátiti a nadchnouti, neboť způsobem lidovým vykládá čtenáři mužné povinnosti z celého evangelia sokolského. Jmenovitě o kázni krásně tu promlouvá a uvádí úspěch její z minulosti dějin našich. Další body, "láska bratrská", "svědomitost", "šetrnost" a j. doplňují brožurku Vaníčkovu, na níž upozorňujeme jednoty. Vzdělávací odbory župní a jednot postarají se zajisté o nejhojnější rozšíření. Cena 12 hal.

Doporučujeme tajemníkům našich jednot, aby si obstarali velice pěkně ilustrovaný a bohatě vybavený "**Cenník sokolských potřeb**", jakož i veškerého nářadí, jakž dostati lze u Fr. Průchy & spol. v Chicagu, Ill., 1829 Blue Island ave. Cenník jest psán ve všech slovanských řečích národností, jakž sokolské jednoty mají a jest pěkným typografickým dílem naší tiskárny. Při nakupování potřeb a nářadí bude každému z nás jen vydatnou pomůckou.

Jednota Táboritů, nejstarší z jednot svobodomyšlných, soudí-li se dle vlastního prohlášení zásad, bude míti příští měsíc třicet let svého trvání. "**Věstník**" této jednoty vyjde u té příležitosti u zvětšeném formátu a v hávu slavnostním, však to nikterak nezmění úsudek náš, že orgán Jednoty Táboritů za nynějšího pořadatelství koná jen svou povinnost. Vyšla čísla prohledli jsme si důkladně a pořadatelům Jos. Ševčíkovi a Fr. Širokému v St. Louisu, Mo., jen gratulujeme. Titulní stránka kreslena jest naším br. W. F. Procházkou a rovněž se nám zamlouvá, protože tu náležitě vystihnuto, co ve volné této organizaci podpůrné, Sokolstvu našemu tak velice příbuzné a příznivé, hlavně soustředěno jest. Hlavní úřadovna jednoty nalezá se v St. Louisu, Mo., a odbývá schůze své v tamní Sokolně.

Wittnerův: "**Gorkij zbojník**", jakž přeložil M. Breth, jest zajímavá studie a rozbor ruského člověka, jenž vyšinul se vlastní silou a vlastními zkušenostmi na spisovatele, jakých jest jen málo. Gorkij, protože prošel školou života, dovede řešiti otázky společenské a lidu svého takovým realistickým způsobem, že vám choulstivějším až někdy chlad jde po šíji. Rozprava tato vyšla nákladem Českého Kooperativního Knihkupectví, 420 Spring St., West Hoboken, N. J.

"**Svobodná Škola**", obrázkový časopis pro výchovu mládeže české a svobodomyšlné, jakž vychází v Chicagu péčí Sboru zástupců pro dobro svobodomyšlných škol v Americe, jest u nás jediný list toho druhu a v žádné české rodině lidí volných scházeti by neměl, zejména tam kde menší děti

mají a dobře je v duchu našem vychovati míní. Pořadatelem jest nyní síla naprosto spolehlivá, dobrá, svobodomyšlník osvědčený a učitel známý br. A. Janda. Již prvé číslo vynikalo nad čísla minulé a podán tu důkaz, že k vedení svobodomyšlného listu zejména pro mládež třeba nejen sílu učitelskou, ale i skutečného svobodomyšlníka pravého. V listě pro mládež má pořadatel zodpovědnost velikou, již proto, že tu mládež musí vésti cestami jen výhradně našimi, k povznesení a uvolnění mysle, upevnění mravního života a utužení. Výchova česká a výchova charakteru jsou neméně důležité věci, jež se tu naskytají vedle povinností našich a poměru ku škole veřejné i enostem občanským, americkým. V tom ohledu proto souhlasíme s pořadatelem, že jako my v dotyčné rubrice vede mládež k tomu, aby učila se psát, aby dopisovala, třeba z počátku i chybně. Upraví se a právě touto úpravou, a mluvíme tu z mnohaleté zkušenosti, vychovávají se nové síly, pořizujeme si u nás naše písmáky sokolské a tam z kruhu mládeže. Jen dále tak br. Jando s úsilím a snahou mnohou a věnuje-li se i trochu pozornosti části listu oznámkové, kde dnes lecos se předstírá a lid náš humbukuje, po stránce zdravotní, vykoná se i na tomto poli výchovy mládeže naší velmi mnoho. Slibujeme si toho, protože známe práci našeho nejlepšího básníka a přítele těch maličkých. Předplatné na rok 50c. Nadpis: Svobodná Škola, 1409 S. East ave., Oak Park, Ill.

HLAS SLEZSKÝCH ČECHŮ.

Od Ústřední Matice Školské v Praze došlo nás toto svolání: "Ve chvíli, kdy millionová sbírka Ústřední Matice Školské blíží se k ukončení, ve chvílích nadšení a dokazované obětavosti českého národa, volají slezští Čechové k národu nové heslo: Ne million korun — ale million zlatých obětuj, národe, dobrovolně pro svoji posilu, na svoji záchranu. Nadšení, které zářky u nás koná, obětavost, neznající mezí, musí míti pozitivní výsledek!" A nebyl by výsledek takový, kdybychom zastavili svoji obětavost s ukončením sbírky na million korun. Německé marky pomáhají Rossegrovu fondu určenému na utlačení a ničení nás. Gruenwaldský dar Poláků vystupuje již nyní jako hrozivá příšera, jejíž ruce se rozpínají, aby zardousily a zatlačily Čechy na Těšínsku. — Dnes těžký boj vede se na láněch mezi Ostravicí a Olšou. Přicházejí nepřátelsky ti, kteří by měli býti našimi bratry, kteří by stáli měli v řadách proti svému i našemu zavlému a bezohlednému nepříteli. Jak u Gruenwaldu bylo, tak mělo by být i dnes: Čech s Polákem proti Němci. Ale ti, jimž jsme u Gruenwaldu pomáhali, změnili frontu proti nám. Gruenwaldský dar jest bolestnou ironií v životě slovanském.

Podívejte se k nám na Slezsko! Není v Českých obcích na Těšínsku, v okolí Ostravy pomalu jediné, kde by Poláci nejbezohlednějším bojem nechtěli nás zdolat, at' ve školách, či na radnicích nebo v kostelích. Žádný prostředek není jim dost špatný, před nimi heslo válečné: "Dobývat od Olší k Ostravici a od Ostravice k Olší!"

A z ponurých, černých šachet a závodů zní hrdé slovo: "Poněmčít!" A železná ruka pruská a německá, zat'atá v pěst, hrozí: "Děti dej, Němcem musíš být i všichni tvoji!"

A tak se tu bijeme na dvě strany. A nejsmutnější to, že Poláci v radě oběi výslovně staví se po bok Němců. Vzali nám Lutyně, vzali nám Rychvald — řada těch obcí byla by dlouhá — drželi je na chvíli v rukou a dnes — mnohé mají Němci. Ztratili Fryštát, Jablunkov, Koňskou Ustron, tam Němců hrstky dnes panují — v Těšíně Němci Poláky bijí, a tu u nás, "na kresách" Poláci Němcům pomáhají

proti nám. Pustý polský radikalismus a naprostý nedostatek slovanského cítění a polského sebevědomí staví je v Hrušově do služeb Nordmarky. A jak je na moravské straně v Ostravě Moravské, Přívoze, Vítkovicích a jinde!

Všude na Těšínsku a Ostravsku v boji proti nám upravují Poláci cestu Němcům.

Dnes Čechové slezští jediní jsou strážní na slovanském mostě. A ubráníme ten most? Odpověď smutná. Matice Osvěty Lidové pracuje na Těšínsku nad své síly. Reálné gymnasium v Orlové, měst'anská škola v Lazích, devět opatroven jsou dílem jejím za rok uplynulý, a tři obecné školy musí být letos otevřeny, nemáme-li navždy ztratit tři nejohroženější obce. A v šesti jiných volá se poroe. Šest tisíc korun potřebuje Těšínsko v tomto roce na české školství a stavbu budov. Poláci mají pro Těšínsko Gruenwaldský dar, Němci vedle hospodářské moei a podpor Šulverajnu 390,000 korun od Rohrmanna jen na opatrovny. Co může dát z pouhého milionu korun Ústřední Matice Školská Slezským Čechům? Víme, že při nejlepší vůli byly by to drobtý.

A proto dnes, ve chvílích nadšení a národě, ve chvílích nejprudšího boje na záchranu slovanského mostu na Těšínsku volají Slezští Čechové k národu: "Má-li Ústřední Matice Školská plně vykonat svůj úkol i na Slezsku, musíme sebrati druhý million korun, jenž by byl fondem pro české školství na Slezsku."

Nadšení nesmí uhasnout v národě českém. Od slov ke skutkům. Heslem budiž: Ústřední Matice Školské do Věclava 1910 million zlatých!"

Ústřední Matice Školská.

LISTÁRNA REDAKCE.

Tříska: Řeči obě jsou velmi dobré, však pro nedostatek místa nebylo lze umístiti v čísle tomto. Stane se tak jindy. Látky jest tolik, že by stačila na číslo dvojité a tu musíme dle toho se zaříditi. Nevykládej ve zlé.

Cleveland: Škoda, že tak daleko. Však z výsledků práce Vaší těšíme se a přejeme Vám vše dobré. Že tu a tam jste narazili nedivte se; pravé poslání Sokolstva u většiny lidu toho druhu se nechápe a dání dollar k účelům výchovy tělesné bylo by u nich zbytečností. Na nějakou velkolepou komedii to se již sežene dollarcův dost, zejména jestli se ji dá nátěr také "národní".

V. B., N. Y.: Věta ta zní správně: "Moc člověka objevuje se v spolčování."

Ignoramus: Shodujeme se s Tebou v tom ohledu zcela. Heslo ono tak vykládati bylo by na nejvýš nebezpečno. Ne každý Čech může se stát členem naší jednoty. Jsou lidé, žel krajané, již mnohou způsobili nám ostudu a třeba nyní zaujímali hodně vysoké dollarové postavení na charakteru jim proto ještě nepřibýlo.

Fr. Hlávka: Přijel, ohřál se zde a za čtrnáctidenního pobytu v české Americe posuzoval všechno šmahem, drtil a nadával všemu za co mu bylo zapláceno. Takových z Čech posílají nám sem na tučty a ku podivu skoro vždy se ukáže záhy vlastní jejich cena i cena jejich posudku.

Březina: Jest brouk rodu nosatečů. Bodláčnick. Lixus.

K. H. P., Pa.: Při dopravě do vrchu neseme hlavu nemocného předem; při dopravě s vrchu neseme nohy napřed, když však dolní končetina jest zlámaná, aneb poraněná, pak se chováme opáčně, abychom tíží těla vymítli a bolesti raněnému uspořili. Napišeme v některém čísle podrobněji.

S., Praha, Čechy: Nelituje dojista nikdo více, nežli právě my. Jakž poměry se utvářely nutno pouze vyčkati. Přečti si číslo únorové ještě jednou a pozorněji.

NOVÍ, Odstouplí a Vyloučení členové.

Oznámení nových a vyloučených členů musí býti zasláno výpravčímu nejdéle do 5. každého měsíce, má-li býti uveřejněno v následujícím čísle. Později došla oznámení se odhládaají na příští měsíc.

Členové oznamující přestěhování jsou žádáni, by tak učinili nejdéle do 5. každého měsíce, má-li jim býti následující číslo na novou adresu zasláno. Zároveň jsou žádáni, by vždy udali též starou adresu a jméno jednoty, ku které patří, neboť jinak je těžko změny změny činiti, když nevíme, ku které jednotě člen ten náleží.

— Do Sok. Jed. Blesk v Baltimore přijat byl Matěj Stupka. Pro neplacení vyloučen Fr. Chlad. Přestupní listinu obdržel Karel Vinklár. Odstoupil Fr. Švare.

— Do Sok. Cleveland uvedeni byli: Jan Vlček, Václav Šule, Václav Černý, Frant. Pešek. S přest. listinou od T. J. S. Tyrš v Newburg Ant. Novotný.

— Do T. J. S. Iowa City, Ia., přijati byli: Josef Čechura a Emil Jabornický. Vyloučen byl Jos. Karliček.

— Do T. J. S. Omaha přijat byl Vác. Kugler.

— Do T. J. S. Fugner-Tyrš v So. Omaha, Neb., přijati byli: Jan Bárta, Fr. Rybín, Kar. Benák, Jan Malý, Jan Mulač. Vyloučení pro neplacení: Jos. Dolejší, Al. Dvořák. Odstoupili: Jos. Pavlík, Petr Pípal.

— Do T. J. S. Ravenna, Neb., přijati byli: Eda Košťál a Vác. Humpál. Odstoupili: Fr. J. Kutíčka, Alois Kutíčka, J. B. Hlava. Vyloučení pro neplacení: Jos. Sedláček, Jaroslav Otčenášek, Anton Mrkvička.

— Do T. J. S. Ladimír Klácel v Mf. Pleasant, Pa., přijat byl Jos. Dvořák. Pro neplacení vyloučen byl Karel Štefl.

— Do T. J. S. Říp v Alleheny, Pa.g, přijati byli: Ant. Kreiker, Frank Pastor, Karel Soukup, Anton Macháček.

— Do Č. A. J. Sokol v St. Paul, Minn., přijati byli: Karel Chmelík, Frank Payer, Josef Záleský. Odstoupil O. Sládek.

— Do T. J. S. Shiner, Tex., přijati byli: Frant. Šesták, Alois Černý, Josef Příhoda, Tomáš Malina. Odpadli: Josef Beneš, Karel Velfel, Ant. Pulkrábek ml., Martin Měrečka, Tomáš Valenta, August Bača, Ignás Bača, Adolf Vrána, Karel Macha, Vilém Riebecký, Anton Kuběna.

— Do T. J. S. Oklahoma City přijat byl D. Tůma. Z Galvestonu přestoupil V. Luža.

— Do T. J. S. East St. Louis, Ill., přijati byli: F. J. Bartoš, Jos. Hudeček (s přest. list. od T. J. S. St. Louis), Jos. Novák, Michal Nocht. Vyloučení pro neplacení: Jan Šírek, Vác. Veverka, Jos. Pavelka.

— Do T. J. S. Oak Park, Ill., přijati byli: Jan Seyk, Jos. Svoboda, Otto Vraštil, Rud. Bláha.

— Z T. J. S. Vlast v Chicagu vyloučení byli pro neplacení: Václav Bezděk, Jan Havel, Thos. Havel, Ignác Petřík, Matouš Sazma, Frant. Soldát, Jan Spála, Jan Šafránek, uRd. Šimek. Odstoupili: Jan Tikalský st. a Jan Tikalský ml.

— Do T. J. S. Praha v Chicagu přijati byli: Jan Zeman, Jos. Voneš, Fred. Kačer, Ed. Baxa, Frant. Dušek, Luď. Jun, Vác. Maděra. Čestně odstoupil Jos. Svoboda.

— Do Sokola Chicago přijati byli Karel Procházka, Karel Heřmánek, Rich. Molcar, Jos. Kolman. Přestoupil k Sok. Tábor Jak. Peroutka.

— Do T. J. S. Podlipný v Detroit přijat byl Jos. Maršík.

— Do T. J. S. St. Louis přijati byli Josef Dolanský, Hugo Ječmen, Anton Probošt (od T. J. S. Mt. Pleasant). K Sokolu Chicago přestoupil V. J. Luňák. Odstoupili Josef Sádlo, Václav Tušl. Po neplacení vyloučen Alb. Vít. Zemřel Rudolf Dostal.

Upozorňujeme bratrské Jednoty Sokolské bez rozdílu,

jakož i Sokoly a Sokolky vůbec a všechny příznivce věci naší,
že v upomínku na slet a závody v Chicagu, Ill., vydán byl
Výkonným Výborem N. J. S.

PAMĚTNÍ SPIS S NÁZVEM

První slet všesokolský v Chicagu

**Již
vyšel!**

Jest to dílo nádherně vypravené, ilustrací bohatých se
všemi podrobnostmi o velikém tom počínu Sokolstva, jakž jeví
se nejen v uvítání drahých hostů našich a boreů Č. O. S. z Čech,
pobytu jejich u středu našem v těch kterých našich osadách, ale
i na závodisti a v práci vážné, poradách o Svazu a jiných vůbec.
Objednejte pro knihovny sokolské, pro knihovny české a
česká oddělení knihoven veřejných, pro své domácnosti, pro své
jednoty a přátele své do Čech, kdež zvláště dílko to uvítáno bude
jistě s radostí. Pořadatelství svěřeno bylo br. Ortovi v Chicagu,
náčelníku T. J. S. Tábor.

**Již
vyšel!**

Příhlášky a objednávky přijímá jednatel Výk. Výb. N. J. S.

Jan Černý, 437 E. 71st Street, New York City, N. Y.

Adresář Nár. Jed. Sokolské ve Spoj. Státech

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v New Yorku. Schůze každé 1. pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71. St. — K. E. Hrbek, starosta, 420 E. 71st St.; Jos. Kadlec, náměstek, 590 E. 169. St., Bronx; Jan Černý jednatel, 437 E. 71st St.; Max Grabenstein, tajemník, 3202 — 3rd Ave.; Fr. Lier, pokladník, 410 E. 71st St.; St. Kostka, Al. Wokál; výbor technický: Jan Pavlík, Jos. Bačkora, Ed. Wokál, Anna Veselá; náčelník Ferd. Martyny, 1329 First Ave., podnáčelník Aug. Tesar, 2218 Jules St., St. Louis, Mo.; 2. podnáč. Fr. Slavětinský, Ravenna, Neb.

župa Východní. Sídlo v Baltimore, Md.

Ústřední Výbor: Starosta Sylvestr Stiegler, 1006 N. Castle St.; náměstek Karel Neuman, 901 N. Montford Ave.; jednatel Jar. Franc, 2000 E. Eager St.; pokladník Vinc. Jelínek, 216 N. Madeira St.; náčelník Fr. Štětka, 2010 Ashland Ave.; 1. podnáčelník Fr. Kadan, 2. podnáč. Vác. Primus; výbor účetní Jar. Franc, Frank Čermák a K. Neuman. Schůze odbývají se každou 4. neděli v měsíci. Dopisy zasílány buďtež na jednatele.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay & Preston Sts.; tajemník Karel Matoušek, 815 N. Montford Ave.

T. J. Česko-Slovanský Sokol v Bayonne, N. J. Schůze 1. čtvrtek v měsíci v Hooper Cooper Hall, 94—96 E. 22. St., cor. Ave. F. Taj. Fr. T. Schipp, 188 Prospect ave.

T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu v měsíci v místnosti spolkové, 270 Prospect St.; tajemník Matěj Beněš, Jackson & Junction Ave., Long Island City, N. Y.

T. J. Sokol, Newark, N. J.; 1. pondělí v místnosti J. Hartwicka, 397—407 Fairmount Ave.; taj. Karel Šafránek, 769 — 18th St.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y.; schůze 1. sobotu v měsíci v čísle 428—430 E. 166th St.; tajemník J. Kolman, 590 E. 169th St.

T. J. Sokol New York; 2. a poslední pondělí, 420—424 E. 71st St.; taj. Vác. Elian, 516 E. 81. St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 3. sobotu v měsíci v České Budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3 hod. odpol.; taj. Josef Novák, 2201 N. 4th St.

T. J. Sokol Westfield, Mass.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St.; taj. Vinca Březina, 38 Cross St.

T. J. S. Horymír v Curtis Bay, Md.; schůze 1. neděli v Národní síni Č.S.P.S.; taj. Vác. Šoustek, Penington Ave.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul.; taj. Fr. Frýzek, 871 Putnam Ave.; účetní Vác. Becker, 114 Lawton St.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. neděli v Sokolovně, S. E. cor. Gay and Preston Sts.; taj. Marie Picka, 966 N. Collington Ave.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku. Schůze poslední čtvrtek v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71st St.; taj. J. Voříškova, 307 E. 69th St.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. Anna Vančura, 199 — 3rd Ave.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Newark, N. J. Schůze každou druhou středu. Taj. E. Zamburek, 357 Walnut St.

T. J. S. Little Ferry, N. J. Schůze 3. čtvrtek; tajemník A. Majer, Mehrhof Road, Little Ferry, N. J.

župa Sev.-Vých. Sídlo v Cleveland, O.

Ústřední výbor: Starosta Alois Urbanec, 3062 Trowbridge Ave; náměstek Josef Jilek; jednatel Ant. Novotný, 2897 E. 111th St., S. E.; pokladník Karel Turek; náčelník Anton Pánka, 2675 E. 96th St., S. E.; 1. podnáčelník Vác. Hořice; 2. podnáčelník Lojza Příkrýl. Další členové výboru: ud. Sýkora, Karel Urban, Tonda Čermák, Frant. Rebecka, Karel Horák a Josef Hejna. — Schůze konány jsou každou čtvrtou neděli v měsíci o 9. hod. dop. v Sokolně Sokola Čech na Broadway. Dopisy buďtež zasílány na jednatele.

Sokol Cleveland, každou 3. neděli v měsíci ve 2 hod. odp. v nové Sokolovně na 90. ul. a Quiney Ave; tajemník V. Procházka, 2309 E. 85. St.

Sokol Čech, Cleveland, O.; 2. neděli v Sokolovně, 6 Wendall Ave.; tajemník V. J. Štíbr, 3251 E. 51. St. S. E.

T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O.; první středu večer v Čes. Síní Sokol na Clark Ave.; taj. Jar. Pokorný, 3105 cor. Seranton & Clark Ave.

T. J. S. Tyrš, Newburgh, O. Schůze každou 1. neděli v měsíci. Tělocvična 11000 Buckeye Rd. S. E.—Starosta Anton Zelenka; účetní Jan Pavelka, 9611 Sophia Ave. S. E.; jednatel Tonda Čermák, 2834 E. 101 St. S. E., Cleveland, O.

Těl. a Podp. Jed. Budivoj, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; taj. Václav Kasík, 405 Woodward Ave.

Sokol Lorain, Lorain O. Schůze každou 4. neděli v měsíci v Sokolovně, 2404 Kelly Place. Taj. Adolf Navrátil, 322 W. 23. St.

T. J. S. Říp, Allegheny, Pa.; schůze 1. neděli v Čes. Nár. Síní, 1000 Vinial St.; taj. Jos. Šimerka, 40 Bluff St.

T. J. S. L. Klácel, Mt. Pleasant, Pa.; taj. Fr. Hrabák, box 586.

T. J. S. Lev, Bridgeport, O. Schůze 3. neděli v měsíci v síni Č. S. P. S. Taj. Jos. Nový jr., R. R. 2, box 32½.

T. J. S. Toledo, O.; taj. Cyrill Jagoš, 2014 Caledonia St.

župa Střední. Sídlo v Cedar Rapids, Ia.

Ústřední Výbor: Starosta Dr. J. Rudí-Jičínský; jednatel Jos. J. Hájek, 125 — 3rd Ave.; pokladník Jos. Woiťšek; náčelník Joža Kotrbatý, 4624 S. Lincoln St., Chicago, Ill.; 1. podnáčelník A. Haller, 1810 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.; 2. podnáčelník A. Tesar, 2218 Jules St., St. Louis, Mo.; další výbor: Fr. Filip, R. Novák, V. Janda, Fr. Jirásek, Jos. Halq a Fr. Dostal. — Schůze odbyvány jsou každý třetí čtvrtek v Sokolovně na 3. ul. a 5. Ave.

Plzeňský Sokol, Chicago, Ill.; 2. a 4. čtvrtek, taj. Fr. Hartman, 2441 S. Kedzie Ave.; účetník Wm. Bláha, 1818 S. Ashland Ave.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 1118 Kedzie Ave.; taj. Ant. Jirout, 2850 W. 22. Place.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 3. čtvrtek v síni Atlas Hall, 32—34 Emma St., tajemník Fr. Vilímek, 613 N. Centre Avenue.

T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v nové sborové místnosti, 1300 — 1302 S. 41st Ave.; tajemník Rudolf Polívka, 6617 W. 16 St., Oak Park, Ill.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill. — Town of Lake; schůze 1. a 3. středu v síni Patronátu Č. S. P. S.; taj. Jiří J. Šuma, 4839 Honore St.

Sokol Slovanská Lípa, Chicago, Ill.; schůze každý 2. a 4. čtvrtek v Sokolovně, 106—108 De Koven St.; taj. Jos. Hladovec, 2514 S. Lawndale Ave.

T. J. S. East St. Louis, Ill. Schůze každou 1. neděli v měsíci ve 2 hod. odp.

v místnosti Josefa Ráliho, 1116 N. 3rd St., taj. F. J. Burian, 229 Exchange Avenue.

T. J. S. Vlast, Chicago, Ill. Tajemník Jar. Růžička, 2926 Emerald Ave.

Česko Americký Sokol v Chicago, Ill., odbývá své schůze každý 1. a 3. čtvrtek v měsíci v Čes. Angl. Svob. Skole, 1126 W. 18. St. Starosta J. Kundrat; účetník Jan Vrba, 1724 So. Centre Ave.; tajemník Karel Suchý, 1807 So. Fisk St.

Č. A. J. Sokol v St. Paul, Minn. Schůze 1. středu v měsíci v síni Č. S. P. S., roh 7. a Western Ave.; taj. Fr. H. Dvořák, 695 Stewart Ave.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; tajemník Josef G. Hejduk, 857 N. 8th St.

T. J. S. Solon Ia., 1. úterý, taj. Jos. T. Krob.

T. J. S. Milwaukee, Wis. Schůze každou 2. a 4. středu v Čes. Amer. Síní; jednatel Fr. Hrdlička, 764 — 15th St.

T. J. Sokol, St. Louis, Mo.; 2. a 4. pondělí v Sokolně, roh 9. ul. a Allen ave.; taj. W. F. Procházka, 2506 So. 10th St.; jednatel V. K. Triska, 2039 Russell Ave.

Těl. Jednota Tyrš, Cedar Rapids, Ia.; 1. neděli v Sokolně, na 3. ul. a 4. ave.; tajemník Jos. V. Štěrba, box 627.

T. J. S. Edwardsville, Ill. Schůze každou 1. neděli v měsíci v Národní Síní Č. S. P. S., Vandalia St., tajemník Josef Eisman, box 454.

T. J. S. Oak Park, Ill. Schůze 1. úterý v měsíci. Taj. Fr. Šindelář, 1506 So. Clarence Ave.

T. J. S. Iowa City, Ia.; taj. Jan M. Kadlee, 302 Bloomington St.

T. J. S. Owatonna, Minn. Taj. K. E. Sršeň, 527 E. Vine St.

T. J. S. Cadott, Wis. Taj. Boh. Jošífek, R. R. 2.

župa Západní. Sídlo v Omaha, Neb.

Ústřední Výbor: Starosta J. J. Mík; jednatel Oldřich J. Jelen, 1231 S. 14th St.; pokl. J. J. Ohnesorg; náčelník Fr. Slavětinský, Ravenna, Neb. Další členové výboru: F. S. Fiala, Jos. Langpaul, Vác. Vavříčka, Fr. Benák, Fr. Radil ml., Otilie Kment, Mamie Kment, Mamie Dvořák, Berta Těsnohlídek, Anna Patáč, Mamie Klát. Schůze každý 3. čtvrtek v měsíci večer v Sokolovně.

T. J. S. Karel Jonáš, Abie, Neb.; 1. neděli; taj. A. D. Malovec.

T. J. Sokol Žižka, Bruno, Neb.; 1. neděli; taj. Václav Blatný.

T. J. Sokol, Crete, Neb.; 2. neděli ve své síni; taj. Jos. Pařízek.

T. J. Sokol, Omaha, Neb.; 2. středu; taj. Karel Špalek, 1230 S. 12th St.

T. J. Sokol, Plattsmouth, Neb.; 2. pondělí; taj. Chas. Hulla, P. O. B. 35.

T. J. Sokol, Schuyler, Neb.; 2. středu v síni Č. S. P. S.; taj. Chas. Mastný.

T. J. S. Wilber, Neb.; 1. pátek v Sokolovně; taj. Jos. Tobiška, Jr.

T. J. S. Fügner-Tyrš v So. Omaha, Neb.; 1. pondělí; taj. J. J. Ohnesorg, 191 So. 24. St.

T. J. S. Jiří z Poděbrad, Clarkson, Neb. Schůze 4. pondělí v měsíci v 8 hod. večer v místnosti Z. Č. B. J.; taj. Ant. Odvárka st.

Sbor Sokolek, Plattsmouth, Neb.; 2. neděli; tajemnice Jiřina Matouš.

Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, Neb.; 3. neděli v Národní síni, 21st & U Sts.; tajemnice Vlasta Štěrba, 2014 A. St.

Sbor Sokolek, Omaha, Neb. Schůze 2. pátek. Taj. Vlasta Bartoš, 2223 So. 15th St.

T. J. S. Dodge, Neb.; schůze 2. pondělí v síni Div. Družstva; taj. Jindř. Studnička.

T. J. S. Český Lev, Brainard, Neb.; taj. Fr. Kostka.

T. J. S. Howells, Neb.; taj. Frant. Boháč.

T. J. S. v Ord, Neb.; taj. Ant. Bartůněk.

Sbor Sokolek Vlastenky ve Schuyler, Neb.; taj. Emma Kovář.

Sokol Ravennský, Ravenna, Neb., taj. Fr. Skočdopole.

Sbor Sokolek Wilber, Neb., taj. M. Chab.

župa Jižní. Sídlo v Prague, Okla.

Starosta Kar. Černý, tajemník Jerry Pliva; pokladník Dr. J. A. Mráz; náčelník Cyril Sádlo, Prague, Okla.

T. J. S. Hvězda Západu, Black Wolf, Kansas; 1. neděli; taj. Jos. F. Macek, R.F.D. 2., Wilson, Kans.

T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kansas; 2. a 4. neděli; taj. V. E. Doleček.

T. J. S. Timken, Kans.; tajemník Jan Veseký.

T. J. S. Oklahoma City; tajemník Jos. Veselý, 415 W. Frisco St.

T. J. S. Praha, Okla.; taj. J. A. Váňa, Prague, Oklahoma.

T. J. S. Vyšehrad, Lucas, Kans.; taj. Jaroslav Sládek.

T. J. S. Taylor, Tex., tajemník Leo L. Sládek.

T. J. S. Karel Havlíček Borovský, Ennis, Tex. Tajemník Karel Moučka, R. 1.

T. J. S. Galveston, Tex., taj. J. J. Ovesný, 815 — 35th St.

T. J. S. Shiner, Tex., taj. Fr. Pavliš, box 74.

T. J. S. Hallettsville, Tex. Taj. R. Šlapanský.

T. J. S. Granger, Tex. Taj. Tom. Martinets.

župa Pacifická. Sídlo v San Francisco, California.

Starosta J. J. Justice, taj. Fr. Rýzner, 3823 Army St.

T. J. S. San Francisco, Cal; taj. Ant. Kepka, 45 Brady St.

T. J. S. Bratři Osvěty, Scio, Oregon; taj. Jos. Dobrkovský, Crabtree, Oregon.

VOLBY.

— T. J. S. Toledo, O., zvolila 20. března následující činovníky: Joří Kohout, starosta; Cyrill Jagoš, tajemník-jednatel; Jiří Haliček, účetní; Frank Riháček, pokladník; Frank Ondruš, evičitel; Matr. Drlík, místostarosta; Jan Gajda, místo-evičitel; Jan Němeček II. místo-jednatel. — Dopisy buďtež zaslány na tajemníka-jednatele.

— T. J. S. Fügner-Tyrš v So. Omaha (spojené jednoty T. J. S. So. Omaha a T. J. S. Tyrš) zvolila 7. března následující činovníky: Starosta Fr. Radil ml., nám. Fr. Pípal, taj. J. J. Ohnesorg, účet. Jos. Štěrba, pokl. Fr. Jezulák, náčelník Jar. Vaňkát, podnáč. Jos. Truneček, praporečník Fr. Macek, výp. prap. Mat. Straka, dopisovatel do Sokola Amer. Leo Krauss.

Práce v tělocvičně.

Cvičební hodina Sokolek.

Obdrželi jsme lístek následujícího obsahu: "Bratře pořadatelé! Bud' tak laskav a uveřejni jednou nějakou cvičební hodinu pro Sokolky. Jak začít, jak si cvičení rozdělit, jak učinit cvičení rozmanitým a učiniti hodinu cvičební poutavou, o čem se nyní tak často píše. Vzor takový může býti vodítkem nejenom mně, ale snad i mnoha jiným. Já na příklad cvičím Sokolky vždy asi pět čtvrtí hodiny...."

Vyhovujeme milerádi, ač nevíme, jak dalece tento návod náš bratřím prospěje. Kde necvičí se methodicky, soustavně, tam mohou se zdáti mnohé eviky poněkud obtížnými, ale tam, kde vyučováno jest tělocviku jak vyučováno býti má, lze provést celou úlohu bez nejmenších obtíží a bez jakékoliv ztráty času. Připomínáme však každému: veškerou látku, kterou v cvičení probrati chceš, musíš mít v hlavě tak srovnanou jako na papíře. Veškeré eviky musíš ovládati, bys vše mohl bez dlouhého a zbytečného vysvětlování znázorniti. Cvičitel nepřipravený jest s to učiniti z cvičební hodiny trýzeň nejen cvičenkám, ale i sobě a mnoho drahého času zbytečně zmaří. Důkladná příprava a osvojení všeho učiva jest jednou z hlavních podmínek zdárného vyučování.

Rozvrhl jsem cvičební hodinu na: a) cvičení průpravné, t. j. lehké eviky nohou, b) pořadové, c) cvičení se švihadly, d) cvičení na šplhadlech, e) cvičení kroků, f) hra, a g) cvičení závěrečné.

Na první pohled zdá se, že pokouším se vtěsnati do pěti čtvrtí neb půl druhé hodiny poněkud mnoho různého učiva, ale nežli jsem se odhodlal k uveřejnění úlohy této, provedl jsem ji na vyšší škole se zvláštní třídou děvčat, která cvičí asi rok, některé rok a půl a určený čas mi úplně vystačil. Předpokládám, že všude, kde cvičí žactvo a Sokolky, mají aspoň osm šplhadel, tak že mohou čtyři cvičenky v stejnou dobu cvičiti. Je-li počet cvičenek příliš velký pro počet šplhadel, může cvičitel rozdělit si cvičenky na dva oddíly a kdy jeden cvičí na šplhadlech, druhý oddíl může cvičiti skok; tu ovšem se cvičení střídáním poněkud prodlouží, leč pokud nám známo, cvičení Sokolek trvá hodinu a půl, takže i tu zbude dosti času na probrání veškerého učiva. Cvičíme-li skok, hledíme při něm ne na dálku neb výšku, jako hlavně na pěkný lehký běh a pěkný doskok.

A.

Svoláme cvičenky v čelný řad; dbejme bedlivě přesného držení těla. Vysvětleme, že váha těla nemá spočívat na patách, hrudník má býti vypjatý, šíje vzpřímena, paty sevřeny, špičky oddáleny. Cvičenky uchopí se za ruce tak, že při ohnutých pažích ruce jsou ve výši ramen.

Stoj přednožný v levo 1! přednožit 2! stoj přednožný 3! spatný 4! (opakovat asi 5krát, načež opakovat v pravo a střídně.)

Pozn. Při návratu z přednožení do stoje přednožného, špička jen velmi lehounce země se dotkne; pohyb koná se v kloubu kyčelním, noha v koleně i kotníku napjata, špička odehnuta.

Mezi cvičením dáme povel: V pravo v bok a ruce na ramena předních — ted'!

Povel ted'! dáme na poslední dobu, ale musíme býti jisti, že cvičenky našemu návěští dobře porozuměly. Na daný povel cvičenky rychle obrátí se v pr. (neb l.) v bok a položí ruce na ramena předních.

2. Stoj únožný v levo 1! unožit v l. 2! stoj únožný

v l. 3! spatný 4! (opakovat jako cvičení 1. v levo, v pravo, střídně.)

Během cvičení povel: obrátit čelem v před!

V čelném řadu opět: stoj zanožný v levo 1! zanožit v levo 2! stoj zanožný v l. 3! stoj spatný 4! (opakovat jako cvičení předcházející.) Při zanožování trup musí zůstat vzpřímen, hlavy vzhůru. Zbude-li ti čas, proved' všechna tři cvičení ještě s podřepem nohy stojné, t. j. podřep vykoná se na 2. a vztyk na 3. dobu. — (5 minut.)

B.

Odpočítat na: první, druhou, třetí a čtvrtou. Čtveřice spojí se rukama ve výši ramen.

V čelném řadu čtyři kroky v před — 1, 2, 3, 4, čtveřice

v pravo bočně zatočit 5, 6, 7, 8; — v proudu čtyři kroky v před, 1, 2, 3, 4 a opět v pravo do čelného řadu zatočit 5, 6, 7, 8; v čelném řadu čtyři kroky v před 1, 2, 3, 4 a čtveřice v pravo zatočit 5, 6, 7, 8, čtyři kroky v před 1, 2, 3, 4, a v čelný řad na původní místo zatočit do čelného řadu 5, 6, 7, 8.

Opakovat totéž se zatáčením čtveřice v levo.

Rozdělit řad na dvě polovice, možno-li stejný počet čtveřice v každé polovici. Je-li počet čtveřice lichý, může býti v jedné polovici o jednu čtveřici více. Opakovat cvičení tak, že čtveřice pravého oddílu zatáčí na pravo, levé na levo.

Cvičení jest tak jednoduché, že si je každá snadno zapamatuje po prvním přecvičení, načež můžeme od počátku až do konce opakovat celé cvičení se zpěvem. — (10 minut.)

(Pozn. Pořadová cvičení byt' sebe jednodušší, jsou prospěšná, dbá-li cvičitel pěkného, lehkého kroku a přímého držení těla. Ta nejkrásnější, nejsložitější rej nemá ceny nižší, než do očí bije neúhledný, těžkopádný krok, sehnutá šíje, svislá ramena. Již při pouhém nastupování k prostným mají cvičenky prozrazovati výsledky svědomitého, methodického výcviku.)

C.

Po skončených pořadových velíme: v zástup v pravo (1.) v bok — pochod!

Cvičenky jdou v zástupu kolem tělocvičny. Krátká švihadla, jimiž cvičiti mají, jsou připravena tak, aby každá mohla si jedno vzítí bez zbytečného maření času. Není-li v tělocvičně určitého místa pro toto nářadí, položí cvičitel potřebný počet švihadel na stůl, židli, neb i na zem a cvičenky jdouce kolem, nářadí si po řadě berou. Ruce v bok, švihadlo v poloze kolmé nad hlavou. (Viz zákl. post. obr. 1.)

Nástup k prostným: cvičenky v pochodu utvoří dvojice na povel: v dvojice — druhé a čtvrté v před. Na daný povel první a třetí zastaví, vykonají dva kroky na místě a druhé a čtvrté přistoupí k jejich levému boku, načež ve dvojicích jdou středním směrem, kde na určitém místě na povel zastaví.

“Rozstup! — první a druhé dva úkroky zevnitř — třetí a čtvrté průstup a obloukem zevnitř — teď!” Na daný povel první a druhé, tvořící první dvojice, učiní dva úkroky, čímž utvoří mezi sebou mezeru. Mezerou touto druhá dvojice (cvičenka třetí a čtvrtá) projdou, načež obloukem zevnitř kráčeji, aby zaujaly místa po boku cvičenky první a druhé; musí při tom hleděti, aby zaujaly místo v stejné vzdálenosti, v jaké stojí od sebe první a druhé (dva kroky).

Jakmile třetí a čtvrté dojdou na svá místa, obrátí čelem v před: cvičenka jdoucí obloukem na levo, učiní obrát v levo, cvičenka jdoucí obloukem v pravo, obrátí v pravo čelem.

Před rozstupem:

3 4
1 2

Po rozstupu

3 1 2 4

Zákl. postavení ruce v bok, stoj spatný obr. 1.)

(Ruch rychlý v polkovém taktu.)

1. Stoj úkročný v levo, upažit 1! Stoj skřížný v pravo v zad, pravou paži ohnout před tělem 2! (obr. 2.), stoj úkročný v pravo upažit v pr. 3! stoj skřížný v levo v zad a levá paže ohnuta před tělem 4! — Stoj úkročný v levo upažit v l. 5! — celý obrát o levé noze v levo do stoje úkročného v pravo 6! celý obrát o pravé noze do stoje úkročného v levo 7! přisunem pravé nohy stoj spatný a ruce v bok 8! (Při úkrocích s celými obraty paže vydrží v upažení.)

2. Dva přeskoky v levo 1, 2, 3, 4, čtyři kroky na místě 5, 6, 7, 8.

(Pozn. Švihadlem cvičenky švihnou předem a při přeskoku doskočí na levou nohu 1, a zanoží v pravo na 2. dobu, pravou přinoží.)

3. Upažit, stoj úkročný v levo 1—2. — Paže ohnout před tělem, ruce na prsou, stoj skřížný v pravo a úklon v pravo 3—4 (obr. 3.) Rozpažit, stoj úkročný v pravo a vzpřím 5—6, zákl. post. 7—8. Totéž opáčně 9—16. (Každou polohu vydržíme dvě doby.)

4. Opakovat cvičení 1. v pravo.

5. Opakovat cvičení 2. přeskoky v pravo.

6. Opakovat evičení trupu opáčně, v pravo a v levo. (Každé z tute uvedených evičení opakujeme čtyřikráte.)

7. Opakovat evičení 1.

8. Dva přeskoky v levo, t. j. doskakovat na levou nohu, a pravou přednožujeme a přírazem této přicházíme do stoje spatného, švihadlem švihnou evičenky pod nohy zadem, 1, 2, 3, 4; čtyři kroky na místě 5, 6, 7, 8.

9. Upažit, stoj přednožný v levo 1—2; záklon, stoj zákroč. v levo, švihadlo skřížit v zadu, levý konec pod pravým, 3—4. (oblouk švihadla země se dotýká) (obr. 4), upažit, stoj přednožný v levo a vzpřím 5—6, zákł. post. 7—8. Totéž opáčně 9—16.

10. Opakovat evičení 7., 8. a 9., ale počínáme opáčně. Každé evičení 4krát.

11. Opakovat evičení 1.

12. Dva přeskoky snožmo, švih předem 1, 2, 3, 4, a čtyři kroky na místě 5, 6, 7, 8.

13. Upažit, stoj přednožný v levo zevnitř 1—2; předklon na levo, levá únik v zad do vnitř, l. ruka na místě, kde spočívala l. noha 3—4 (obr. 5.) Vzpřím, stoj únožný v levo zevnitř, vzpažit 5—6, zákł. post. 7—8; opáčně 9—16 (obrázek znázorňuje polohu v pravo).

Opakovat evičení 11., 12. a 13., ale opáčně a švihadlem švihnou evičenky pod nohy zadem.

(Kde to možno, opakuje se celé evičení od počátku až do konce s průvodem hudby.) — (20 minut.)

V dvojice sestup — teď!

Na daný povel třetí a čtvrtá evičenka obloukem do vnitř projdou mezi první a druhou a spojí se na svém původním místě v dvojici; první a druhé přistoupí dvěma úkroky k sobě, jakmile třetí a čtvrté mezerou mezi nimi prošly, načež velíme: v před — pochodem — pochod! — V zástup — druhé a čtvrté — v zad! — švihadla odložit!

D.

Po odložení švihadel jdou evičenky v zástupu kolem a na určitém místě na povel srazí v řad v l. (pr.) čelem, odkud přistoupí k šplhadlům. Cvičí na dvou šplhadlech. Je-li osm šplhadel, evičí vždy čtyři evičenky společně.

Cvičenka postaví se mezi dvě šplhadla a uchopí tato rukama ve výši ramen. (Každé evičení opakujem dle síly a vyspělosti evičenek 4krát, 6krát až i 8krát.)

1. Spád do visu ležmo: jedna! přitrhem v stoj dvě!
2. Spád do visu ležmo jedna; shyb ve visu ležmo dvě! Svis tři! v stoj čtyři!

2. Spád do visu ležmo jedna! přednožit v levo dvě! přinožit tři! v stoj čtyři! (levou a pravou nohu střídáme.)

3. Spád do visu ležmo jedna! přednožit v levo skrčmo dvě! přinožit tři! v stoj čtyři! (l. a pr. střídne.)

4. Spád do visu ležmo a přednožit v levo jedna! skrčit dvě! třít tři! v stoj a přinožit čtyři! (Pr. a l. střídne.)

5. Shyb ve visu stojmo v předu o špičkách (evičenky nachýlí tělo ku předu, paže skrčené, ruce ve výši ramen — lokte od těla oddáleny.) Jedna! zanožit dvě! přinožit tři! v stoj čtyři! (l. a pr. střídne.)

6. Shyb ve visu stojmo o špičkách (v předu) jedna! skrčit připatmo dvě! připazit tři! v stoj čtyři!

7. Výpon — tyče uchopit jak vysoko evičenky ve výponu dosáhnouti mohou: nohy skrčit připatmo jedna! v stoj dvě!

8. Jako 7. a nohy skrčit přednožmo jedna! v stoj dvě!

9. Vis jako 7. a skrčovat nohy připatmo a přednožmo střídne.

10. Každá druhá evičenka obrátí se čelem opácným

směrem. Tyče uchopí ve výši ramen a učiní krok na zad. Paže v před — třít — teď! — Rozpažit a předpažit — jedna! dvě! (Napomeníme cvičenky, aby nerozpažovaly příliš prudce.) (30 minut.)

E

Nyní velíme: v zástup — v pravo (l.) v bok! — pochod! Cvičenky ubírají se kolem a na hořejším neb dolejšším konci zastaví. Vykonáme rozstup a sice tak, že velíme cvičenkám, aby předpažily a kroky na zad docílily rozstupu na plné paže. Po rozstupu ruce v bok. Kdyby byl počet cvičenek tak velký, že místnost by nestačila, rozdělme je na dva zástupy.

Krok mazurkový stranou s podupy a obraty. (Mazurkový krok stranou je podrobně popsán v knize "Tělocvik" stránky 199. a 200. cvičení 19., 20. a 21.)

1. Tři mazurkové kroky stranou v levo 1, 2, 3, 1, 2, 3, 1, 2, 3 — ve čtvrtém taktu třemi mírnými podupy na místě celý obrat v levo. Tři mazurkové kroky v pravo a ve čtvrtém taktu s podupy celý obrat v pravo.

2. Jeden mazurkový krok, a v každém druhém taktu obrat.

3. Dvě a dvě cvičenky čelem proti sobě a uchopí se za ruce v upažení. Takto opakuji cvičení 1. Po obratu uchopí se za ruce s cvičenkou, k níž byla dříve zády obrácena.

4. Tímto způsobem opakovat cvičení 2.

5. Opakovat cvičení 1., 2., 3. a 4. ale s obraty z místa t. j. při obratu na místě podupů vykonáme obrat s poskoky a pohybujeme se stranou tímto směrem, kterým kroky cvičíme. Vysvětlení v knize "Tělocvik" str. 203, cvičení 33. a 34. — (10 minut.)

(Pozn. Předpokládám, že jsou cvičenky s cviky úplně seznámeny a tudíž možno již od počátku prováděti všechny cviky při hudbě.)

F

Po skončeném cvičení kroků, necháme cvičenky jít opět v zástupu jednou kolem, načež je rozdělíme — v pr. a l. kolem — na dvě oddělení a sehrajeme hru "Odbíjenou" (Volley-ball). Vysvětlení hry viz doleji. — (15 minut.)

G

Závěrečné cvičení: Po skončené hře svoláme cvičenky opět v řad; z řadu na povel: kruh zřídít, pravý a levý konec v před — pochod! — cvičenky, za ruce se držící utvoří kruh. Na to postaví se vždy dvě a dvě čelem k sobě (v postavení bočném) a při veselé hudbě provedou "jednoduchý řetěz", jak provádíme při čtverylkách; pak "dvojný řetěz"; opět jednoduchý i dvojný řetěz krokem poskočným. Že hudba při tom značně napomáhá k zvýšení veselé nálady, netřeba ani zvlášť poznamenávat. — (10 minut.) Je-li počet cvičenek liché, účastní se i cvičitel cvičení. Na to utvoří cvičenky kruh čelný (čelem do vnitř) a na povel provedou tato cvičení:

Ruce v bok:

1. * Výpon — (výdrž 4 až 8 dob).

2. Podřep! (výdrž 4 až 8 dob).

3. Vztyk — stoj spatný!

4. Vdech — jedna — dvě — tři — čtyři!

5. Výdech! (stejný počet dob. Počítáme zvolna, opakovat čtyřikráte).

6. Vdech — a vzpažit upažmo (stejný počet dob).

7. Výdech a zvolna připažit na stejný počet dob.

8. Předpažit — s potleskem připažit — teď!

Pozn. Vdech při ústech zavřených, vydechujeme ústy pootevřenými.

(Krátký výklad o užitečnosti různých cviků; upozornění na tu a tam vyskytující se vady. Vysvětlení, že volnými cviky a hlubokým dýcháním uklidňujeme srdce, které předcházejícími cviky bylo značně povzbuzeno a po krátkém povzbuzujícím proslovu ukončíme cvičební hodinu srdečným "na zdar!")

* * *

Odbíjená (Volley ball.) Velice vydatná hra, nevyžadující dlouhých příprav a velkého vydání. Nářadí: Tennisová síť, dva stojany, jichž se užívá při skocích — míč. Míč je o polovici menší tak zvaného basket-ballu, a nafoukne se jako tento. Povrch je z jemné, tenké, bílé kůže; míč je lehký, aby jej i slabší cvičenka mohla lehe rukou odrážeti. Hráči rozdělí se na dvě polovice. Hřiště rozděleno je sítí; tato má býti napnutá ve výši 7½ stopy pro vyškolené hráče — ale pro začátečníky napneme ji níže. Síť je upevněna na stojanech, je-li místnost malá, možno konce sítě upevniti na zdích. Cvičitel hodí míč mezi hráče kterékoliv strany. Tito musí míč přes síť otevřenou rukou odraziti do pole druhé strany, která tímto způsobem musí míč přes síť odraziti. Padne-li míč odražený do sítě, pod síť, neb je-li odražen příliš prudce, že narazí na strop, nebo zeď, čítá se druhé straně k dobru jeden bod. Jeden hráč nesmí míč odraziti dvakrát za sebou — může ale, je-li příliš od sítě vzdálen, odraziti míč hráči blíže sítě stojícímu, který míč přes síť odrazí. Máme-li dosti času, hrajeme až do té doby, kdy jedna strana získá 21 bodů, máme-li pro hru vyměřeno jen asi 10 minut, můžeme hrát do 11 neb 15 bodů. Hrajeme-li v malé místnosti, počítá se náráz míče o zeď, jakoby míč byl odražen z hranic — je-li místnost velká neb hrajeme-li venku, naznačíme hranice dle počtu a vyspělosti hráčů. Po každém získaném bodu dá jedna strana "míč do hry" tím způsobem, jež jeden z hráčů na hranici stojící míč do druhého pole odrazí — jako při tennisu. V tom se obě strany střídají. Chytati, pěstí míč odrážeti není dovoleno a za každé porušení pravidla tohoto ztrácí strana jeden bod. Působí-li začátečníkům obtíže míč odrážeti v letu, dovolíme jim pro počátek míč odraziti buď v letu anebo po prvním odrazu od země. Později však musí být míč odražen pouze v letu. č.

***

NEZANEDBÁVEME CVIKY TRUPU.

Nejednou měli jsme příčiny stěžovati si, že při prostých cvičeních při "veřejném" pominuty bývají úplně cviky, které pokládány jsou v cvičeních prostných za nejdůležitější a sice cviky trupu. Bratři cvičitelé patrně chýlí se k náhledu, že při cvičení veřejném není třeba dbáti tak všestrannosti, ale kdybychom až chtěli mnohé přehlédnouti, kdybychom až byli ochotni přidati se k náhledu, že jedná se nám při veřejném jen o krásno a že metoda musí zde ustoupiti do pozadí — přece jen nesmíme pustiti se zřetele následující: nacvičení několika oddílů složitějšího cvičení vyžaduje značnou dobu a po tu dobu, co se k veřejnému cvičení připravujeme — což někde trvá až dva měsíce — svalstvo trupu jest úplně zanedbáváno. A to jest rozhodně nesprávné. Vřak často vidíme, že i v cvičební hodině při prostných — kde se tyto totiž pěstují — cviky trupu jsou zanedbávány. A přec, jak praveno, jsou cviky ty nad jiné důležité. Nebudeme se na tomto omezeném místě rozepisovati podrobně o důležitosti cvičení těchto na orgány v dutině břišní — o tom rozepíšeme se později v delším pojednání — dnes poznamenáváme pouze tolik, že silíme-li svaly trupu, napomáháme tím cvičencům i cvičenkám v přesném držení těla. Zbytečno jest stále napomínati cvičence, aby chodili zpřímá, oni vzpřímí se s patrnou námahou ve chvíli, kdy jsou napomenuti. Vypracujeme si prostná proto tak, aby v nich veškeré svalstvo trupu bylo náležitě procvičeno. Cviky trupu pracujeme u dětí proti škodlivému vlivu dlouhého sedění ve škole — silnění svalstva trupového napomáháme k přímému držení těla — a kdybychom tělocvikem nic jiného nedocílili, mohli bychom již s tímto výsledkem býti úplně spokojeni. č.